

Casa
Gab. *R*
Est.
Tab. *37*
N.º *13*

SEC. XV

R
37
13

Universidade de Coimbra
Biblioteca Geral
RESERVADO
N.º 38

38

**Agosinensis super apho/
rismos Hypo. 7 sup cōmē
tuz Sal. eius interpretis.**

Et hoc est quod dicitur in
scripturis in libro
Ieremias. Jeremias

Incipit expositio clarissimi viri Agonis senensis super aphorismos Hippocratis et super commenta Galieni eius Interpretis.

Recedentis anni

P lucubrationum munus quibus parum tuo nomini Nicholae estis illustris Marchio Ferrarie dedi ad futurae tui gloriae. Siquid meus labor illi addicere possit non quod in illis, ut in poetarum versibus: aut ystorico rum litteris tue singularissime virtutis eximia facta exprimant. Sed siquid dignum memoria in medicina contuleris quod ad posteros manet erit testimonium gentis tuae collocandis hominibus studio litterarum. Tua enim indulgentia et magnifici viri Agutonis veri amici diligentia tam multos preclaros homines litterarumque magistrorum in civitate parmensi convocasti pro studio ut sit indignum nihil ad tate rei memoriam relinquere posteris. Agam pro virili in parte satisfacere. Et si in tanta doctorum multitudine res meae in obscuro future sint, nam nobilitate et gloria doctorum quos hic habes est qui nomine meo efficiunt consolator. Precedentis ergo anni opera ad exponem tegni Sal. data est: huius anni ad afforismorum Hippocratis explanationem instabit vigilie ubi proferam quo ad potero breuitate que rerum cognitionem non offendat atque illud vniuersum a te obsecro ut si minus accurata quam tuo nomine dicenda esset fuerit, recipias tamen benigne. Conferam namque in illud quantum ope potero cum Hippocrate, seu philosophorum omnium sed certe medicorum precipue dicta et eius Commentatoris Galieni non solum exponenda, sed et rebus illustranda circumstantibus scripsi. Et ut decet ante initium operis opem a te sanctissime deus precor et oro ac efflagito qua dirrigas mentem ad ea dicenda que tui operi et veritati tuae etiam audientium animis et lectorum conformis proficiant.

Ita breuis: ars vero longa: tempus acutum: experimentum fallax: iudicium autem difficile.

Iste est liber afforum Hippocratis, in quo intendit Hippocratis non vniuersalem totam artem tradere: sed ponere in variis partibus scientie medicine quasdam verissimas sententias sub copendio quantum est possibile. Et ex his precipue prior titulus istius libri quod liber afforum Hippocratis, et significat hoc nomen afforismum secundum Isidorum 4. ethimologiae sermonem breue rei propositae sententia tota explicante. Hippocratis 2. nomen auctoris quod Hippocratus, cuius non fuit ille alius Hippocratis, filius Euclidis Hippocratis 3. libri subiectum, nam est idem quod totalis scientie medicine, sed de isto non in isto libro completur scientia. Hippocratis 4. istum librum inter libros medicinales quos habemus Hippocratis, esse primum, quod cum reliquis omnibus circa vnam partem versantur artis ut pronosticorum regis acutorum et aliorum. Iste vniuersum circa omnes vagatur. Hippocratis 5. utilitas, nam continet plura

utilissima circa vniuersa documenta artis modo quo possint facillime memorie commendari. Patet 6. cuius prophie supponatur, nam prophie naturali quemadmodum pro totalis medicine supponitur, et his modicis prohemialibus sum contentus. Diuiditur autem iste liber in prohemium et tractatum qui incipit sequenti affo. In perturbationibus veteris. Prohemium afforismum diuiditur in duas partes, nam primo probatur libros breues esse componendos in medicina. Secundo ostendit proditiones requisitas ad verificandum in ope ea que in isto libro continentur, ibi 2. oportet autem, in parte priora vult ista prohemium. Oportet in medicina componere libros affo. breuitate, probatur sic. In arte qualibet longa ratio vite humane est opportunum tales libros componere, sed medicina est ars longa ratio vite humane que respectu artis illius est breuis igitur ratio. a. est manifesta quod sine talibus libris non possumus memoriam bonas sententias tenere, et b. probatur, quod omnis ista ars est longa que debet acquiri per experientiam faciendam plurimarum rerum in tempore acuto et breui cum timore, et ultra hoc prohemium, sed medicina est huiusmodi ratio et c. Et precipue assumptum quod in talibus artibus secundum modicam vite nostre partem facimus experimentum pro timore et tempore breui, tate est in eisdem ratione complendi est difficilis cum in illa videamus plures sapientes discordare, quod talis est longa respectu vite nostre. Est igitur ac si Hippocratis dicat in medicina oportet componere libros afforisticos, quod hominis vita est breuis ratio illius artis et ars est longa, et cum longitudinis artis est quod tempus in quo spacialiter operamur circa corpus nostrum operam est breue, nam variantur dispositiones corporis humani frequenter, et precipue oportet variare operationes. Secunda causa est quod experimentum est timorosum pro quod medicus operatur. Et ideo non multoties se exponit ad probandum res. Et 3. causa est quod ratio requisita ad artem habendam est difficilis.

Circa istam partem notandum pro quod licet vita quamuis sua pro operatione subax intellectualium ut in 2. met. comito xxviiij. quamuis vero pro operatione cuiuscumque animati ut secundo de anima quamuis pro potentia anime vegetatiue in corpore ut in libro de morte et vita colligitur quod est permansio anime vegetatiue in calido naturali. Hic vero sumitur tertio modo est, putat ad hominum contrahit, hec autem vita potest dici breuis et longa diuersimode comparata. Nam si comparatur ad plurimum aliorum animalium vita tunc est longa. Longissime namque vite animalium elephas et homo ut in libro de longitudine et breuitate vite, sed si comparatur acquisitioni quarundam artium est longa sicut arti sutorie et similibus. Comparata autem multis durationibus est montium et fluminum est breuis. Item comparata acquisitioni multarum artium et precipue pro inuentio est breuis ut ratio medicine. Nam nullius hominis etas sufficeret ad hanc artem iuueniendam et complendam, et habet ideo Hippocratis, in ista prohemium particula.

Secundo notandum quod hoc nomen ars equoce sumitur, quamuis non sumitur large pro omni habitu vero intellectus ordinato in facere, scilicet capiendo facere pro distinguitur contra agere pro operatione non concernendo ei bone statem vel turpitudinem, et isto modo medicina, logica, et grammatice sunt artes. Secundo sumitur stricte pro habitu cum recta ratione factiuo quod immediate inter hitus

12. par est 62. 118. 3. inueniuntur 2. 09. 01.

Intellectus directiuo in opus dictū. et hoc mō nul-
la scia est ars vt pōt colligi 6° ethicoꝝ. Nec isto°.
scia medicie est ars sed bene hitus p̄ctic⁹ acq̄sit⁹
ex opōib⁹ et particularib⁹ meditatioibus in curis
ifirmoꝝ p̄ que p̄opte et recte cū rōe opamur ars
est. Et tu d̄ hoc vide qd dixerī p̄mo tegni. et h̄ su-
mitur ars p̄mo°. Huiusmōi aut artes d̄nr lōge ali-
is artib⁹ p̄parate aut rōe ip̄is requisiti ad earum
acq̄sitioꝝ p̄pletā. et isto° medicina ē ars longa p̄ci-
pue quo ad acq̄sitioꝝ eius p̄ viā inuentōis. p̄ viā
vero quo ad acq̄sitioꝝ eius per doctrinā ē longa
qz plimū ip̄is oz in ea acq̄renda ponere nō qz sit
ip̄ossible ad ei⁹ sufficientiā i vita h̄mana venire.
vt 4°. Almasoris cap. vltio. Et i talib⁹ artibus vt
rerū p̄cipuaz hēatur p̄tinua mēoria requir̄ ordo
libroꝝ breuiū affōꝝ. 3°. notandū qz ars medicie
duob⁹ instis acq̄rit̄ fm̄ meliōre sectā medicoꝝ
f. exp̄imēto et rōe vt collr a Bal. i p̄mēto primi re-
gim̄is acutoꝝ. 3° et terapentice. Exp̄imentū est
q̄dam p̄ticularis cognitio ex multis mēorijs col-
lecta vt pōt collr i p̄hemio methaphice nec ē idifi-
nita cognitio cogitatiue vtutis vt dic̄ A. Barilius.
nā esset cōis et talis nō esset icogitatiua cū sit cor-
porea vtus. P̄terea cognitio illius indiffinite
nō plus p̄fert ad p̄nci⁹ artis acq̄rēde qz vna so-
la singularis q̄ rē. Est q̄ cognitio copulatiue ex
multis singularib⁹ memoratis et p̄batis iuicē sili-
tudine h̄ntibus cū collatione silitudinis p̄tū. Et
ista est in intellectu et ex hac vlī intelligētia intelle-
ctus elicere pōt p̄ncipiū artis. f. vlem̄ p̄pōem sine
p̄plemento i ductionis. et iō ista vlīs d̄ p̄ se nota.
et tu tene mēti. Sed i acq̄rendo artē per experi-
mentū due s̄t difficultates. vna qz p̄ modicū tps i
vita nostra possum⁹ experiri rē vnam. Nā corp⁹
humanū est in p̄tinua variatiōe tā ab in̄secō qz
extriseco. et iō res applicata nō operat̄ vno mō ni-
si modico tpe et raro nō sic at̄ p̄tingit in alijs arti-
bus. nā in arte coriarorū aut tinctorū aut fabroꝝ
possum⁹ diu stare sup̄ experientia qz opamur circa
res q̄ mōicaz suscipiūt ab in̄secō variatiōz. 2°
est timor. nā operādo circa corpus humanū vi-
uens qz est res valde nobilis et p̄mutabil̄ et nō cōit̄
in vnica dispōitione p̄siderabilis s̄z cum v̄ntijs et
cōtrarijs. iō timor est de nocumēto. Nā si morta-
li nocumēto noceret nō est ei r̄mediū. Sed i arti-
b⁹ circa alia subiecta opantibus nō est talis timor
pp̄ subiecti vilitatē vt i p̄ctura aut pp̄ subiecti p̄-
manētā vt in metallica. Has q̄ duas difficultates
q̄ sunt cā longitu. dinis artis mō dicto explicauit
Ypo. p̄mā. Tēpus acutū. i. breue. Scōdam cām
dixit Exp̄imentū fallax qz abigūe sententie. naz
multotiēs multis applicatis sequēte effectu nesci-
mus a quo vel quō sequat̄. 4° nota qz i acq̄ren-
do artē medicie per rōem oz cognoscere verā esse-
tiam rez vt morboꝝ et sanitatis et morborū et vtu-
tis et oia accūtia ex quibus eliciam⁹ ingeniuū cura-
ratiuū vt sumit̄ 2°. de ingenio cap. finali. Et hoc
facere quo ad expletā artē medicie est difficile
cuz vsqz in bod̄ternā diē de hoc in multū sit discor-

dia sapientū. Ypo. q̄ cū dixit Iudiciū aut difficile.
Intellexit rōnem p̄ quā ista ars est inuentēda ēē
difficilem. et p̄ his pertinere ad artē lōgā faciēdā
Attende tñ qz duplex est iudiciū etiā rōnis q̄tū
ad p̄positū spectat. vnū est p̄cedens operationē
et est cū cōsiderata morbi essentia et morbi nā. ita
iudicamus sic vel talr̄ opandum esse. vbi gr̄a. Lo-
gito qz egritudo cordis est mala compl̄io calida et
qz cor est membz p̄ncipale. et qz satis distat a cute
pectoris. Concludo qz applicāda sunt infrigida
tiua in quib⁹ p̄iungat̄ aliqd̄ subtilis substantie vt
penetrare faciat et aliqd̄ calm̄ p̄ caloris eius cōser-
uatiōe. Aliud vero est sequēs opōem. nā mltis
factis sequit̄ aliqd̄ euacuatio vel fluxus aut alte-
ratio aut sanitas. et postea iudicamus qz istorum
que facta sunt fuit illud a quo p̄cessit talis effec-
tus. et certū est qz vtrūqz istorū iudicioꝝ ē difficile.

Primū tñ boꝝ maxie ad medicos de secta rōi
naliū pertinet. secundū vō ad methoycā vel ēpe-
ricā. nā hoc scōdm̄ est potius determinatio experi-
mēti qz rōis. Et ex hijs v̄t mibi satis claz r̄ndere
ad dubia h̄ moueri solita an vita hoīs sit h̄uis. p̄z
enī ex p̄mo notato r̄sio. Scōdm̄ an medicina
sit ars longa. Tertū an artes acq̄rende experi-
mento et rōne sint longe. p̄z enī ex 3° notato et 4°
q̄d est magis in medicina pp̄ multitudinē rez et p̄
pter sui sub̄i mutabilitatē ac nobilitatē. Solet tñ
dubitari quō exp̄imentū dicatur fallax cū sit p̄nci-
piū artis p̄mo metha°. et sit illud in quo hētur fū-
ducia: et facit nos esse certos canone quinto. et cū
repugnat rōi debemus exp̄imentū seq̄ rōne vi-
missa vt 4°. p̄mi cap. de flōia. Hic dicitur qz ad rec-
te iudicandū p̄ experi⁹ requir̄it̄ .7. p̄ditiones et
p̄cipue in iudicando de vitate medicie vt sumit̄.
scōdo cān. caplo secūdo nō computato p̄hemio. et
primo de simplici. et tertio de p̄plionib⁹ quas gr̄a
breuitatis obmitto. Hō qz multis p̄tingit errare
et in illis cōditionib⁹. iō homo est abigūus cum
vult experi⁹ acq̄rere vtz̄ adhuc puenerit ad ve-
rā experientia. et q̄nz decipitur credēs hēre veraz
experientia seu experi⁹ vcrū et nōdū habet illā co-
gnitionē q̄ debet dici exp̄imentū. Cum autez
illā q̄ vera est experientia habuerit nō d̄ fallax qz
abigūa. nā est certa et p̄nci⁹ artis. sed d̄ fallax qz
timorosa est opatio fm̄ ip̄m̄ propter sub̄i nobilita-
tem et varietatē que in idiuiduis diuersis rep̄tur.
et in vno eodē fm̄ varias dispōnes. Nam certa ex-
perimentalis cognitio nō est p̄nci⁹ operandi nisi
circa indiuidua in quibus iudicam⁹ siles esse dispō-
nes cum illis q̄ erant in eis in quibus est facta p̄ba-
tio. Talis aut̄ credulitas oimode silitudinis non
est certa p̄pter mensuras q̄ distincte nō cognoscū-
tur. et p̄pter p̄prietates occultas. Et iō exp̄imē-
tū non est abigūū in se sed in relatiōe ad opōnem
quā facimus non solū experi⁹ sequentes. Tu vō
hunc mōz serua mēti. nam ex hoc vides qz licet
exp̄imentū sit certum tamē et in bono medico
contingit qz erret. Quod aut̄ dicitur qz cū ratio
repugnat exp̄imento sequimur exp̄imentū non de-

afz p̄sit rōi p̄tēte qz decipim⁹ et
est vltimū qz rōe nō vltimū

bemus intelligere p rationē demonstrationē sed argumētationes quasdam pbabiles. Nam demonstratio nō repugnat expiētiē cū abe sint vere. Et hoc patet ex hijs que 4.º primi dicuntur. Nam ratio erat saphena et sciatica ab eodē trūco oriuntur g̃ eisdē passionibus essentialiter pferunt que ratio nō est demonstratio sed deficiens. Deinde cum dicit oportet aūt. Nūc ostendit que sunt requisite conditiones ad verificandū dicta in libris medicorū. Et intendit istā p̃clusionē ad recte p̃sequendum finē artis medicine. oportet nō solū medicū facere vt debet sed egrotantē oportet esse obediētē et astātes i seruiēdo vt oz et debēt eē res extrinsece oportune. Conclusio pbatur. Sine istis in debite administrant istrumēta artis medicine ad consequēdū finē. g̃ ista sunt opptuna. Et quia pars ista est manifesta ideo non me extendo. Et vt dicitur. 12.º therapētica triplicē esse medicū. vnº est sinister qui intendit infirmo malefacere. aliº adulator qui conatur adulari et placere. Alius est rectº qui nitit̃ facere pro salute ea que sunt necessaria et huiº dī ē sermo hic. Illiº pbationē ponit Rasus. 4.º. almanforis. ca.º ultimo et Ba. 2.º. regiminis acutoz cōmēto. 38.º. Nam debet esse solers memorās sollicitus et exp̃tus et plures alias illis locis lege cōditiones p̃cordia prime partis est primo colligz caº introducoz et. 4.º. almanforis caº vltº et 2.º ptis 3.º de creticis capº 5.º. Et ipsa vtilitas patet. Et ampliatur ad omnes artes magnas et difficiles.

Lurimi interpretes.

P Galienº in isto cōmēto. 4.º. facit. primo ponit p̃uilegiū. 2.º. litteralē expositionē affozismi. 3.º. dat intentionē. Ypo. 4.º. expositionez epilogat. ibi 2.º. vitā igif. 3.º. ibi. Sed hijs ad horam ibi. 4.º. Nam sunt aūt. dicit primo q̃ plurimi interp̃tes huiº libri dixerūt istū affozismū siue sit vnus siue plures esse quasi totº libri p̃hemisū. Et q̃ i isto affozismo exponēdo oz videre q̃ fuerit itētio Ypo. et q̃ hoc meliº fiet. Si primo verba singula considerent. Deinde cū dicit. vitā igif. ponit litteralem expositionē. Et posset in plures ptes diuidi sed lego totā sū. Dicit Ypo. dixisse vitā breuē non absolute sed in cōpatione ad hāc inmensam et plixam artem. Et dixit artē esse lōgā qz tēpus in quo particulariter est operādū est strictū et breue vt supra declaratū est et igif. Sigs hāc artē vult nō nisi lōgo vsu et longis exercitijs capiet. Dicit. 2.º. quo ad hāc ptē q̃ si quis artē aliq̃ ad opº vult ducere necesse ē vti duobº istrumētis qbº ars cōpletur. s. exp̃mēto et ratione et hoc est notabile sed ratioe rē pbatā indicāte. Istoz duoz p̃mū est timorosus i medicina et secūdū difficilimū. Et ideo Ypo. dixit q̃ tēpus est strictū. l. breue ppter subiectū in quo est laborādū q̃d pōt esse corpus humanū q̃d cū ppter se facile moueat tāto faciliº rebus extrinsecis occurrētibº. Et ideo nō pmanēs in vnica dispositione p magnū tēpus sed variat et sic nō pmanemus multo tēpore sup vnus rei pbatiōe. Et

perimētū aūt est timorosū ppter subiecti nobilitatē et ppter velociorē mutationem dicti subiecti. Et hoc facit tēpus esse strictū. Iudiciū vero intellectiū p rationes modū opandi in medicina patet esse difficile cū i illo sapiētes vsqz hodie discordēt. Dicit. 3.º. quo ad eandē ptē q̃ iudiciū. Sigs vult secūdū methoycos intelligere est cognoscere in re pbata q̃d per illā inuenerit. Et hoc etiā p̃stat esse difficile cū quis etiam p̃tissimus vix illud adipisci potest vt infra dicit. Et. 4.º. q̃ cū Ypo. sit delecta medicorū rationaliū nō sumemº iudiciū hoc modo sed primo. Et in hoc finit prima ps affozismi.

Dicit quinto q̃ sequēs ps nō est hoc modo predicere sed sequētis ptis opº ē instruere faciēs dicēdo q̃ ab eo sit faciēdū sed si lector huiº libri voluerit tēptare singula que dicunt et pbare opz q̃ nō solū faciat illud q̃d ab eo faciēdū est sed debet ordinare res infirmi et astātis vt sint quēadmodum esse debēt. Prima g̃ ps affozismi tota refert ad ostēdendū vitā breuē et artē longā. S3 sequēs statuit quoddā. s. actū inter Ypocratē et lectozē sui libri. Vbi nota litterā que dicit timorosus esse intellectū magis ad mētem Galieni. Nota. 2.º. q̃ licet aliqs sine exp̃mēto totalē sciētā medicine taz practica qz theoretica discere possit vt sumit prima p̃mi. tamē nō posset sine illo artē ad operationem p̃fectā ducere vt hic dicitur. Ex quo sequitur q̃ qui debet esse bonº medicº et opari p̃tinue sine errare a principio debet bonis exp̃tis medicis cōuersari vt videat opera recta vnde experimentum eligat.

Qui vero sine hoc operat̃ tepissime in p̃ncipijs errat. Sed hijs nūc ponit Ypo. intentionē et diuidit in duas p̃mo ponit circa hoc opinionēs. 2.º reprobat quasdam alias approbando. ibi 2.º. quas oēs. In prima ponit. 7. opinionēs de itētione Yp. hoc dixisse vt instigat auditores ad assiduas lectiones. 2.º. dicit eū voluisse remouere studentes ab ista arte. 3.º. dicit eum voluisse per ista verba que difficultatē proponūt discernere inter studētes q̃ essent p̃opti et q̃ tardi ad addiscēdū. 4.º. dicit eū reddere causam quare libri in medicina sunt p̃ponēdi. 5.º. dicit eū velle ostēdere q̃ oz p̃ponere breues vnde affozismos fecit. 6.º. dicit eū velle nullū pertingere posse ad perfectionē huiº artis sed quēlibet ad eā posse aspirare. Alij dicūt q̃ fecit vt ostēderet culpā nō esse magnā medici. Si nō semper potest cōplere illud q̃ intendit et vult. Et differūt iste due vltime qz sexta via dicit absolute impossibile esse habere hanc artē perfecte. Sed. 7.º. dicit siue sit impossibile siue multū difficile nō est magna culpa medici si nō ex toto perficit q̃d vult. In rebus enim difficilibus nō p̃seq oino finē videt minº culpabile q̃ i facilioribº. Quas oēs mō q̃sdā re pbat et q̃sdā ap pbat. Et diui i tres partes. Nam primo ip̃robat opinionēs que dicūt absolute falsum et rē nō esse intelligēdā et sunt. 2.º. 6.º. et 7.º. 2.º. ip̃robat eos qui dicūt Ypo. intēdere verū sed nō ad p̃positū et sūt prima et 3.º. 3.º. approbat. 4.º. et 5.º. licet magis. 5.º. quia dicūt intentionem verā et ad p̃positū

Ypo. 2° ibi qui aut dicit. 3° ibi. vtrique illi laudandi. Dicit de prima in sententia qd fere omnes iste intentiones sunt remote ab intentione Ypo. vt prima. 2°. 6° & 7°. comuniter dicat qd sint fallie qz no eet op^o sapietis coponere libros in vna arte & dicere lecturu se sua dicta plere no posse. Nec est sapietis lecturos suu libru a se repellere. sz signu qd ipse no intendit nisi hanc arte no posse coplere est quia subiungit igitur qd no subiugeret si copleri no posset ymo potius dixisset experimntu fallax. Iudiciu difficile cu peccet medic^o & infirmus & astantes & sententia satis est plana. Qui autem. Nunc tractat alias opiniones no ad ppositu & sunt prima & 3°. dices qd dicetes Ypocrate intedisce instigare discipulos ad studedu possent dicere veru quo ad hoc qd discipuli sunt instigadi. sed hoc veru no esset ad ppositu libri sui. Similiter illi q dicit eu voluis se discernere inter discipulos animosos & tardos possunt vtrique dicere. Nam ita faciebat plato vt non admitterent tardu. sed etiā no ad ppositu pro prologo hui^o libri. Nam illud est oreten^o dicendu & prolog^o debet pportionari li^o cuius est plog^o qd non eet hic. Dicit 2°: qd si quis obiciat. plogu istum esse ad tota arte. Et ideo toti arti & no huic libro particulari debere appropriari dicendo qd opz discetes medicina indigere tepore longo & experientia multa secudu audietiu nam. Dicitur respondedo qd qui hoc diceret no tame pbarer Ypocrate non intedere libros esse faciendos qz hoc etiā toti arti puenit. vel dicit. 2°. qd hic liber no debet habere plogu vniuersale cu ypocras aliu fecerit libru itroductoriu ad medicina vbi vniuersalis plog^o erat ponendus. Vtrique illi laudandi. tractat. 4. & 5. opinionē dices qd vterque sunt laudandi etiā q dicit libros breues esse coponendos in hac arte. Namqz afforsimus breuiter explanat sententiam auctoris magnu sit p afforsimos iuametu loga arte breui tepore discere volentibus. 2° qd dicit oportere libros pponi in medicina qz cu vita sit breuis copatione logitudinis artis vt acquirēde p inuentione. Ideo null^o pot ad pfectione venire nisi legerit libros pcedentiū quoz vn^o aliqd dixit aliis addidit quousqz ad pfectione duceret ars ideo & ibi dicta patet reducēdo ad littera afforsimi. Nam suz autē. Nunc epilogat circa dicta expositione. Et pot diuidi in duas ptes. Sicut circa duas ptes afforsimi exponēdu epilogat. & 2° incipit ibi. qd oz no solu. Et pz de se vtraqz ps precipue si menti habeatur dicta in expositione afforsimi de iudicio precedente experimentum & sequente &c.

De perturbationibus.

Hic incipit tractat^o libri afforsimoz. Et vidit i. 7. pticulas. In p^o dicitur d regimine corporis per euacuatione & dieta. In 2°. ponuntur quedā signa pronosticantia bonu vel malu in morbis. In 3°. determinat de quarūda egritudine qbusda causis sumptis ab aere & teporib^o anni. In 4°. determinat de multis euacuationib^o

tā naturalibus qz artificialibus & qbusda accidētibus egritudinū. In 5°. determinat de accidentibus que accidūt corpibus purgatis & de operationibus calidi & frigidu & de accidētibus muliez addendo qda egritudinū accidētia alia. In 6° iteru ponit multa de signis bonu aut malu portatibus aliqd interponendo. In 7°. plurimū recapitulat dicta in alijs pticulis pauca addendo partes partent. Prima pticula comuniter diuiditur i partes tres. Nam primo determinat de regimine corporis per euacuatione. 2°. per dieta maxime i morbis acutis. & 3°. itez de regimine p euacuationem 2° ibi tenues & certe. 3°. ibi. Ea quoz crisis fit. licz istas diuisiones non videā ita oportunas in libro ita separatorum sermonū. prima ps diuiditur i duas primo docet qualitate euacuationis. 2° quantitate ibi. 2° in exercitantib^o. Hic afforsimus in duas partes diuiditur. primo pbat vna cōclusionē quā intendit. 2°. insert vnū correlariū. ibi 2°. Cōtemplari igitur. in prima parte vult ista cōclusionē medicus recte operas in euacuādo debet euacuare humores peccates in tantū vt sit dignus euacuari. pbat sic euacuādo pfert euacuatio & bene fert ab infirmo. Et si no accidit ptrariū ergo debet talem humores educere pz psequētia. Et assumptū. pbat qz in fluxibus ventris factis a nā & vomitibus si euacuatur humor peccans euacuatio cōfert & bene fertur. Et si no accidit ptrariū q a simili ita est de euacuādo artificiali. Circa hanc ptez notādū pmo qd cōclusio pma afforsimi est practica qz ē formalis de qualitate opationis practice sz ei^o pbatio. & 2° cōclusio si theorice qz no tales nec omnes cōclusiones tertij libri sunt practice nec omnes cōclusiones primi libri sunt theorice sed aliquādo ē miscēt theorice practice & ita hic in libro afforsimoz. Require in prima primi que dixerim ca^o 2°.

Notādū. 2° hoc nomen pturbatio ventris fluxu iportat ventris quo humorales mē educuntur Et ideo dicit pturbatio qz illū comuniter sequit totius corporis turbatio. 3°. notādū qd hoc nomē venter sumit quādoqz p oī pcauitate siue exteriori siue interiori vt in illo affo. sexte pticule. si sanguis in ventre. 2°. sumit pro totali pcauitate i qua apta est fieri nutritio & isto modo sumit in ista pticula in afforsimo vētres vero. 3°. sumit p tali pcauitate icipiēte a furcula pectoris que sub collo est vsqz ad ossa anchaz & pectinis & hoc modo sumit Rasis pmo almāsois ca^o de forma pectoris vbi dicit. cōcauitates totū vētris. 4°. sumit pro stomacho. vt 2°. tegni illo pagrafo vētris cognitiōes. 5°. sumit pro intestinis & isto sumit hic & vocat cōiter vēter inferior. 4°. notādū qd vomit^o ē mot^o stomachi ad expellēdu aliqd corpulētū in eo existēs p viā oris quādo talis corpulētū expulsio cōicat sed reperiuntur qda dispositiones isti vicine quaz nūc differētia a vomitu volo dicere. & sunt subuersio nau sea seu versio aie abhominatio. Est q subuersio ab solute pro motu stomachi ad expellēdu cui no afforsiciatur expulsio. Nausea est inclinatio stomachi ad

uenter
multis
medy
affors
fur
sub uer
si
na u
sea

omnes motus. Subuersio aīe ē nausea p̄tinua ⁊ quādoq; sumit̄ pro destructiōe appetitus ⁊ abhominatio ē odiū ⁊ orror oblatōz. 5°. notandū est q̄ iste terminus sponte quādoq; significat idē q̄ subito vt in affozismo sexte particule. Quicūq; sanguinē sponte mingūt quādoq; idem est q̄ sine manifesta causa exteriori vt in affozismo. 2°. particule. labores spontanei. Quādoq; sumitur pro a natura. vt. 4°. particula affozismozū affozismo. 2°.

Egestiones nigre qualis sanguis sponte vomētes. i. a natura ⁊ hoc modo sumitur hic. Sexto nota q̄ humorē esse qualē oportet purgari ē ipsuz esse nociuū q̄d pōt esse dupliciter aut merito quātitatis aut qualitatis. Merito quātitatis quādo in quātitate excedit mensurā humoris qui debet esse in tali corpore vel mēbro. Ratione vero qualitatis quādo in aliqua qualitate ⁊ per ipsaz spetia liter a tēperamēto humoris in corpore debētis eē recesserit vt quia nimis calidus aut frigidus aut grossus aut putridus aut venenosus ⁊c. Quocūq; tamē istoz modoz peccet dicit̄ humor qualis opz purgari ⁊ dicit̄ peccās in quali saltē in generali vt dicit̄ in dubio. Septimo notādum q̄ euacuatio qualis oz. quādoq; esse tēpore puenienti ⁊ p viā ⁊ locū puenientis ⁊ sine p̄mixtione notabili iuuamenti quādoq; vero est aut nō puenienti tēpore vt si pleno stomaco educat̄ ⁊ p flobotomiā sanguis peccans aut per viā nō puenientē vt si p virgā vlceratā educatur cū vrina colera peccans vt si cū ea multū humoris laudabilis ⁊ spirituum euacuetur quēadmodū i multa euacuatōe aque ydropicoz simul ⁊ sanici empicoz. Juxta sententiā affozismi. quicūq; ydropisi aut empici vrūtur

Ad propositū intelligitur affozism⁹ de euacuatione qualis oz modo primo etiā talis euacuatio p̄fert quia remouet rem p̄ter naturaliter ip̄rimētē ⁊ sic dispositū p̄ter naturā ⁊ bene fertur qz nō multū debilitat virtutē. Ex quo p̄z q̄ stat euacuationē p̄ferre ⁊ nō bene ferri sicut flobotomia vsq; ad sincopim in sinoca sine putredine ⁊ quādoq; extra bene fert̄ ⁊ nō p̄fert sicut leuis flobotomia in tēperato nō indigente ea. 8°. nota q̄ purgatio pprie dicit̄ de euacuatione humoris peccantis i quali specialiter vt infra dicit̄ illo affozismo. vbi cūq; cibus p̄ter naturā tamē sumit̄ purgari pro omni euacuatione humoris peccantis. 9°. vero nota q̄ inanitio ē nomē cōmune ad omnē euacuationē artificialē vt hic sumit̄ siue flobotomiā siue aliter. Et hoc modo Quic. 4°. primi ca°. de clistere vocauit pharmaca naniētia quādoz tamen sumitur cōmuniter sicut cōmunis pro abstinētia cibi ⁊ potus ⁊ pro omni qualicūq; euacuatione qualis hic nō sumitur ⁊ ampliatur iste affozism⁹ ad oēm euacuationē a natura factā siue per menstrua siue aliter ⁊ cōcordia sumit̄. 4°. p̄mi ca°. 3°. de quando ⁊ qualiter euacuare oz ⁊ ca°. de regulis cōmunibus solutioni ventris ⁊ vomitui ⁊ est utilis vt patet.

Circa istā partē affozismi dubitatur primo q̄ nō videtur bona similitudo inter nālē ⁊ artificialē

cū euacuatio materiez multoz coloz a pharmaco facta sit laudabilis ⁊ a natura est illaudabilis vt 4°. particula illo affozismo. Egestiōes nigre. Hic dicitur q̄ nō intēdit oimodā similitudinē esse sed quādā ⁊ precipue istā que est p̄ferre ⁊ bene tollerari cum sit ex eadē causa. Lū aut sit diuersitas i significādo p̄varietatē coloz i nālī ⁊ artificiali euacuatione videbitur infra loco suo.

Trū aliquis vomit⁹ sit naturalis. Et arguitur q̄ non multipl̄. primo cuiuslibet stomacho motus deglutionis est naturalis q̄ quilibet motus vomitus est violentus cum cōtrariū sit deglutioni. 2°. sic in vomitu graue mouetur sursum puta fundus stomachi qui subleuat̄. Talis mot⁹ est violentus cū redditus ad suuz sitū q̄ est illi p̄trariū sit nālī. 3°. sic quilibet vomitus sit a causa p̄ternaturā extranea vt sumitur i 3°. tertij tractatu q̄nto ca°. de vomitu subuersiōe ⁊ nausea ergo qlibet talis est violent⁹. 4°. sic vomitus est operatio ex toto genere p̄ternaturam q̄ nullus est nālī. 5°. vomitus est motus animalis voluntari⁹ q̄ nō naturalis p̄z antecedēs qz aliqs est voluntariū ⁊ oēs sunt operationes eiusdē virtutis cū alio q̄ quilibet est voluntariū motus.

Cōfirmat̄ vomitus sit p solā ymaginationē ⁊ appetitū nulla causa p̄ter naturaliter alia stomachū stimulante q̄ est motus sequēs extimationis iudiciū ⁊ talis est voluntariū q̄ vomitus est voluntariū ⁊ antecedēs patet in quibusdā delicatis q̄ in naturali sua dispositione existentes vidētes aliqd fetidū vel odorātes vomūt cū talis visio nullā in stomacho faciat impressionē ⁊ similiter odor ⁊ ex hoc saltē seqtur vomitū fieri a vtute stomachi sine p̄cursu rei in ipsum p̄ter naturaliter ip̄rimētis.

In oppositū est ypo. in affozismo qui dixit. spōte fieri vomitū. i. naturaliter. 2°. sic per vomitū stomachus expellit rem sibi p̄trariā ⁊ nociuā (z motus expulsionis p̄trarij est entib⁹ naturalis ergo vomitus aliqs est naturalis. Pro questione est notandū primo q̄ vomitus est vt supra dicitur motus stomachi ad expellendū p viā oris quo res corporea ab eo expellitur. Notandū. 2°. q̄ quidaz vomitus sit a causa extrinseca stomachi non cōcurrente virtute stomachi effectiue verbigrā. Ille qui sit per voluntatem a musculis cōp̄imentibus stomachū ⁊ dilatantibus pectus ⁊ ysofagus ⁊ os ⁊ mouentibus percussione q̄ faciūt in stomacho materiā sursum ⁊ eā p os educantibus licet nullū sit in stomacho nutrimentū stimulans ad expellendum sicut illi de quibus loquit̄ Galenus i libro de motib⁹ liquidis. cū dixit. quidā etiā hominū cū intēdunt euomē q̄ poterūt vel collatū dentibus volentes expellere faciliter aut velociter vt nō oporteat caput p̄quiescere. sicut faciunt alij ⁊ nō egeāt mēbroz puocare q̄bus euomūtur neq; discensioe patet ergo q̄ si nō egent puocatione mēbroz q̄b⁹ euomūtur tūc nō egēt q̄ stomachus vel ysofagus stimuletur. Et ideo nō sit in eis vomitus a virtute stomachi. sed a necessitate vt dictū est quidā aut vo

Particula

mitus fit a causa intrinseca stomachi sicut fit multotiens nobis in vitis et renitentibus et in isto vomitu causa principaliter faciens eum est virtus stomachi vel forma eius quae vniuersaliter mouet viros latitudinales expulsionis pcepto nocumento a re cotagente ut tale nocituum expellat instrumentum virtutis et calor naturalis et villi latitudinales verumtamen quae materia expellenda purissima est grauis et infondo vel prope fondum stomachi et ibi est foramen quod vocatur portanarius. hinc est quod plurimum expulsiones superfluitatis fiunt in stomacho versus inferius ymo hora expulsionis que fit sine pceptione nocumenti superiores partes deducto impedimento vniuersaliter comprimunt ita quod prohibeatur exitus materiae per superiora. Et hinc est quod habens superiorem partem stomachi forte difficiliter vomit ymo in eo medicina vomitia fit secessia ut sumitur. 4.º. primi ca. 4.º. de regulis comunibus solutionis ventris et vomitui. sed cum causa fortiter stimulans partes interiores conatur fortiter ad sursum mittendum in quo conatu naturaliter superiores latificatur ut res egredi possint. Ex hoc patet quod in stomacho sano res mere naturaliter in ipsum imprimens non stimulat ad vomitum. Nam in vomitu partes inferiores debent tantum fortiter commoueri concutiendo rem vomitu expellendam ut superiores supra rem expellendam existentes non comprimantur sed potius latificentur. Et ideo videtur quedam naturalis subordinatio quod tali nocumento percepto in parte inferiori ut sufficiat mouere ad vomitum musculi mouentes mandibulas et guttur naturaliter et multotiens nobis in vitis mouetur apperiendo guttur et os et ita superiores partes stomachi mouentur dilatando se modo res. que preter naturaliter imprimunt non tantum stimulant ut isti motus fiant. Ex quibus sequitur quod ad tale vomitum causandum preter virtutem et instrumentum eius requiritur res aliqua preter naturaliter stimulans ipsum stomachum. Notandum. 3.º. quod motum localem qui fiunt in corpore humano quidam fiunt solum a virtute vel anima suis instrumentis mediantibus sicut motus pulsus. quidam autem fiunt solum a re preter naturam. Sicut tectigatio siue saltus qui motus fiunt a ventositate querente exitum. quidam autem fiunt a virtute et re stimulante sicut tremor quiescaturus virtutis voluntarie motus vomitus ergo videtur motus factus a virtute stimulante. Notandum. 4.º. quod istorum motuum qui fiunt a virtute et re stimulante quidam sunt qui fiunt per stimulum rei preter naturaliter imprimens ut rigor quidam a re stimulante non imprimente preter naturam dispositionem. Sicut accidit in hanciu et in emissione seculi naturali et naturali mictu. Nam aer stimulat ad aerem trahendum et colera ad feces pellendas et cetera. quidam autem fiunt a re stimulante imprimente preter naturaliter ut in stranguria et tenasione. Notandum quinto quod aliquem vomitum esse naturalem potest intelligi multis modis quandoque enim dicitur motus naturalis per ut distinguitur contra violentum quod scilicet non violentus quandoque prout distinguitur contra animalium. i. sequens cognitionem quandoque prout distinguitur contra voluntarium quod non appetitum sequens iudicium extimatiue et appetitum illud sequentem pro motu lacertorum. Quandoque ut distinguitur contra preter naturam intelligendo per motum preter naturam illud qui non per se a natura intentus sequitur transmutationem nocentem ut nociva est vel causam disconuenientis imprimens ut sic quandoque sumitur naturale ut distinguitur contra artificiale quod scilicet non sic parte ab arte factus. Suppono. 6.º. quod non omnis motus factus a principio intrinseco et principali est naturalis ei quod mouet. Nam vapor qui est substantialis aque sed leuigatus cum sursum ascendit non ascendit naturaliter sed violenter et tamen motus ille fit a leuitate sibi intrinseca et a forma dirigentis illam saltim secundum viam unam omnis tamen motus factus a principio intrinseco pure naturali disposito subiecto est naturalis. Causa autem est quod multotiens propter preternaturalem dispositionem res appetit et inclinatur ad contrarium ei ad quod per naturalem dispositionem inclinatur et sit ad rem sibi violentam. Sicut disconueniens est dispositio propter quod sic inclinatur. Tunc sic prima conclusio sumendo naturale ut distinguitur contra violentum nullus vomitus est naturalis. Conclusio probatur motus qui fiunt a principio intrinseco non nisi per concursus rei extrinsece ut extrinseca est non sunt naturales nec per se a natura intenti. Sed talis vomitus est huiusmodi ergo et cetera. Nam vomitus factus a causa extrinseca non est naturalis et factus etiam ab intrinseca percipiente subiecti virtutem non est naturalis. et ista conclusio pro nunc solum ponitur probabiliter alias enim magis ponderabitur. 2.º. conclusio sumendo naturale pro ut distinguitur contra animalium nullus vomitus est naturalis patet quod est animalis cum sequitur cognitionem simpliciter et pceptionem nocumenti aut voluntatis. 3.º. conclusio sumendo naturale ut distinguitur contra voluntarium quidam est naturalis purus ut distinguitur contra voluntarium et quidam voluntarius secundum intentionem primam. Conclusio quod ad ambas partes colligitur a Galieno in libro de motibus liquidis. Nam primam partem dicit quidam vomitus fit a virtute naturali sola et secundam quidem subdit cum dicit quod totus vel maxima eius pars fit proorsus a virtute voluntaria. 4.º. conclusio nullus vomitus est naturalis ut naturalis distinguitur contra preternaturam patet quod nullus fit sine cursu rei preternaturalis imprimens ut sic. 5.º. conclusio aliquis vomitus est naturalis ut naturale distinguitur contra artificiale per se. Et hanc intendit Hippocrates in afforismo. Sextam conclusionem ponunt quodam probabiliter oppositam primum quilibet vomitus est naturalis sumendo naturale pro ut distinguitur contra violentum per quod pruenit a principio intrinseco. 2.º. quod motus quo repellitur extrinsecus est naturalis. Item quare graue extra suum locum situatum naturaliter mouetur ad locum ita stomachus preternaturaliter alteratus repellit causam preternaturaliter imprimens. Sed dubium est de homine qui sumpto cibo nullo stimulante sine impositione pene vel aliter vomitum voluntarie. Item de quadrupedibus

quod motus voluntari naturalis

Janus

vid

rum in istis non videtur fieri nisi a musculis ventris stomachi primis ita quod stomachus mere instrumentum naturaliter percurrat non per virtutem vel animam suam etiam sic saltim aliquis vomit non fit a principio intrinseco principali stomachi et non est naturalis. Et tu de hoc considera. Nam ex isto videtur quod aliquis est vomitus qui non fit ad expellendum nocendum et non fit ut redeat ad naturalem dispositionem ut patet in 2°. notato ille ergo nullo modo esset naturalis. Item vomitus factus a stomacho stimulado potest dici non naturalis ymo violentus et contra naturalem inclinationem stomachi licet nunc merito permanentis dispositionis per accidens intendatur et tunc tu solutiones argumentorum ymagineris. Ad principalia ergo argumenta per se solum contemplari quod opus. Hic infert unum correlativum et est hoc ad debite cognoscendum quale humor debet euacuare oportet considerare tempus anni et regionem et habitationem si etatem corporis et maneriem egritudinis. In quibus opus certi humoris fieri euacuationem aut non oportet. probatur quod uniuscuiusque horum ducit incognitionem humorum euacuandi sed ea debent considerari ad recte euacuandum per que in humoris euacuandi recte ducit quod etc. Circa quam parte nota primo quod per horam et tempus intelligimus tempus anni quod hoc modo cognoscimus et perfert in cognitionem humoris peccatis quod estas calida et sicca arguit dominium colere. hyems frigida et humida arguit dominium flegmatis. Autumnum dominium melie et humorum adustorum. ver dominium sanguinis. Proportionaliter dicendum de regionibus in etatibus autem puericia flegma significat iuventus colera aut sanguine. Senectus flegma et melencolia ut colligitur a de humoribus. Sed in egritudinibus possumus multa considerare ut colligitur prima quarta ca^o primo de crisi. Nam consideramus etiam maneriem an sit salubris aut mortalis. Consideramus etiam morus an tardus an celer. 3° consideramus eius speciem puta de se. utrum tertiana an cotidiana an casualis. Et de apostemate an sit crisipila aut flegmon. In proposito ergo maxime intelligimus considerandum esse egritudinem quo ad motum vel spem. Nam que est motus celeris alijs paribus est calida que tardus est frigida et sic prima colere vel sanguini attestatur 2° flegmati vel melencolie. In speciebus autem iam certum est quod varie spes a natura varia humorum specie dependet ut tertiana a colera et quartana a melencolia cotidiana a flegmate. Nota 2°. quod preter hec signa ad recte euacuandum. Aut docet plures considerandas additiones. 4°. primi ca^o. 3° et pertinet sub his versibus. Ars etas virtus regio plethio forma. Ados et sint hora repletio tempus et aer ypo. autem hic 4°. ponit vel magis generalia vel breuitati indulgens voluit quod reliqua per nos cognoscamus. Notandum 3°. quod hoc non solum significare quale humor euacuare debemus sed multoties qualiter quia sanguis flobotomia reliqui pharmaco aliquid superius aliquid inferius. Ultimo nota quod hec per se in quibus opus fieri aut non hoc modo debet legi ut unicuique istorum 4°. referat sed contemplari opus horam in qua opus

fieri certi humoris euacuationem. Et similiter de regione et alijs duobus dicatur

In his verbis suis. *Baltes*

nus in isto comento. 4° facit. primo ponit generalia ad expositionem pertinentia. 2°. specialia exponit. 3°. reprobat quorundam opiniones. 4°. respondet tacite questionibus. 2°. incipit ibi. Si qualia opus. 3° ibi. palam est igitur 4° ibi tempora curarum. De prima dicit tria primum est quod ypo. in isto afforsimo. Intendit solum determinare de qualitate purgationis. Et hoc probat quod dicit qualia opus purgari. Incipiendo primo a qualitate purgationis naturalis cum dicit que sponte sunt et sub inferendo de artificiali cum dicit sic et inanitio. In quibus verbis si de quantitate purgationis loqui voluisset dixisset in spontanea euacuatione. 2°. probatur quod ypo. dicit qualia opus purgari et non dicit qualia opus euacuari. Ex quo datur intelligi quod loquitur de qualitate quod verbum purgari respicit qualitatem dixisset quanta est non qualia in artificiali dixisset tamen quod supple non fecit. Et ex isto comento patet aliqua perturbacionem ventris esse naturalem et aliquam vomitum esse. Similiter pro ut naturale ab artificiali distinguitur per 2°. quod nomen inanitionis significat hic euacuationem artificialem. Sed inductum huius prime partis est quod multi errant interpretando hunc afforsimum non perscrutando verba nec sententiam quod putant ypo. loqui de quantitate. Error autem illoz nascitur in significatione illius termini inanitio. Nam putant eum per inanitionem intendisse aut cibi abstinentiam aut flobotomiam. Et hic error accidit eis quod ypo. omnes euacuationem solet inanitionem. hic autem ut dicit solum de qualitate intendit 3°. dictum est quod quod ypo. semper precipit medicum debere sequi actionem nature. ideo primum in afforsimo proximo euacuationes que sunt sponte. i. a natura. Et in hoc. 3°. dicto cadit dubium utrum debeat sequi actionem nature et non est dubium quod medicus quantum potest debet imitari actionem nature naturaliter operantis non autem semper eius actionem cum sinthomatice operatur intelligendo quod medicus operans circa corpus humanum taliter debet operari ut per illam operationem consequatur finem a natura intentum quod est sanitas operando tamen hoc modo quoniam sicut non operationem quoniam auget quoniam per contrarium partem educit. nam multoties natura stimulata exorbitat aut ex aliquo accidente agit pro certo fine. et invenienter et tunc medicus impedit et illam operationem non imitat secundum modum dictum glosatur quod medicus est imitator nature. Si qualia. h. ponit spatium expositio. in qua dicit. 4°. primum est quod per qualia opus purgari intelligit uniuersaliter humorum nocivum ita in naturali sicut in artificiali euacuatione. Sicut alibi dicit opus cibos nocivos purgari non alios. 2°. dictum sequitur ex primo et est quod si peccat aut dicitur flegma in nocendo debet purgari cum medicinis purgantibus flegma et si colera aut melia purgat cum medicinis suis proprijs. et flegma dimittat sicut de sanguine in stomia 3°. est quod dantes chimia cognoscuntur ex qualitate corporis puta colore aut tangibili qualitate nisi alij sint in exterioribus alij in interioribus sicut dicit ypo.

Primum medicus est imitator nature

videtur in hoc

Color corporis humorum habundantia ostendit nisi humor
res illi accubuerit in profundo. 4^m. dictum est quod humo-
res non equaliter in toto dominantur fuerint cum signis
partibus colore et considerare tempus et regionem etatem
et egritudinem verbigra. Si fuerit humor colericus
peccans quem debeo significare ex hijs signis tunc si-
gnificatio erunt estas que est calida et sicca etas iu-
uentutis in qua plurimum dominatur. In flegmatico
vero humore significatio perveniunt ista signa si tem-
pus fuerit hiems regio frigida et humida etas sene-
ctutis. In morbi vero natura. species aliquando con-
sideramus quod certe morborum species determinatum humorum
resequitur et cum cognouero morbum talis esse species
cognosco humorem peccantem verbigra. tertiana est de
colera rubea quartana est de mella cottidiana de
flegmate. cancer de mella adusta et sic de multis alijs.
Ex quo patet quod morbos et cognoscere singulariter
Natura si bene cognoscimus eorum species tunc cognoscimus
rationem et manerem purgationum humorum. Ex quo ad
hanc partem solet dubitari virum flegma magis multipli-
ces estate quam hyeme. Et quodam tenet partem affirmatiuam
per virtutis debilitatem. intentio tamen Gal. videtur esse con-
traria licet saluari possit. sufficit tamen pro nunc quod non
omnis digestio multiplicat flegma sed illa que est per
qualitates sibi proportionatas. Probata est ergo. in
ista parte dicitur quod illi qui interpretantur propter inanitionem
intelligere solam cibi abstinentiam in febribus male
dicunt quod hic non nominavit se. Sed generaliter cum
verbum tetigerit ea que sunt extra naturam. In quo
etiam docuit se de qualitate et non de quantitate pur-
gationis precipue cum de quantitate purgati in sequenti
assensum dicitur sit. Tempora curacionum hic respondet taci-
te questionem ut si quare quare non dicitur quod in quo
morbi tempore sunt purgandi humores. respondet quod vi-
ces alias et tunc ad expositionem huius assensum non
est necessarium etc.

Terium sit possibile humorem aliquem solum pec-
care in quali. Et arguitur quod non quod quilibet
humor nocet sua quantitate sed peccat in qua-
nto tenet consequentia et patet aliter quod plus nocet in qua-
ntitate in qua est quam noceret alijs partibus minoris quan-
tatis. 2°. arguitur sic quilibet talis superfluit non membro
rum sed peccat in quanto tenet consequentia quod superfluit
dicitur peccatum quantitatis habundantia. Et aliter patet
quod est euacuandus. In oppositum arguitur ex Avic. 2°. primi doctrina. 2°. ca. 25. ad sciendum qualiter humo-
res causent dolorem. Pro dubio notandum quodam
est manerem humorum quorum nullam quantitatem oportet
esse in corpore naturaliter disposito. Sicut est colera praef-
sina et zinnaria et vitellina et flegma gipsellum et vitreum
et mella adusta que vocat fel nigrum istos sunt humores
impossibile est peccare in quali quia peccant in
quanto et extra quod eo ipso quod sunt in corpore peccant
in quanto spatium et peccant in quali. Quidam autem sunt hu-
mores qui et sibi siles in specie reperiuntur in corpore naturali-
ter disposito. Sicut sanguis colera flegma et mella lo-
quendo de istis naturaliter exhibent secundum species. Nota
2°. quod respectu cuiuslibet corporis membri in quo huius de-
bet naturaliter iueniri quilibet istorum humorum habet certam

mensuram quantitatis inter duos terminos multitudi-
nis et paucitatis cum qua stat naturaliter in illo corpore
vel membro hanc mensuram. si excessit aut si citra ter-
mini paucitatis defecerit dicimus humorum peccare in
quantitate et variatur iste mensura in eodem membro secundum
personas secundum etates secundum tempora anni et secundum
naturalium variationem. Et sicut est iuenire latitudinem na-
turalium in quantitate humorum ita in compositione et alijs quali-
tatibus est dicendum cuiuslibet membro vel corpori secundum suam
personam etatem et sexum vel administrationem rerum non
naturalium determinatas correspondere respectu cuius-
libet humoris in eo debent esse certam latitudinem perma-
nentis humorum non erit gradualiter lapsus vel gradua-
liter peccans in quali. Hijs ergo modis de humorum peccans
in quanto spatium et in quali spatium vel stricto modo. Nota 3°. quod
aliqui dicimus aliquem humorum largo modo peccare in qua-
li aut peccare in quanto quod est humorum nocivus quatuor aut
qualis et hoc sine nocivitate fuerit merito recessus a
mediocritate qualitatium. Et ista dicuntur hoc modo pe-
ccantes in quali generaliter aut largo modo et sic peccant
in quanto. Nota 4°. diuersis membris et diuersis cor-
poribus diuersas correspondere mensuras qualitatis
et quantitatis humorum. in hijs debent esse hijs habitus

Prima conclusio est ista possibile est aliquem humorum pe-
care in quali stricte loquendo et non peccare in quanto
stricte loquendo et extra patet clare quod possibile est hu-
morem puta sanguinem in corde existere esse mediocris
quantitatis requisite pro corde sanitatis ipsum tamen esse
nimis calidum et sic a debita mensura qualitatis rece-
dens et sic patet extra. 2°. conclusio possibile est humo-
res nostri corporis simul peccare in quanto et in qua-
li stricte loquendo patet ubi sanguis tamen pro qualitate
quam pro quantitate recederet a mediocritate debita.

3°. conclusio impossibile est humorum aliquem peccare in
quanto vel quali qualitercumque quod largo modo peccet in
quanto et quali patet quod omnis humor peccans est hu-
mor peccans quantum et sic largo modo peccans
in quanto. Et similiter est humor qualis peccans
et sic peccans in quali contra patet ex descriptio-
nibus positis. 4°. conclusio possibile est humo-
rem pro nunc peccare in quantitate augmentata
et qualitate per frigidum qui tamen continue usque
ad. c. terminum infrigidabitur et minorabitur tamen
in. c. istanti peccabit per caliditatem augmentatam et per
quantitatem diminutam. ista conclusio patet supposito quod flegma
cordis debeat esse calidum et minus flegmate cerebri.
Et sit a. flegma in corde maioris quantitatis quam pro sa-
nitate corporis requiritur et minoris caloris sed tamen idem sit
minoris quantitatis quam pro cerebro requiratur. et
patet quod si transmittatur de corde ad cerebrum potest
ita modicum augeri quod cum erit in cerebro erit quanti-
tatem diminute. et potest esse ita modicum infrigidatum
quod ibi nimium calidius ponitur ergo ita transferri et
ita alterari et sequitur conclusio. Ex hijs sit

responsum ad dubium. et argumenta patent solu-
ta. Nota tamen circa totum assensum con-
cedendas esse omnes istas conclusiones prima
aliquis est humor peccans quem non oportet
euacuari patet de humore ad benignum redu-

cibili. Secunda 2° alicuius humoris peccant
 euacuatio per locū debitū et sine euacuatiōe hu-
 moris alteri^o vel spūs p^o se nocet p^o corpe febrēte
 be. terciāna in q^o tñ sit sanguis pauc^o et nō pmixt^o
 colere in illo ille s^o sanguis pauc^o et nō pmixt^o colere
 I illo ille s^o sanguis peccat p^o q^o p caliditate recedit a
 t^o p^o mēto req^o sito. Alit. n. nō dīferē se. mediāte san-
 guine p totū corp^o et tñ ei^o euacuatio p quēcunq^o
 locū et quacunq^o hora fieret et si nihil de spiritib^o
 educat nocet p se vt p^o. 3° 2° hūoz aliq^o peccās
 et nociuus nocumēto mortali nō ē euacuād^o p^o i
 moriēte p resolutionē ex febre colericissima. qñ iā
 ppe mortē ē q^olibet sanguis in eo ex^o peccat mor-
 tali nocumēto et nō ē euacuādus. 4° 2° alicuius
 humoris peccat^o mortali nocumēto euacuatio ē p
 fenocuaip^o q^o eēt vite abreuiatia. Et ex hijs vi-
 de q^o in p^o p^o clusiōe dixi hūozē peccatē in tantū
 q^o sit dignus euacuari. Ultimo no. hūc affo^o eē
 de qualitate euacuatiōis et nō de q^o titate et non q^o
 dicat solū debere euacuari hūozē peccatē i qua-
 li spālīē s^o in quali generaliter nō p^o siderādo q^o sit
 multus aut paucus.

In exercitiis

In isto
 dit y. loq de q^o titate purgatiōis. Et diui-
 dit in duas ptes fm duas p^o clusiōes p^o n-
 cipales ibi 2°. Itaq^o p^o ssiōes. prima in duas: qm p^o
 mo pbat vnā p^o clusiōne p^o nicipaliter intentā. 2° i-
 fert correlariū: ubi 2° hoz igif cā. In prima intēdit
 istā p^o clusiōne. In nullis corporibus sunt repletio-
 nes vltimāde. Lōclusio pbat sic: in corpib^o sūme
 se exercitiis repletioes nō sunt vltimāde: q^o in
 nullis alijs tenet p^o nā q^o ista corpa sūt maxime ap-
 ta ad tales repletioes tollerādas: tū q^o plurimū re-
 solūf: tū q^o vigor in eis ē fortior alijs pib^o. Al^o
 pbat sic repletioes in vltimo exites in istis corpi-
 bus sunt fallaces: igif nō sunt in eis repletioes vl-
 timāde: t^o p^o nā q^o nō debemus fallaces dispositio-
 nes in corpus inducere. Et aff^o pbat q^o tales re-
 pletioes: neq^o possunt manere in eodē gradu bo-
 nitat^o nec possunt addere ad meli^o. q^o relinq^o q^o sint
 pate ducere ad pei^o: S^o oēs dispositioes pate du-
 cere ad peius sūt fallaces. q^o t^o: Circa istā pte pmo
 nōndū q^o antiquo tpe erāt qdā in gretia q^o quotti-
 die fortissimis exercitijs exercebant et piculosis ad
 mortēq^o erāt in pugna isti igif hoies qui hoc facie-
 bāt sūme vt habūdarēt s^o sanguine: et ista corpa dicit^o
 tur corpa atletaz q^o isti erāt p^o mpti ad letum. i. ad
 mortē aut recipiēdā: aut inserēdā. De istis igif
 dicit ypo. q^o illoz vltimate repletioes sunt fallaces
 Itō 2° q^o p^o bitudine debemus intelligere corpis
 dispositioes in crassicie et carnositate et repletione
 humoralī aut in opposit. 3° no. q^o ille dispositioes
 possunt dici bone altero duoz mōz vel appent q^o
 ista sunt rubicundā in colore robusta licet in rei vi-
 tate iste bitudines si sint bone: vel 2° dñr habitudi-
 nes isto^o bone q^o repletioes isto^o hūoz i solo q^o
 to et nō in quali peccatū et ita hūoz bonoz in q^o
 li: Ex hoc nōto: p^o quō sunt bone ad sensū y. et tñ

afflages. Itō. n. absolute bone s^o aut appēt aut ex
 hūozib^o in quali nō peccatib^o cū qb^o stat q^o sint
 pate in pei^o cadere. 4° no. q^o bitudines sunt fal-
 laces: q^o p^o nā corp^o ad casū in morbū: morbi autē
 in quos hec corpa sunt pata cadere sunt calidi nā
 lis suffoc^o facta forti opilatōe in venis cordi vicis
 aut venaz crepatura pp nimā plenitudinē. Itē
 ad oēs egritudines putridas et ad apātavt p^o p^o
 derāt. Quito no. q^o dī si in vltimo fuerint hoc. n.
 intelligēdū ē de vltimate repleti. Itā nō q^olibet re-
 pletio ē hoc mō fallax. 6° no. q^o cā pp quā nō pos-
 sunt manere in eadē bonitate ē q^o ista corpa incur-
 rūt famē fortē: et sic aut cibant aut nō cibant. si nō
 cibant inflāmāt et cadūt in febrē: Si cibant auge-
 tur repletio: et ē dubiū de venaz crepatura aut ca-
 lidi nāl suffocatiōe et extinctiōe. q^o oimodo siue
 cibent siue nō stāte illa dispositiōe sunt pati i mor-
 bū cadere. Itā q^o nec possunt in eadē bonitate ma-
 nere cū ista repletioe nec addere ad melius cū ea-
 dem Et iō necessario si huiusmōi repletio p^o seue-
 ret. veniūt in pei^o aliquo modo^o supradictozum.

Itur^o p^o tis p^o cordia sumit 2° p. c^o de signis reple-
 tionū et de opposita p^o pōne et ab habiebate 3° p^o ac-
 tice. Est at vtilis et ampliā ad oēm rem virtutem
 aggrauātē q^o in illa vltimitas ē fallax. Itōz igif
 cā. Itāc isert correlariū et ē in talibus corpib^o: o^o
 cito euacuare hūozē faciētē hāc bonā habitudi-
 nem: pbat. Illud o^o facere p q^o fugiamus perū-
 cula morboz in quos est aptuz tale corpus cader
 et p quos possit corp^o itm sine piculo cibū assume-
 re: s^o euacuat ē huius. q^o t^o. o^o hāc bonā bitudinē
 euacuate maior est clara et minor p^o q^o scā euōne
 poterit sumere cibū sine piculo crepature venarū
 aut suffocatiōis et nō oportebit sustinere famē.

Circa istā pte nōndū q^o in istis corpib^o hūozs
 plerūq^o peccat simul in venis iō euacua^o i eis ma-
 xime puentēs ē stomia. Si tñ videret vn^o hūoz
 dñari ali^o a s^o sanguine nō eēt incōueniēs et eū euacu-
 are farmaco. Itō. 2° q^o eua^o o^o fieri cito. q^o picu-
 lū ē de cito cā in morbū: aut mortē et q^o nō in ml-
 to tpe sine cibo stare possunt. Itaq^o p^o pressioes.

Itic ponit 2° p^o clusiōne. Et diui^o i ptes tres. p^o
 pbat p^o clusiōne quā intēdit. 2° remouet dubiū. 3°
 infert similitudinē quādā inter vltimatā repletio-
 nē et vltimatā euacuatiōne: 2° ibi: S^o qualis 3° ibi:
 similit. In p^o pte vult istā p^o nez q^o est p^o nicipalis
 affo^o in nullis corpib^o sūt euacuatiōes vltimāde.
 Et hoc intelligit cū dicit neq^o p^o ssiōes ad vltimuz
 ducere pbat in corpib^o atletaz nō sūt euacuati-
 ones vltimate. q^o nec in alijs t^o p^o nā: q^o ista corpa
 tāq^o sūme repleta et robustiora vident^o minus ledi
 per vltimatas euacuatiōes q^o alia. Ubi no. p^o
 mo q^o euacuatio vocatur compressio q^o communi-
 ter euacuato corpore partes continentes compre-
 muntur. Itō 2°. q^o fallaces sunt iste vltimate eua-
 cuatiōes q^o ē timor de defectu virtutis. et q^o i eis
 plerunq^o plus leditur per debilitationem q^o iuue-
 tur per exoneratiōes que autem sūt vltimate eua-
 cuatio videbitur infra in dubio

Si qualis remouet dubium diceret aliquis ista corpora sunt euacuanda et non ultimate: quoniam sunt euacuanda. Respondet quod hoc debet fieri ut corpus euacuando humores deducatur ad illud quod potest sustinere secundum naturam suam. Ita ut non nimia sequatur virtutis debilitas. Ubi nota primo quod per naturam licet possit intelligi complexio et compositio et virtus et consuetudo ut Gal. libro experimentorum. hic tamen per naturam intelligit virtutes conuentionem ipsius constantiam. Nota secundo quod tunc sequitur nimia corporis debilitas euacuando cum maius est nocuumentum debilitatis quam iuuamentum euacuationis humoris. et hoc modo intelligendo patet clare quod non est deducendum corpus ultra id quod potest sustinere: nec ad aliquam partem euacuationis. in qua sequitur nimia debilitas ad sensum datum: patet secundo quod multoties euacuando usque ad syncopam reparabile euacuamus usque ad id quod virtus potest sustinere et multoties non deducendo ad syncopam euacuamus ultra illud quod virtus potest sustinere ad sensum datum. Similiter infertur ex dictis similitudinem ultimate euacuationis et ultimate repletionis: dicitur quod ex dictis patet in omnibus corporibus ultimate euacuationes et ultimate repletiones esse similiter fallaces.

Et nota quod non intelligit similitudinem omnimodam sed sunt ultimate euacuatio et ultimate repletio: Similiter fallaces similitudine generali: quod ambe nociue: et a medico fugiende ubi non licet per resumptionem stricte acceptam intelligamus regimen per dietam quo corpus inanitum ad pristinam reddit fortitudinem et plenitudinem naturalem quomodo dicimus conualescentium corpora ubi regimine resumptio: tamen hic sumitur resumptio generaliter pro omni repletionem facta ex cibo vel potu. Nota 2° quod terminus resumptionis est usque ad quantum virtus sine periculo maioris casus in morbum potest sustinere. Colligitur autem huius 2° partis concordia 4° primi cap^o 3°. Et utilitas patet et ampliatur ad omnem dispositionem per naturam inaniem. Circa totum tamen affo^m non quod ista corpora athletarum sunt fortia fortitudine non vera: quod parata facilitati casus et preparati euentus in morbus. Sunt et pingua pro multorum nutrimento rum assumptionem non propter frigiditatem suis complexionibus dominantes ita quod eorum vasa sunt stricta cum spirituum paucitate ista quod corpora sunt euacuanda: quod nec eorum fortitudo est talis qualis illa que non indiget auxilio medicaminum: ut dicitur per interiorum nec pinguedo teret ab euacuatione. Sicut pinguedo frigidorum venas strictas habentibus: et debiles et debiles valde virtutes de qua loquitur Auic. 4° primi cap^o 3° ubi dicit quod pinguedo nimia prohibet ab euacuatione. Nota 2° quod dicitur repletionem non esse ultimam quod repletio ultimate potest dici vel in compatitione ad vasa: quod vasa non plus capere possunt: vel in compatitione ad virtutes quod virtus ampliores repletionem tollerare non possit: et nullo istorum modorum repletio est ultimate: Et hoc vult per in littera quoniam tamen dicitur re-

pletio ultimate respectu humoris potest euacuati: et hoc modo loquendo quoniam repletio est ultimate: quod tantum de humoris regenerandis quod tunc est euacuatus quoniam non ut si prius valde repleto corpore euacuerimus non debemus ad pristinam plenitudinem ducere corpus ultimo circa istum affo^m cadit dubium.

Tunc corpora dicta sunt ultimate euacuanda. quod sic arguitur primo quod imoderate repletionem immoderata debet euacuatio: quod cura fit per contraria equalia in gradu sed repletionem ultimate non equal nisi ultimate euacuatio. 2° quod nisi euacuentur ultimate accideret recidiva iuxta sententiam affo^m que relinquunt in morbis post casum subuersionem facere perueuerunt. 3° euacuata parte materie peccatis sanitas monstrat: quibus crescit propter virtutis ad residuum. Aliter non faceremus miorationem in morbis de materia multa: igitur sequente parte euacuata equali adhuc crescit propter virtutem ad materiam et ostendit quod fiat euacuatio humoris cuius parte recte possumus euacuare quousque totus sit euacuatus si crescit propter virtutis ad materiam et euacuatus si meliorabitur: igitur totus fieri euacuatio. Ad oppositum est per in affo^m. Respondet quod euacuatio potest dici ultimate vel in compatitione ad vasa ita quod in vase nihil de humore relinquatur vel in compatitione ad virtutes. Ita quod virtus maioris notabiliter tollerare non possit vel in compatitione ad humores peccates ita quod de humore peccate nihil remaneat. Notandum 2° quod iste euacuatioes possunt fieri vel in viceuna aut in pluribus: Tunc ponit marsilius hanc rationem si medicus posset precipue nociua euacuare materiam euacuatioem respectu humoris haberet ultimate: sed huius conclusiois contrarium probauit ut in precedenti affo^m et clare est falsum in peccato in quanto solo. Nota 3° quod sit ista licet aliqua euacuatio respectu quorundam vasorum sit ultimate nulla tamen euacuatio respectu omnium vasorum corporis est ultimate. prima pars patet de stomacho de intestinis de quibusdam particularibus venis. 2^a pars patet quod inde sequeret mors subita. 2° plurimum euacuatio non est ultimate quo ad virtutem nec quo ad humorem peccatem in ambitu totius in viceuna patet quod plurimum ita euacuatio legitur nocuumentum tunc maius per virtutem debilitationem quam iuuamentum.

3° quoniam quoniam euacuatio ad sensum dicitur est ultimate quo ad virtutes quoniam quo ad humores peccantes patet prima pars in synoca inflata in qua fit flomina usque ad syncopam ut infra illo affo^m que egerunt non multitudinem considerare oportet. Et hoc propter magni periculum euitandum. 2^a pars patet ubi humor est multum patet euacuatio. 4° multoties euacuatio est ultimate respectu humoris in pluribus vicibus patet quod sit iuuamentum sine nocuumento notabili multoties ita operando per oportet. igitur intendit secundam conclusionem et per alias partes argumentorum solutio. igitur et.

In affozismo

predicto. Gal. 2° mendo hunc affo^m. Primo ponit generalem intentionem. 2° committatur ibi: que similitudo. In primo dicit in precedenti affo^m per dixisse de qualitate euacuatiois in isto vo-

et est notandum
quod ubi dicitur
ad defectum
na ibi intelligit
quod ad sensum
et parabilem
quod dicitur
quod dicitur
quod dicitur

piunt q sequē pcedentē loqf de q̄titate ⁊ incipit ab vltimate plenitudinis ⁊ euacuatiōis. ⁊ in hoc introduxit similitudines. i. argumēta a fili vel exēplaria sicut suus mos ē. Que similitudo hic p̄metat affo^m vbi nō q̄ Sal. videt. velle vltimuz qd̄ ego dixi esse cor^m esse p̄nez p̄ncipalē. Et iō ego illo alio^o introduxi vt scolares ambos modos exponēdi haberent. sequendo ḡ modū exponēdi ga. q̄ in snia a meo nō discrepat p̄mentuz diuidit in duas ptes: Primo Sal. p̄metat p̄ambulās ptes: 2° p̄ncipaliter intēta 2° nez: ibi 2°: hāc exercitātū: p^o diuiditur in 4° ptes. In prima oñdit qd̄ ypo. intēdit p̄ bonas bitudines in corpib^o se sūme exercitātibus 2° ibi ⁊ hui^o crassities oñdit q̄ tales bitudines sūt fallaces. 3° ibi: q̄ p̄iorē oñdit cāz pp̄ quā oz tales plenitudinē euacuari. 4° ibi: Neq̄ tñ hoc verifcat illā ptes. Neq̄ p̄pressiōes ad vltimū ducere.

De prima dicit: q̄ illa similitudo. i. exēpluz qd̄ in/ trodixit in affo^o ē crassities qd̄a in corpib^o exercitātū se: ⁊ intellexit de crassitie quadā artificialr facta. In qua palestrie. i. illi q̄ cōiter ludūt illo mō ⁊ ludo ⁊ atlete finit dies suos s̄ ab^a crassities i corpib^o se exercitātib^o non ē adeo molesta imo laudabilis q̄ nō ē cuz vltimata plenitudinē. illa ḡ q̄ hic introducitur ē inlaudabilissima. i. inter plenitudines appetes bonas nō absolute: vult ḡ crassitie illā atletaz dici artificialē q̄ studio factaz: q̄ nō si ne industria ad hoc deuenissent. illoz at crassities q̄ nō intēdunt impiguari dī nālis respectu pcedētis. Et hui^o crassities oñdit q̄ tales repletiones sunt fallaces dicēs q̄ hui^osmōi crassities ē salax ⁊ molesta: q̄ si vasa. i. vene vltra moduz replētur piculuz ē ne crepent aut calor nālis suffocet: vt multi subito mortui sunt cū ad vltimū plenitudinis venerūt. S̄ crassities nālis in aratoribus ē laudabilis supple respectu macilētie. vnde nō oz ipsaz minui sicut predictā. Vbi nō q̄ cum vene multū extēse fuerint impulsio nouo sanguine a mēbris p̄ncipalibus ad venas piculuz ē ne vltius facta extēsiōe vltiori crepent. Nō 2° moduz suffocatiōis calor nālis ⁊ candelay cū trāspiratio p̄hibet. P^o ḡ supponēduz ē q̄ isti calores sunt tales q̄ sine p̄tinua regeneratiōe stare nō possunt. h̄ p̄ q̄ reliq̄ calores nō extinguunt p̄ suffocationem Sicut verbig. sigs calidas carnes in suffocatorio mittat multo tardi^o infrigidabunt q̄ si discopas oimiserint ⁊ tñ: sigs in eodem loco cādelaz arden- tes possuisset flāma fuisset extincta. Suppo. 2° q̄ ad talis casū gnōnē i illis q̄ p̄ suffocatiōnē extiguātur. regrif iaz qd̄a modus applicatiōis calidi p̄ existētis ad mām gnōnis verbigra. flāma non q̄ litercunq̄ applicata oleo generat flāmaz nec spiri- tus qualitercunq̄ applicati sanguini generant spi- ritū imo determinatus modus regrif. Suppo- nēduz 3° q̄ ē regrif materie p̄p̄atio. Nāz acti- ones sunt in materia disposita. Supponit 4° q̄ cum non euentantur hui^osmōi calida si mate- riam habeant paratam illam dissoluunt citius q̄ si non constringerentur vel suffocarentur patet p̄

pter meliorem applicatiōem ⁊ minorem resisten- tiam. Hui^o notatis iste est modus: Nam cuz ista clauduntur ita vt spirare non possunt ita celcriter consumunt materia paratam q̄ illa citius deficit q̄ noua sufficienter p̄p̄aretur. Et ideo desinunt sibi succedens calidum generare: ⁊ per motū sue leuitatis separantur alias separare etiam ab illa radice cui adberēbāt ita vt esto q̄ post ea valde ce- leriter fieret respiratio tñ q̄ non habent amplius talem modum applicatiōis requisitum ideo non regnarent. Et tu hec dicta potes viuētibus ap̄o- priare ita vt cor similitudinez habeat cuz lichinio ⁊ spiritus cum flāma sanguis cum oleo vel cera.

Ex quibus patet aliorum paritate supposita ca- lidiora citius suffocari q̄ min^o calida: ⁊ patet cau- sa quare in appoplia multotiens stat cuz vita sine notabili hanelstu: vt duobus horis ⁊ precipue frigi- di naturaliter. Patet 3° causa quare prohibi- ta transpiratio est quorundam calorum conserva- tiua: ⁊ quorundam extinctiua etiam supposito q̄ sint equales. Nam ferrum candens si ponatur i pixide ⁊ bene obstruatur pixis non tam cito extin- guitur eius calor q̄ cito extinguatur si ponatur in aere libero ⁊ sic patet suffocatiōnē conseruare ibi: S̄ tunc est dubium i hui^o que suffocantur quid ē cor^o p̄hibens caliditatem. hic dicitur q̄ est contra- rium frigidum iuxta positum quod potest hoc fa- cere cum tale calidum subtile est diuersum ⁊ non in vno loco coadunatum. Et si dicatur q̄ cineris coperculuz conseruat ignem. dicitur q̄ moderatū coperculum conseruat prohibēdo eius nimis citū exitum: ⁊ aliquid transpirationis relinquēdo ⁊ oī- no sunt vniti aut cōculcati extinguunt: Aqua au- tem calida ⁊ oleum multum ignez multotiens ex- tingunt. Alio modo etiam de quo alibi: q̄ p̄iores necessitatis hic dat causam quare oportet ista cor- pora cito minorare: ⁊ dicit tria. primo q̄ ypo. hanc causam necessitatis minoratiōis tetigit cuz dixit non enim possunt manere in eodem ⁊c. dicit 2° q̄ modus quo ista incurrunt pericula predicta cre- pature venaruz. aut suffocatiōis est: q̄ natura se- per digerit cibum ⁊ mittit in loca destinata vt stōf cum digesserit mittit ad epar p̄ venas meseraicas ⁊ mutat in sanguinem ⁊ in membra totius corpo- ris mittit ⁊ membra sue similitudini adaptant cor- pore. ḡ ad hoc deueniēte vt in venis vltra epar nō sit locus vacuus in quo recipiantur humores ne- cesse est: aut venas rumpi: aut subita morte interfi- ci q̄ calor naturalis extinguatur sicut accidit in lā- pade que mediocri oleo quasi suo pabulo flāma recreatur sed si nimis habundet suffocatur. dicit tertio. q̄ oportet preterea cito venire ad minoran- dum istam plenitudinem. Vbi nota primo q̄ q̄ virtus digestiua ⁊ expulsiua ⁊ mutatiua sunt vir- tutes naturales non agentes cum cognitiōe ideo stante obiecto presente deducto impedimento con- tinue operantur. Nātra ergo semper digerit ci- bum illo presente deducto impedimento ⁊ ita rei- liqua que sequuntur.

Prohibita tras
A aliquo
conseruatiua

nota

quoniam vero
sicut una via
vide apud qd̄
a i doc. 5°

Sed tñ Sal. nō declarat quare ista corpora sumunt cibuz nec vtz in eis stante plenitudine possit fieri naturalis appetitus de quo dubio dicam i fine istius p̄menti. Hūc sequor litteraz. Mo. 2° q̄ in nālī dīspōitione qñ vnuz mēbz mandat alteri alterz attrahit. Et iō i nālīssima dīspōe: qñ stōus mituit ad epar tepar attrahit a stō t ita dicat de venis. S3 in casu nostro qz epar ē repletuz t mēbra alia t vene duz vtz ē vtz attrahant. De expulsiōe vō cuz epate sanguis fuerit genit⁹ t in stō chīlus Sal. expresse dicit alias t de digestiōe: S3 de attractiōe tacuit. Hā ē ambīguū t nō necessariuz nimis inclināf ad expellēduz: q̄ nō inclināf ad attrahenduz rem oīo sibi silem: t de hoc ē post.

Qd si dicat videt q̄ membra in istis corpibus nutrimentis nō debent sūare: qz est supfluum eis t agunt tanq̄ regulata ab intelligentia nō errante dicit q̄ assimilāt: qz ad illaz actionez membra inclināf ab ista intelligentia que in dando istuz appetituz p̄tinue assimilandi nō errauit licet per accidens ad hunc appetituz quandoqz sequatur nocumentis appetituz. Sicut si aqua naturaliter descendens cadat in ignez: t eius appetitus naturalis sit causa sue corruptiōis per accidēs. Neqz tñ: hic facit q̄ dicituz est. dices q̄ euacuationes nō sunt vltimandē: qz ista vltimitas non est minus fallax in euacuatione q̄ in repletione imo multoties esset periculuz subite mortis: Dicit 2° q̄ nō solum quantitas humoris purgandi est considerāda ad mensurandam quantitatem recte purgationis: s3 etiam debet p̄seruari virtus: qz diuersitas corpuz discordat in quantitate purgationum etiaz de hoc est satis dictum in affo. Hanc exercitationem.

Hic Sal. commentatur scōaz partez principalē Et diuiditur in duas: p̄mo ponit expositionem quam veram putat. 2° ponit t remouet expositiones non veras ibi 2°: Quod dixit. dicit primo q̄ y. hanc crassiciem se exercitantium introduxit ad q̄dam similitudinem vt per illam inferat subsequētia que dixit ibi: Similiter vero t euacuationes in vltimo existentes sunt fallaces: t itez resumptiōes in vltimo existentes sunt fallaces. per que verba intelligit q̄ medicus in nullis corporibus debet vltimare plenitudinem: aut vacuitatez: s3 tñ crassiciē si virtus fuerit fortis t ydonea laudatur cuz. s. virtus est fortis vere t cum chimi fuerint temperati: sed in plenitudine vltime oportet festinare inanitionem: t illa inanitio non est vltimanda. Cum q̄ in ista vltima plenitudine non vltimanda euacuatio tunc sequitur q̄ neqz in aratorib⁹ neqz in alijs erit vltimanda. Sed oportet q̄ in omni purgatione cōsideretur virtus: t sic tandem p̄ posse virtutis purgetur habundantia sed si virtus deficiat cobibenda est euacuatio. etiam si non totus humor habundans fuerit euacuatus: t tu hanc totam partem limita per ea que dixi in illa parte. Sed qualis natura fuerit: Et vult Sal. dicere: q̄ Ypo. per superiora in ista infert p̄nez q̄ in nullis corporibus sūt euacuationes aut plenitudines vltimandē: t ista

probat per duas precedentes con⁹nes que dicebantur de vltimate repletis se summe exercitantibus. Quod dixi. Hunc ponit expositiones non veras. Et primo ponit eas ostendendo quid coloris possint habere. Scdo improbat eas ibi scōaz: quod si sic intelligitur expositiones sunt due: vna dicit q̄ in parte ista t iterum resumptiōes. Si tu velis continuare cum precedentibus: t intelligere vt est dictum in principio afforismi. de vltimitate plenitudinis corporum se summe exercitantium potest fieri ita vt sit quasi repetitio prime partis afforismi. Secunda expositio dicit t est apud quosdam Ad. in illa parte. Similiter euacuationes repetit idem quod dicit in secunda conclusione. s. q̄ euacuationes in istis corporibus non sunt vltimandē: t hoc facit vt nos intentos reddat: ne euacuationes vltimemus qz hoc fallit. i. est fallax bec q̄ repetitio addit causam in illa parte: t iteruz resumptiōes: Et ideo Ypo. dixit t subintelligit tanquā nouam causā de refectione faciēda nimia: qz magna refectio est fallax succedens nimie euōni: qz virtus euacuata deficit neqz cibos potest digerere Est q̄ iuxta hunc modum sententia partis ista: similiter euacuationes in vltimo existentes sunt fallaces: t iterum pro qz refectiones in vltimo existentes que succederent istis euacuationibus sunt fallaces. Quod si sic. Hunc improperat istam expositionem dicens q̄ si isto modo intelligatur due partes inie Ypo. euacuatur: idest frustra dicant. aut remouent ex afforismo: vna est vltimitas plenitudinis: idest secundum istos non erit generaliter q̄ vltimitas plenitudinis sit fallax si tantum particulariter in atletis. 2° pars que euacuatur est crassicies i atletis: idest ista pars nō erit posita ad aliquid probandum quam tñ secundum veraz expositionem posuit ad probandum vniuersalem: t subdit q̄ hoc etiam verbum iteruz videtur importare quid diuersum a primo. idest q̄ non potest probationem t cāz precedentis p̄tis vt probat ista expositio postea: igitur continuat dicta dicendis t patet.

Trum sit possibile in corporibus atletaz repletis nutrimento t sanguine laudabili fieri verum t naturalem appetitum etc. Et arguitur q̄ non primo sic: In epate istorum ē copia sāguinis q̄ stomachus non appetit naturaliter. Et assūptum patet: qz sunt vltimate repleta: p̄na tenet. qz causa non esuriendi est copiositas esce in epate vt sumitur tertio virtutum naturaliū capitulo 13°. Et non esuriendi inquit demum quandoqz alias copiositas esce que in epate causa meliorem enim t paratorem habens venter escam non indiget ea que extrosum est. Secundo sic: vne non attrahunt a stomacho. q̄ fames non fit naturalis: Assumptum patet qz sunt repleta: t tenet consequentia: qz ad naturalem famem talis attractio requiritur vt 4. de accidenti cap° sexto.

3° istoruz membra non sunt inanita. q̄ fames non est nālīs tenet p̄na: qz ad naturalez famē requirit

appet
dupla
stoma

inanitio mēbroꝝ vt loco statiz allegato vult Gal.

4° pñtia multi sanguinis in stō deicit appetituz
 q̄ isti non appetūt: tenet p̄sequētia qz multuz hēnt
 sanguinē. Et ass^m p3. qz humor crudus pñs dei
 cit. ḡ sanguis Ass^m p3 4° de accidētī r̄ 13°. tertij c°
 de destructiōe appetitus. In opposituz arguitur
 qz nisi ista icurrāt appetituz nulluz eēt piculū cre
 pature venaz. puta si starēt sine cibis r̄ nulluz ali
 ud videt seq̄ incōueniēs: pñs p̄tra Gal. in p̄men
 to ḡ r̄c. Ista qō h3 plures modos r̄ndēdi r̄ vn°
 que patatū sequitur diuisus tñ in plures. Sz pri
 mo ponamus generalia. Deinde ponamus vidē
 do positiōes p̄ se. Supponēduz est ḡ p̄ samē hic
 intellīgi appetitū quo stomachus appetit cibum h̄
 autem appetitus est duplex. *appetit
duplex
naturalis* Nam quidam ē na
 turalis r̄ est inclinatio stomachi ad cibuz recipien
 dum que non consequitur aliquam sensationem
 sicut si deficiat cibus sz p̄pter humoris maliciam
 vel p̄pter debilitatez attrahentiuz non fiat succio
 a stomacho r̄ penitus nulla fiat tristis sensuatio.
 Stomachus tñ nālīter inclinat recipe cibum quo i
 diget r̄ quo caret: quidam tñ est appetitus anima
 lis r̄ est inclinatio stomachi ad cibum consequens
 sensationem. Iste autem appetitus animalis est
 conueniens r̄ temperatus qui vocatur naturalis
 vt contra prernaturalem distinguitur: r̄ cōsequēs
 opationem causarum mere naturaliter imp̄rimē
 tium. Aliquis est voluptuosus: alius est mēdosus
 voluptuosus fit ex imaginatiōe delectationis qui
 vtrum fiat in stomacho vel non: r̄ quomodo possit
 ex imaginatione fieri appetitus animalis tu consi
 dera. Mēdosus autem est qui sine cibi indigē
 tia sibi p̄portionata propter aliquem motum pre
 ternaturam causatur: Sicut vbi ḡ appetitus cani
 nus p̄pter pñtiam flēatis acetosi in stomacho.

n-la Nam 2° iuxta mentez Gal. 4°. de accidētī allegato
 ca°. quinqz motus per ordinem concurrunt ad ap
 petitum animale qui est fames naturalis: p̄ ut
 naturale distinguitur p̄tra praternām. Primus est
 mēbroꝝ inanitio: 2° est mēbroꝝ attractio vel ap
 petitus. 3° est attractio venaz a stomacho. 4° est sen
 satio qua stomachus hanc attractionem sentit. qui
 tus est animatum desiderium quo stomachus cibū
 desiderat. Nam 3°. qz membra nālīter desiderāt
 p̄ueniens: r̄ respuunt inconueniens: hec possunt
 multis locis colligi: 3° naturalium virtutuz r̄ hec
 etiaz si talia non discernent in hīs p̄ueniūt oēs

Primus igitur modus est marfilij: fm̄ ḡ marfi
 lium hec sit prima p̄clusio talia corpora nunq̄ na
 turali sz voluptuoso appetitu appetunt. Prima
 pars est p̄ rationibus factis ante oppositum. r̄ 2°
 est p̄ mente gal. Nam voluptuoso insurgente ap
 petitu si non cōmēderent multa nocumenta seq̄
 rentur vt spūuz inflāmatio p̄pter tristitiam r̄ alia
 que hinc sequunt. Contra istam p̄clusionē p̄ce
 dunt argumenta p̄ opiniōe mea: r̄ iō non in sto.

2° p̄clusio est. talia corpora possunt naturali ap
 petitu cibum appetere. Et circa hāc p̄clusionē
 p̄sistunt opiniones in mō. Unus ḡ modus pata

uoz est qz in corporibus istis calor est valde fortis
 Et iō dissoluit valde multum de suba mēbroꝝ ad
 porositates ḡ vnde facta est dissolutio tāq̄ ad ptes
 inanitas q̄ attrahunt mouet nutrimentuz: r̄ sic ve
 ne aliquantuluz inaniunt. Et p̄ pñs trahūt a stō.
 Et ibi fit tristis sensatio r̄ fames. Contra hunc
 moduz arguitur sic vene post illam attractionem
 aut remanent superflue replete: aut non: Si non
 tunc qñ fames isurgit ista corpora nō sunt vltima
 te repleta: imo non superflue: Si sic ḡ nō attrahūt
 a stō: tenet p̄tia maxime apud eos q̄ dicunt istū ap
 petituz esse ratione carentie r̄ tunc insurgunt oia
 argumenta supra facta: qñ imo bene ē post illam
 modicam attractionem remanent aggrauate ita
 vt expellere appetant cuz sit nociuus. 2° modus
 patuoz ē dicendo: qz sanguis i istis corporib⁹
 ē superfluus. iō derelinq̄ a regimine nē. Et iō ex
 traneat r̄ membra ipsuz respuunt. Et p̄ pñs p̄ue
 nienti nutrimento carentia petūt a venis: r̄ vene pa
 ri mō a stō. Et sic fit naturalis. Contra hūc mo
 dum arguit primo: qz supponitur in titulo q̄stiois
 repletionem esse ex nutrimento laudabili in qua
 li: r̄ non in q̄sto: r̄ iste modus dicit peccare in qua
 li. 3° modus ē idēz cuz 2°. nisi qz magis dat viam
 extraneationis sanguinis. dī ḡ qz cuz iste sanguis
 grauat virtutez mēbroꝝ membra alterant ipsum
 alteratione p̄repante ad expulsionē merito cuius
 fit incōueniens nutrimentuz. Hic modus ē sup
 ponit appetituz fieri cum peccatuz humoris erit i
 quali r̄ nō erit habundātia laudabiliuz: hic mod⁹
 est expresse cōtra gal. in cōmento Nam vult qz mul
 tiplicant vltra moduz chimi apti ad nutriendum
 membra in dictis corporibus qbus non magnifi
 catis impossibile est magnificari: preterea in dādo
 moduz crepature venaz dicit qz epar ad mēbra d
 legat r̄ mēbra sue similitudini adaptāt: Et qz hoc
 fiat quousqz ad hoc veniat corpus vt in venis nō
 plus capere possit. Itēz sequeret qz ex nouo san
 guine ista corpa nō nutriēt: p̄bat: qz taliter ipsū
 alterāt qualiter alterabāt p̄cedentez cū agens sit
 simile r̄ passum r̄ finis: r̄ qz ita est repletio secun
 do adueniente sicut primo aut maior. Et per con
 sequens ista corpora non nutriētur. Quidaz cō
 tra hanc positionem multis alijs medijs arguunt
 sed ego auctoritate gal. sum contentus. Quar
 tus modus est quorundam supponentiū qz aial r̄
 sanguis eius per aduentum nutrimenti refrigera
 tur hoc sumitur ab Aristotile. in libro de morte r̄
 vita: r̄ patet qz ieiunijs membra r̄ sanguis calefi
 unt r̄ cadunt homines in febrez. Supponi
 tur secundo qz sanguis inflamatus non conueni
 ens ē nutritiōi. Supponit 3°. qz mēbra in p̄ueni
 entez humorem nutritiōi nālī expellūt r̄ petūt
 laudabilē q° nutriāt. r̄ p3 tūc mod⁹ q° fiat fames
 i istis qz p̄ cibi abstinentiaz sanguis eoz calefit r̄ fit
 nutritiōi ieptus r̄ iō mēbra attrahūt aliū r̄ tan
 dē petūt a stō r̄ fit nālīs fames. Iste mod⁹ ē in eo
 dem errore cuz p̄cedente r̄ eisdez argumēt. p̄bat
 Preterea videretur qz in febriente non fieret

nutricatio: qz calidior est preternaturā in febrile sanguis qz in talibus hora qua febrem incurrunt et no. expietia. qz si in istis illa hora sanguis e pp caliditate nutritiōi ineptus multo fortius sanguis febrilis. Scdo sequitur qz tales debite regendo essent ante famē cibandi cum prius cibari debeāt qz sanguis isto modo preternaliter disponatur.

Quintus est Jacobi de forlino supponedo primo qz talia sunt corpa multū calida et humida multū inq̄tū de huiusmōi calore habentia: Et iō humidi mēbralis resolutio est velocior. 2° supponit qz in eis ē velocior et maior restauratio nutrimentalis humiditatis qz dissolutio eiusdē: et puerisio in mēbralis patet qz aliter nō cresceret p̄tinue plenitudo in eis nec eēt piculus crepature. 3° supponit diuersis corporib⁹ diuersas corrūdere mēsuras sanguis circa quas scā minoratiōe vene moueant ad attrahendum ab epate et epar a stō p mēfalcas. Nā hora q sanguineus appetit nāl̄ multo plus hz d sanguine qz m̄l̄c⁹ qn̄ ē in maiori plenitudine: maior ē. qz talis mēsurā valde in sanguineo qz m̄l̄cō imo maior qz t̄pato. Supponit 4°. qz p corpa repleta intelligi illa in qb⁹ ē plenitudo maior qz in corpore mediocris bitudinis. Ex hijs p̄z qz stāte plenitudine venarū et eparū ex sanguine laudabili cōtingit v̄ez et nāl̄ez appetitū cārī p̄z qz p̄tingit in talibus corporib⁹ stāte plenitudine dicta mēsuraz tñ sanguinis in epate et venis eē citra ter^m multitudinis p̄hibēti attractionē: et sic fieri mot⁹ ad famē necessarios: P̄ponit tñ 2° p̄clusionē qz impossibile ē i istis corporib⁹ stāte quo ad epar et venas plenitudine nāl̄e mēsuraz excedēte fiat in eis famēs nāl̄. hanc p̄nez dicunt p̄bare argumēta scā ante opposituz Iste vir p longā viā venit ad p̄bandū rem notissimaz: qz n. ignorat corpora sanguinea cum multo maiori mēsurā caloris moueri ad appetēduz qz tēperata: nec de isto erat qō. Nā loquitur de illis corporib⁹ in qb⁹ ē necessariū cito euacuare vt p̄z ex ypo. in affo°. et galis i p̄mento et d illis q sunt i vltimitate plenitudinis et de plenitudine illaudabilissima vt dicit Gal. in p̄mēto: mō stat qz iste plenitudines in qb⁹ iste modus dicit fieri famē verā ex qz non excedūt modū et mēsurā sibi p̄ueniētes qz nō sunt ille de qb⁹ loquitur. Preterea esto qz in istis fiat maior restauratio nutrimentalis humiditatis qz eius p nutritionē in mēbris puerisio et dissolutio tñ qz qn̄ famēt in epate et v̄eis ē minus mēsurā sanguinis qz sibi limitēt i nāl̄issima repletioe respectu eoz nō videt qz p vnicā repletionē i tñ sanguis vltra modū possit augmētari vt crepaturā venarū incurrāt: aut suffocationē. Itē de illa plenitudine loq̄ gal. in p̄mēto. In qua corpus nō hz cōpetēs spaciū recipiēdi noui sanguinis pp plenitudinē: vnde dicit qz ad hāc minuēdā ē festinandum vt ad recipiēduz suū nutrimentuz corpus p̄petens habeat spaciū. In summa qz qz ista corpora non appetūt cibuz nisi sanguine exite citra mēsuram quā ipsa sibi limitāt in dispositioe nō famelica: et nunq̄ p vnicā cibationē tñ sanguis generat: vt tñ

supra mēsurā augeat qz vene crepent. qz in istis nō ē piculus. Nā scda cibatio nō fiet nisi itez ad tales paucitates deueniret. Itē qz ista corpora hoc mō citra mēsurā et habentia de sanguine nō sūt vltime repleta. p̄? Gal. i p̄mēto videt velle qz intelligamus de repletū vltra modū respectu p̄prie nē et p̄z qz talia nō sic sunt. videt qz mibi alius modus sumēdus ex Gal. in p̄mēto: Et suppono p̄ qz epar deducto impedimēto in eo sanguinez in se exites nāl̄iter expellit vsqz quo ad mēsurā veniet paucitatis cū qua attrahit a stō. Nec suppo p̄batur qz t̄pato corpore p̄ueniēter recto vene nō attrahūt ab epate nisi epate transmittente sed in eodem tēperato epar ad tantaz paucitatē peruenit vt a stō trahat per mēfalcas: qz epar expellit sanguinez ad membra vsqz ad mēsuram. cum qua prouocatur ad attrahendum. Suppono scdo. qz stāte stomachi vacuitate et attrahentibus venis mēfalcis nō p̄currēte re preternam fit famēs: et qz illa ē nāl̄ qz nec est voluptuosa nec mendosa: nec ad eam faciendam causa preternaturam cōcurrūt: Ex hijs patet modus qz stāte plenitudine corporis vltra mēsuram sibi debitam ex sanguine laudabili cuz qna est periculum de crepatura venarū: tñ corpus incurrūt famem naturalem. Nam venis post epar plurimum existentibus repletis: licet ipse nō attraherent: tñ epar mittit ad eas sanguinem vsqz quo ad mēsuraz veniat cuz qua promouetur ad attrahendum a stomacho per mēfalcas vt dixit prima suppositio: Sed tunc stomacho existente vacuo fit famēs naturalis vt dixit 2°. qz et c. Quod autē epar stāte venarū plenitudine transmutat: dixit Gal. in commento manifeste. Preterea supposito qz epar nō transmutet: tñ sit in eo visolutio vsqz quo ad talem paucitatem deueniat et tunc attrahit: Ex quibus sequitur corpus quandoqz esse vltra modum repletum sanguine laudabili: cum epar et vene mēfalcice non sunt replete vltra modum. Secundo sequitur a. et b. esse duo corpora eiusdem sexus et etatis et naturalis complexionis. et omnino similis componis: et omnino equalem precise mēsuram sanguinis etiaz humorum laudabilium sibi in dispositione non famelica determinantia et a. esse repletum magis. b. vtriusqz stomacho vacuo et virtute sana etiam deducto preternaturali impedimēto: et tñ. a. famere et b. non vbi in a. repletio sit post epar in venis: et tunc vides modum periculi crepature et necessitatis minuendi tales. Qd si arguitur illam famem non esse naturalem qz illa membra non sunt inanita: dicitur qz epar est inanitum: non enim oportet omnia membra in fame naturali esse inanita et trahit a venis et vene a stomacho ibi fit sensatio et sequitur anima desiderium et sic sunt illi quinque motus.

Quod si dicatur Gal. in 4°. de acciti intelligere de membrorū inanitione que fit sub cute dī qz epar ē sub cute vel meli⁹ qz ibi Gal. dat modum quo cōiter p̄tingit famēs nāl̄is nō qz sit necessariū sp̄ illo mō fieri: Et ex hijs patet solutio argumentorum

vide Iuanem feruel. lib. 6 de facultatibus
humor. cap. 22

Prima.

principaliuz. Alis tñ in hac m̃a dicit virtutē natu-
ralē attractiuaz sp eē in actu: et hoc p̃fite obō: Si-
cut etiaz Ha. vult in p̃mēto d̃ digestia et nutritiua
et p̃ inanitionez intellexit dissolutionē q̃ sit i mem-
bris: siue sit maior restaura^m siue minor: et tūc dī-
xi in istis corpibus inaniri mēbra et venas attrabe-
re et epar attrahere a stō stante ēt in eo plenitudie
et fieri famē nālez: s̃z quod dicit 3° nāliuz viriutū
q̃ copia esce q̃ in epate est cā non estendi intelligi-
tur non generaliter. Et ideo Ha. dixit ibi qñz et h̃
accidit: cuz pp sanguinis multitudinez multuz de
eo transmittit ad stōz ita q̃ impediāf sensus lucio-
nis venaz et tu hūc moduz capias si velis.

Enues

et certe cuz p̃po. determi-
natit de euacuatione cō-
sequēter determinat de dieta. In qua p̃
te p̃ueniētus mihi videt non ponere di-
uisiones nisi vnus affo. Hā in tot ptes diuiditur
p̃ricula quot sunt affo. nec o3 p̃siderare ordinem
et tu hoc potes videre. Hā affo. 1° dicit. Et que-
cunq; s̃z circuitus exercebant in exacerbationib⁹
subtrahere o3. Et post affo. 1° dicit h̃is q̃ in cir-
cuitibus exercebant nihil dare tē. Partes ḡ sūt
tot quot affo. nec amplius in diuisione nisi vnus
affo. in suas ptes laborabo. P̃his ḡ affo. diuidit
in tres partes s̃z tres p̃clusiones. 2° ibi: ad vlti-
mum. 3° ibi et n. replōes. Prima p̃ est ista die-
te certe tenues sūt difficiles. i. in p̃ueniētes in mor-
bis diuturnis et in morbis pacutis in qbus nō cō-
ueniunt. Probat p̃ in omnibus illis morbis di-
ete absolute tenues sunt incōueniētes. In quibus
per eas aut virt⁹ debilitat nimis ita q̃ vsq; ad sta-
tuz durare nō p̃ueniēter p̃t: aut nimis grauaf ita
q̃ nimis humore faciētē morbu fouēt s̃z p̃ dietas
absolute tenues in morbis cronicis: aut pacutū cō-
tingit alter istoz ḡ in illis morbis diete absolute te-
nues nō cōueniunt. Circa istam partem no. p^o
q̃ hoc nomē dieta qñq; sumitur p̃ administratiōe
re3 nō nāliuz vt 3° tegit. Illa parte de regimine
tempati. Et ita eis dieta vtentibus: 2° sumit p̃ exi-
bitione cibi et potus vel subtractione et hoc modo
sumit hic. Hā sc̃do dietam p̃muniter diuidi in
dieta3 grossam et tenuē et tenuissimam: Grossa est
dieta sanoz: tenuissima est nihil dare: Tenuis aut
est in medio istaz. Et diuidit in tres: Quedaz est
absolute tenuis q̃ media inter nihil dare et dietaz
sanoz: Quedā est declinans ad tenuissimaz: q̃dā
declinans ad grossaz. Ex^m primi sicut ptisana
ordei non collata. Ex^m 2ⁱ sicut vinuz granatoz
et aqua mellis et iuleb. Ex^m tertij sicut oua sorbi-
lia et pisces petrosi. dieta ḡ absolute tenuis dicitur
dieta certe tenuis et ē de qua loquit Ypo. in p̃ne.
Hā 3° q̃ dieta dicit tenuis q̃ est exhibitio cibi vel
potus apti modicū nutrire: Ecōtra at dicit gros-
sa q̃ exhibitio cibi vel potus apti multuz nutrire
Adedia aute3 q̃ medio modo se habet: et p̃t esse
tenuis duobus modis vno modo q̃ modica eius
quantitas exhibeat in tñ vt inde modicum susci-
piat corpus nutrimentū sicut vni⁹ galli testiculus

est dieta tenuis. Sc̃do q̃ esto q̃ cibi mediocris
quātitas exhibeat tñ modicū affert corpori nutri-
mentū. Sicut ptisana ordeacea et pariter intelli-
tur d̃ grossa et media: et hoc sc̃do modo maxime lo-
quuntur doctores: licet alii modo primo sit opor-
tunuz attenuare. Hā 4° q̃ dieta sanoz dicitur
grossa cōparando ipsaz ad dietaz suimet infirmi
aliis paribus. Nam disparitate posita patet gros-
sus esse certuz infirmuz dietanduz q̃ datū sanuz
Et attende q̃ exhibitionez cibi amplioris q̃ sa-
nis p̃ueniat non cōputant medici in sua dietaz di-
uisione: q̃ nulli corpori vt patet est p̃ueniens.
5° nota q̃ duplex est regimen dietandi vnu m̃
vniuersale q̃ est exhibitio vel subtractio sc̃bz q̃ o3
a principio morbi vsq; ad statuz aut per aliquod
totuz tempus vniuersale morbi. Aliud est particu-
lare et est exhibitio vel subtractio cibi sc̃dm vnam
particularem diem vel diei partes. In p̃posito de
primo modo loquitur h̃ Ypo. 6° no. q̃ no^o passio-
nis licet aliquando dicat de oī corporis trāsmuta-
tione p̃ternaturam vt 3° de accidenti h̃ tñ p̃ pas-
sionez intelligimus morbum: Sunt at morboz
quidam materiales quidam imateriales: et hic lo-
quimur maxime d̃ materialib⁹ et p̃cipue d̃ crisi iuan-
dis Pro quo no. 7° q̃ morboz quidā sunt cro-
nici. i. diuturni: quidā acuti: et quidam pacuti et q̃
dam tropici siue conuersiui. Cronici sunt q̃ vl-
tra 4^m diem terminantur. Acuti vero q̃ 14° die
terminantur peracuti q̃ ante 14^m: Tropici qui p̃
14^m vsq; ad 40^m terminant. 8° no. q̃ morbus
acutus non solum dicitur q̃ cite terminationis: s̃z
cuz hoc quod habet accn^o timorosa vt sumitur cō-
mento illo affo: Acutoruz morboz. Ultimo no.
q̃ diete non conuenientes: ideo dicunt hic difficiles
q̃ per eas medicus finem suū non cōsequit et in-
firmi ita q̃ difficultatem incurrunt. Ex quibus
p̃z sensus iste et cā verificans affo^m. Sensus. n.
est q̃ diete absolute acute sicut ptisana in morbis
cronicis non p̃ueniunt nec in peracutis: Nam in
primis nimis p̃ eas deficit virtus: et in 2° p̃hibet
a pugna et digōne mē et nimis agruaf. Cōueni-
unt at solū in absolute acutū vt sumit p̃ 4° in cap
de cibatione febricitan^m. Qd si dicat dietā tenuē
p̃uenire in quartana: q̃ in eius statu et in p̃ncipio
d̃ q̃ h̃ ē q̃stuz ad p̃ticulare regimen: Et si dicat q̃
in asclite debem⁹ subtiliare q̃^m possibile ē vt i 4°
tertij d̃ q̃ hoc est vez s̃z non possumus rationabi-
liter tñ subtiliare q̃ quo ad vniuersale regimen d̃
bite agendo dieta sit absolute tenuis. Ad vltimū
sc̃ba p̃ diete tenuissime nō p̃ueniunt morbis cro-
nicis nec absolute acutū. Probat q̃ p̃ tales die-
tas virt⁹ nimis debilitat et non p̃t vsq; ad statuz
morbi sustentari debite Et ista intelligit vt supra
de dieta vli cōcernente morbu vsq; ad statum. Et
enī repletioes. ponit p̃clusiones 3as et est diete vl-
time grosse in omnibus morbis sunt difficiles p̃^o
p̃z: q̃ nimis virtutez agruaf et indigestis cibis
fouent morbum: et hoc per experientiam est cogni-
tū sicut alia antecedentia istaz triū conclusionū

morboz qui
cronicis, qui
quada^m p̃dem
conuersiui

quod
mudis
diat
dieta

nota

nota

Circa hanc partē nota q̄ hic tex. dupl̄ pōt ex /
poni. vno mō vt factū est. alio° vt introducatur tāq̄
aīis ad precedentē p̄nez vt l̄ra videt̄ sonare. sic
diēte q̄ ad vltimū ducunt̄ sunt difficiles. p̄. q̄ re
pletiones i vltio. i. diēte vltime grosse sūt difficiles
Hic secōs modus nō est verus q̄ tūc inferret q̄ i
nullo morbo pueniret diēta tenuissīa. cū in nullo
morbo pueniret grossissīa vt dicit̄ sup̄. teneatur ḡ
dcā expō. Eōcordia ḡ huius affōi hētur 4° p̄mi
cap° p̄mo ē p̄ma 4°. cap° de cibatione febricitan
tū. vtilitas aūt p̄z r ampliat̄ in dispōib⁹ neutrali
bus in qbus fm eaz durabilitatē variatur diēta.

Circa tñ oēs p̄nes affōis cōsidera q̄ i mor
bis duo sūt a qbus sumitur idicatio de mō diētadi
p̄ncipl̄. r sunt virtus r morb⁹ cū suis āneris. nā
virtus idicat de sui p̄seruatōe cū sit res nālis. Et
q̄ virtutis conseruatio sit p̄ cibi exhibitōz. iō virtus
indicat oblatōz cibi. morbus āt indicat v̄ sui rēo
tione. r q̄ eius remotio sit opante virtute iō indi
cat virtutem nō esse diuertendā p̄ alias opōnes a
morbi r cāe expulsiōe r a pugna cū illis. r iō q̄
to morbus est maior alijs parib⁹ tāto magis indi
cat de cibi ablatōe. Et q̄to virtus est debilior
tanto magis indicat de cibi oblatōe. Ex qbus
p̄z p̄io indicatōe sūptā a morbo esse p̄trariam
quodā mō indicatōe sumptē a virtute. Patz
scōo sufficientia p̄num affōi p̄ hanc dionem datā
q̄ aut indicatō a morbo r a virtute sūt equales. r
sic puenit diēta media. aut a° est a morbo q̄ a vir
tute. r sic puenit diēta tenuissīa aut tendens ad
latus eius. aut maior indicatō sūitur a virtute r
sic conuenit diēta ad latus grosse declinās. Et
tende tñ q̄ indicatō sumpta a virtute sumit̄ ab ea
morbo r sue cāe p̄parata. Nā ex equali v̄tute r e
quali morbo sed magis duraturo indicatō dari
grossiorē diētā. r p̄ hoc limitandū est illud quod
sup̄ dī. i. q̄ q̄to v̄tus est debilior tanto indicat de
grossiori diēta. intelligitur enī alijs paribus.

¶ In precedenti affōis.

Istud comentū videtur in duas ptes.
in p̄ia p̄riatur cū p̄cedenti. in 2° expo
nitur affō. ibi 2° In diuturna. Inia p̄
me partis p̄z. vbi tñ nota v̄po. intentionē eē de i
firmoz diēta nō sanorū. in diuturna. Exponit
affōm r videtur in. 4°. In p̄ia parte v̄ficat p̄mā
partem affōis. In scōa subtilis. docet q̄ sit diē
ta subtilis. In 3° ibi. Bāda est aūt p̄ponit qual
dā p̄nes ad p̄positū affōi de modis diētandi. In
4° ibi. in qua aūt. Excusando se pōit qdā ad v̄
ficatōe affōi r expōnē p̄tinentia. Dicit p̄io q̄
in egritudine diuturna sp̄ diēta tenuis est fallax. i.
mala q̄ p̄ illā nimis v̄t⁹ debilitat̄ r itelligit̄ de diē
ta p̄cernente totū tps p̄cedēs statū. nam i prin
cipio quartane p̄petit diēta tenuis qbusdā diebus
vt p̄ma 4° capitulo de cura quartane. Dicit 2°:
q̄ in acutis egritudibus diēta tenuis nō sp̄ p̄petit
nam q̄uis multis talib⁹ cōueniat. tamē aliq̄e sūt

in quibus est vanda vltie tenuis sicut cū totus ci
bus aufertur r solū dabit̄ melicratū vsq̄ ad diēz
tertū. intelligēdo p̄ melicratū aquā mellis r ista
nō est tenuis absolute sed tenuissīa aut sibi val
de vicina. Et sic p̄z v̄ficata prima p̄. affōis.

Subtilis. mō declarat in gnālī qd̄ intelligimus
p̄ subtilē diētā. dicens q̄ diēta subtilis nō vltiate
est illa q̄ p̄sistit i paucitate cibi. i. i paucitate nutri
menti ex cibo. qd̄ contigit duob⁹ mōis āt q̄z cibus
sumit̄ pue q̄stittatis. aut q̄z cibus ē p̄az nutriti⁹ vt
puta p̄isana ordeacea. r de hoc dictū est satis in
expōe affōi. Nota tñ hic describi gnālīter tenuem
diētā. r non spālīter tenuem mediā. Bāda est
Facit qd̄ dictum est. r facit 4° p̄clusiones ad p̄
positū affōi. Prima est diēta subtilis dat̄ cā refec
tionis v̄tutis q̄z ad eā sustentandā p̄cipimus dari
aliq̄tū. Scōa est ista. sanis pōt pueniēter ad
ministrari duob⁹ mōis. vnus ē ad conseruandam
v̄tutem vt p̄suevit. Alius est ad augendā v̄tutem
sicut si quis ex occiosa vita sit p̄mutandus ad ne
gociatiuā. Tertia p̄positio est. grossus cib⁹ augu
mentat v̄turē. i. ē augmentatā v̄tutis mediocris
conseruat. subtilis vero minuit. Ex quo sequit̄
q̄ subtilis nō puenit sanis. cū in eis v̄tus aut sit
augmentanda aut p̄seruāda. r hic p̄ grossū non
intelligimus humorū grossoz gnātū. sed illū q̄
est multi nutrimenti r verificat̄ corpe non nimis re
pletor bene digerente. Quarta p̄pō est i insir
mis. p̄ diētā virtus non dz augmentari sz custo
diri sicut ē in morbis cronicis aut ēt aliquat̄ mi
nui sicut in acutis i qbus acutis si augeat̄ virtus
augmentabitur morb⁹. mō morbus nō ē augu
mentandus. Circa istā quartam p̄nez nōndum
q̄ v̄tutem augeri i morbo pōt intelli duobus mōis
vno mō r̄ sui ipsius p̄cedētis q̄z fiat fortior q̄z sit
Alio mō q̄z fiat maiorē p̄portionez h̄is sup̄ mor
bum. p̄io mō virtus in morbo regularit̄ opando
nō est augēda q̄z sil̄ naturalit̄ augetur mā morbi.
Adō aūt 2° n̄ti debemus q̄ v̄tus augeat̄ q̄z maio
rem p̄portionem sup̄ morbū obtineat. Nota 2°
q̄ duplex est v̄tutis fortificatio. vna p̄ viā exonera
tionis. r ista nō est iconueniēs in morbo ymo que
renda. 2° p̄ viā resūptionis r ista in morbo non
est q̄nerenda regularit̄. q̄z multū nutrimentū req̄
ritur ad hoc. r tale exhibitū fm multā ptem i ma
lum humorē p̄uertit̄ r sic sit notabile nocumētuz
Et hoc° intellige illā quartam p̄pōnem. i qua āt
mō facit q̄ dictū est. Et videtur in 4°. Primo
se excusat. 2° ponit p̄nes. 3° declarat quo p̄isana
sit diēta subtilis. 4° declarat qd̄ intelligit̄ per
acutas egritudines in qbus nō pueniunt. 2° ibi
Virtutis māz. 3° ibi P̄isana. 4° ibi Quod dixit
De p̄ia dicit que sunt egritudies i qbus diēta
vltimate tenuis puenit dictū est ab v̄po. in p̄tho
uoromaton. i. in libro regimīs acutoz. r ibi p̄
mittit se Sal. āplius diciturū. hic aūt vult parum
dicere. De secōa pte dicit tres p̄nes. prima si
virtus ifirmi sit fortis i statu. i. p̄prehēdat̄ futura
fortis in statu r status nō distat nisi per quatuor
dies

des tunc auferrim⁹ oēs cibi & hoc recte dī diēta te
nuissima. 2° est q̄ si virtus ē futura fortis in statu
& status vsq; ad septem. plonget tūc dādus ē soluz
mellituz q̄ non tenuissima diēta s; sibi vicina Et
attēde q̄ sufficientia istaz diēta p̄ expiētiā ē inuē
ta. 3° p̄clusio ē q̄ si nos in predicto casu non p̄si
deremus de virtute. imo dubitamus ne deficeret
damus p̄sana colataz q̄ subtilis ē s; nō vltima
te. Et patet q̄ p̄sana colata fm̄ mentē eius plus
nutrit q̄ aqua mellis. De pte tertia dicit quod
p̄sana nō collata nō est subtilis diēta resp̄cū me
die nisi d̄ ea par; def; nec ē grossa. s. resp̄cū medie
sicut ius tritici: oua pisces: & similia: Restat q̄ ē
absolute media inter grossaz & tenuissimā: & ē illa
q̄ puenit in morbis absolute acutis. De 4° pte
dicit q̄ p̄ egritudines acutas. In qbus nō puenit
diēta absolute tenuis intelligit p̄po. p̄ acutas in q
bus subtilior diēta debet & d̄ istis dicit post vbi di
cet vbi fm̄ acūmē egritudo q̄ i p̄mētō dicit q̄ sub
tilis diēta ē danda cā refectiōis virtutē &c.

Truz diētādo infirmos pueniēter sit ali
qua indicatio summēda a virtute. Ar
guis q̄ nō p^o: q̄ nec p̄diētando subtiliter
nec vt grosse diētemus. Indicatio sumitur a virtu
te nec mō medie. q̄ &c. Ass^m p̄bat. q̄ p̄ subtilē die
ta; virtus debilitat. vt dicit in p̄mento s; virtus nō
indicat de sui debilitatiōe. cū sit res nālis indicās
sui p̄seruationez nec grosse q̄ nulli infirmi s; gros
se diētādī. Grossa. n. ē diēta sanoz. Et similiter ar
guis de media q̄ illa debilitat vt p̄sana ordei.

2° sic in administrādo diēta tenuissimaz indica
tio nō sumit a virtute. q̄ saltē nō semp Ass^m p3 q̄
nulla virtus q̄tuncūq; fortis indicat cibū penitus
auferenduz cū sine illo stare nō possit. 3° si ita el
set tunc q̄to virtus eēt debilior tanto indicatio de
cibo dando esset maior: vt cōiter dicit p̄ns flm. q̄
virtus debilis indicat modicuz cibū dari. vt collū
git ex illo affo. ventres vere & hyeme: & fortis idū
cat multuz afferendū. 4° si sic &c. Tūc seq̄: q̄ i
aliquo morbo p̄ virtutis debilitatez: eēt dandus
cibus vbi virtute forti exite non fuisset exhibitus
p̄ns est falsū. Et patet p̄na d̄ se. flitas p̄ntis argui
tur sic q̄ si sic sunt for. & plato p̄silitē egrorantes
s; in for. sit virtus debilis: ita q̄ sit necessariū cibū
exhibere. in platone at non q̄ virtus sit fortis Et
arguo in dādo cibū for. maius sit nocumentuz iu
uamēto. q̄ cibus nō est dādus. Ass^m p̄bat in dan
do cibū Platoni maius sit nocumentū iuuamen
to. Et iō non ē dandus s; cibando fortēz nocumē
tuz sit maius ei q̄ p̄oni & iuuamentuz minus q̄
in platōe q̄ in forte iuuamentuz ē minus q̄ nocu
mentum: q̄d fuit p̄bandū: Assinoz. p̄bo q̄ nocu
mēta cibi exhibitū sunt virtutis aggrauatio & virtu
tis impedimētuz a pugna: & humor peccātū m̄
tiplicatio vel fomētuz hec at oia sūt maiora in for.
cuz virtus minus sit potēs ad cibuz bene p̄uertē
duz iuuamēta autez sunt spūuz & boni sanguis
restauratio. Assodo p̄stat q̄ hec sūt minora i for.
cuz virtus in eo sit debilior. forte dicit q̄ in plone

virtus impedit magis a pugna q̄ in for. p̄ cibi ex
bitiōez q̄ virtus for. cuz sit debilis nō erat bñ pui
gnatura p̄tra inām. S; in platōe impedit q̄ vir
tus erat forti & erat pugnatura q̄ pugna p̄ cibi ex
hibitiōez impedit. Cōtra saltez seq̄ q̄ si aliqs
debilis in aliqua certa egritudine liberat p̄ cibi ex
hibitionez q̄ nullus eo fortior sili morbo egrorant
p̄ cibi exhibitionē moriet. p̄bat: q̄ p̄tinue post tal
cibi exhibitionez maior remanebit p̄po^o virtutis
in forti ad māz & morbu; q̄z indebili. q̄ si debilis li
berabit ēt fortis alijs parib⁹. Seq̄ q̄ nunq̄z exhi
bitio pauci cibi pōt esse error mortalis in corpore
forti q̄ videt absurduz. Itaz si in quolibz casu ac
cidentib⁹ virtutez p̄sternentib⁹ cibus ē dandus: &
post silem cibationem fortior remanet ille cui⁹ vir
tus nō p̄sternebat & cuz maiori p̄portiōe ad mor
bu; q̄z ille cui⁹ virtus p̄sternebat tunc seq̄ q̄ pa
ratioz est liberari. q̄ si alius liberabit & iste. For
te dicit q̄ nō obstante cibi exhibitōe ille debilis mo
riet. Cōtra tunc nō esset cibus dādus cuz moritu
ri sint solis p̄nosticis dimittēdi p^o 8. In opposi
tuz ē cōis medicoz scola & videt snia affo. Itaz si
cibus dat ad virtutis subleuationez & sustentatio
nez seq̄ q̄ indicatio in diētando sumit a virtute.

Preterea indicatio de subtiliando regimēti su
mit a virtute: vt Auic. prima 4^a ca^a de cibati
one febicitantiū dicit: & subtiliatiōe q̄dē regimi
nis significat nā materiei & possibilitas nē in dige
rendo ipsaz. Ecce q̄ a virtute sumit saltē p̄ parti
ali indicāte subtiliatiōez: in grossationē aut abso
lute significat virt⁹ vt Auic. dicit ibidez. In ista
qōne positis qbusdā terminoz descriptionib⁹ & di
stinctionib⁹ & suppositionib⁹ ponam p̄nez & mor
duz respōdendi. 2° ponaz aliquas p̄clusiones ali
as. Quātuz ad primū notādus ad p̄posituz q̄
indicatio ē iudiciuz i mēte medici de p̄ticulari mō
opatiōis circa corpus humanuz ex cōsideratione
alicuius particularis circūstātie factū verbigrā.
Socrates febricit & ipse ē puer: Indico p̄pter etatē
sibi debere humida offerri: hoc iudiciū ē indicatio
Et dicit indicatio sumpta a tali vel tali re s; varie
tatez circūstātie merito cuius medic⁹ indicat ta
liter eē opandū: ita q̄ si merito p̄plexionis indicat
ita dicimus illā eē a nāli p̄plexione. Si nō merito
morbi dicimus indicationē siue ex morbo & sic de
etate & tpe anni & accitib⁹ est dicēduz. Itō 2° q̄
indicatio sumit seu dicit fortis p̄ quaz medicus in
dicat intēse aut multū esse ita opanduz verbigrā.
Indicatio de cibo subtrahēdo dicit fortis p̄ quam
medicus indicat multuz cibi subtrahēduz eē. Et
indicatio fortis de infrigidādo p̄ quā indicat mul
tuz esse infrigidanduz & silt de alijs. Itō 3° q̄
licet virtus semp indicet de sui p̄seruatiōe: q̄ ē nā
lis nō tñ sp̄ equaliter indicat. Itaz cū virtus ē de
bilior forti⁹ indicat de sui p̄seruatiōe: & cū est forti
or minus indicat in morbo at accidit cōtra: Itaz
licet semper indicet de sui remotiōe. tñ cuz ē forti
or magis indicat & cū est debilior minus indicat.
iō p̄trarie se habēt virtus & morbus in huiusmodi

indicatio quid

indicationsb⁹ quo ad fortiter vel debilitate indicanduz. 4° notandū: q^d q^d dupl^r cōtingit virtutem debilitari: et p^r viā aggrauationis et p^r viā resolutionis: iō q^d q^d fort^r indicat virtus de sui cōseruatione p^r exonerationē et q^d q^d ecōtra. Et hinc ē q^d multoties eligimus debilitatē virtutis p^r resolutionem vt virt⁹ exoneret quēadmodū iⁿ sinocha est ad sin⁹ copim floboto: nam⁹ q^d q^d ecōtra vt cū cibam⁹ pp^r debilitatē in statu acutaz. **H**is suppositis. p^rma p^r sit ista ois dieta circa corp⁹ egrotās ordināda indicatione sumpta a virtute mediate vel imediate ordinat: p^rbat: q^d in qualibet egritudine taliter ordināda ē dieta vt p^r illā virtutē maiorem hēat ad morbus p^rportionē q^d p^rus aut saltē q^d haberet huiusmōi dieta nō administrata: vt p^rz: et p^rstat. q^d oz sumere indicationē aliquo mō a virtute: p^r ē no. q^d sine virtutē p^r sideratōe nō pōt medicus ad finē dictā dietā debite p^rportionare. Ex quo seq^r q^d dieta tenuissima administratur indicatione sumpta a virtute. 2° p^rclusio nō quelibz indicatō ordināde diete imediate sumit a virtute p^rbat q^d aliqua imediate sumit a morbo vt indicatō de subtilissima dieta. Nō enī sumit a virtute nisi tanq^d p^rsentiente et nō p^rhibete p^r sui debilitatē talē dietā. 3° p^rclusio quādoq^d sumit indicatio dietandī a sola virtutis dispositione p^r in sanis in q^dbus nō indicamus a morbo et in vera declinatione vt in p^rualescentib⁹.

4° p^rclusio in corpore egrotante indicatio dietandī sumit a virtute icōpatione ad morbū patet q^d ex eadē virtute variato morbo aliter dietamus vt p^rz de cronico et acuto in vtroq^d cōstāte virtute et hoc visum ē in cōmento. 5° p^rclusio licet semp p^r subtiliationē diete fiat virtus debilior q^d prius in morbis tū salubribus dieta subtili ordinata debite fit virtutis potētior p^r cōpationē ad morbū. p^rma p^r est p^r Sal. 2° p^r patet q^d aliter nō bene regeret debite in morbo salubri nisi virtus fieret potētior p^r cōpationē ad morbū q^d prius. P^rterea iⁿ morbo salubri ē virtutē ad morbū p^rportio maioris inegalitatis sed p^r talē dietā nō plus minorat virtus q^d morbus. q^d crescit p^rportio virtutis ad morbū. p^rna tenet q^d minorato maiori et minori termino p^rportiois. Si nō plus minorat maior crescit iⁿ ter illa p^rportio. **U**ltima cōclusio licet p^r ingrossationē diete iⁿ morbo cronico plus augeat morbū q^d p^r tenuē augeret: non tū in cōpatione ad virtutē plus augeret iⁿ salubri patet: q^d aliter grossior dieta eēt cōueniēs. **Q**uātū ad 2° supponit. p^rmo q^d crescēte morbo et debilitata virtute p^rportio virtutis ad morbū minorat patet de se. **S**uppono 2°. q^d morbus a principio vsq^d ad statū maiorat h⁹ patebit infra. **S**uppono 3°. q^d virtute cōstante iⁿ principio morbi acuti si corpus debite regat virtus debilitat et in nullo fortificat. hec tria patēt ex cōmēto in vna p^rne Sal. vbi dicit q^d in infirmis virtus nō debet fortificari sed al^r custodiri. Sicut ē iⁿ morbis cronicis: aut debilitari aliq^d tūlū vt iⁿ acut.

Ex quo arguit p^rtra gntam cōclusionē sic. In morbis salubrib⁹ acut p^r debitū regimē virtus fit

debilior q^d ante esset et morb⁹ fit maior. q^d p^rportio virtutis ad morbū minorat p^rna tenet ex suppone p^rima et maior p^rz ex 2° minor vero ex 3° suppositione. Et sic patz q^d in morbo salubri acuto dieta subtili debite ordinata virtus nō sit potentior per cōparationē ad morbū et ista sit p^rima p^rclusio. 2° articuli. 2° p^rclusio ē ista in morbo salubri acuto per debita diete ordinationē crescit p^rportio cause morbi ad virtutem: et decrescit p^rportio virtutis ad morbi cām. Ad p^rclusionē p^rbadā supposito q^d cū causa morbi magis debilitat et alterat virtutē p^rportio cause morbi ad virtutē est maior p^rz q^d nō fortius agēt nisi ex maiori p^rportione ei⁹ ad virtutē. **S**uppono. 2°. q^d virtus non habet ad morbi mām p^rportionē maiorē nisi aut sufficiat velotius māz mutare ad bonū aut sufficiat magis ad māz expellēdā aut sufficiat magis alterationi materie resistere. **S**uppono. 3°. q^d in statu saltē aliquo salubri materia magis debilitat et alterat q^d in p^recedētibus tēporibus patz q^d in illo accidentia vltimant. **T**ūc pono iⁿ casu q^d for. febrat acute et q^d mā p^rtinue magis putrefiat p^r certū tēpus. Et 3°. q^d licet nā digerat in. 7. diebus tū p^rtinue tardi⁹ et tardius digerat p^rpter resistētā materiei. **C**asus videt eē possibilis cū quo pono q^d ante statū virtutis mām expellere nō sufficiat: tunc in casu patet q^d p^r debita dietā virtus istius sit debilior et mā magis maligna p^r certū tēpus alijs parib⁹. q^d p^rportio virtutis ad mām minorat. **C**ōfirmat in p^rincipio stat⁹ minor erit p^rportio virtutis ad māz q^d in p^rincipio vniuersali morbi: p^rbat: virtus minus sufficit et alterationi resistere materie cuz tunc fortius alterabit et tardius imutabit mām vt ponit casus et nō erit potētior ad ipsam expellēdā. **I**git^r p^rportio virtutis ad māz nullo mō erit maior et aliquo modo minor: q^d virtus velocius alterabit. q^d cōclusio possibilis at casus patet quo ad oēs p^res et q^d morbus erit salubris: et patet. **N**ā in fine materia erit ex toto digesta. 3° cōclusio in oī p^ruenienti dieta morbi salubris mālis debet virtus fieri patior ad cōplēdas dispositiones q^dbus mā vincit q^d ante esset. vel ad vincendā mām: patet q^d aliter post dietationez corpus eēt ita lōginquū a sanitate. sicut ante et plus et sic nō fuisset cōueniens administratio. **N**ota igit^r q^d mā q^d incipit putrescere iⁿ morbo salubri et incipit digeri. sed tamen non statim sicut incipit digeri habet virtus maiorem p^rportionē ad māz expellēdā: q^d si quolibet remisso gradu mā est p^rparata recipe alterationē multā preparātez ad expulsionē neq^d et ex quolibet gradu acq^dsto digōnis est oportunū ipsaz eē benigniorē q^d prius q^d stat simul cū digōe acq^dri putredinē multo maiorē q^d ē digestio sed tū cū cōpleta digestio ē introducta mā p^repata ē recipere qualitātē a mēbris per quā expellit. **Q**uātū igit^r per debita diete subtiliationē ita p^rportionat virt⁹ materie et merito huius fiat mā magis digesta et magis ita q^d aliquādo cū debita cōstātia virtutis sufficet expelli iⁿ hoc tpe medio ante cōplementuz

A 9

S

in casu tenui nota 289

in ora 5° conclusiones

digestiois ma sit malignior et dominas magis virtuti. et virtus sit debilior et minus potes sup mam tñ p hoc sit virtus prepatata vt aliqn magis in futuru possit sup mam qz possit si confortado virtutem cu cibo ipsam a digestioe phibuisse vel sit pata vt valde citius hoc possit nos dicim? diete ordinatione esse debita no crescete pportioe virtutis ad mam nec de crescente pportioe materie ad virtute sed tam morbi qz materie pportione ad virtutem crescete: et hoc in morbo salubri. 4.º conclusio no semp sicut virtus e debilior ita indicatio ad cibandu a virtute fortior. patet. n. in sanis virtute fortior et exite indicatione de cibando ee fortior et econtra minor et h p scdo articulo sufficiat. Ad argumeta at i oppo^m facta vos ipsi solutioes cogitate.

In tenuibus

dietis. Hic aphorismus diuidit

in tres partes. in prima parte ponit principalē conclusionē. In 2.º infert vnū correlariū. in 3.º aliō. ibi. 2.º. Et ppter hoc. ibi. 3.º. ppter hoc. Conclusio est hec. plus peccat egrotantes in tenuibus dietis qz in grossis alijs paribus pbatur conclusio plus leduntur p tenues qz per grossas dietas igit magis peccat psequencia p. et assumptuz pbat qz oē peccatū magnū ē mai^r cū ē pns tenuitātē diete qz eius grossiciē alijs pibus. Primo nota posse dici tenuē dietā dupliciter vno modo respectu aliaz dietaz sicut illa p quam minus nutrimentū exhibetur dicim? tenuē. Secūdo modo dicitur tenuis respectu ei^r qz virtuti cū suis circumstantijs debetur qz min^r nutrimentū exhibet debito et hoc modo sumitur hic. Secūdo nota nocumēta diete tenuis ee spūs deperditionem et sanguis et caloris naturalis et humidit^r substantifici minorationē. Nocumēta aut diete grosse sunt virtutis aggravatio et humoris peccantis habundantia. Ex qb^r p. ca^r vificas pclusionē qz peccatū diminutionis ē deterio^r peccato replōnis. primo qz deterio^r ē defect^r istrumētoz naturalū qz abūdātia maloz humorum cū habūdātia maloz humorū maxime sit mala qz pducit ad resolutionē. Secundo qz tal^r defect^r sequēs diminutionē difficili^r corrigif cū nō corrigat nisi p regenerationē sanguis que ē difficilis debilitata virtute. Sed habundantia tollit p euacuationē que facilis et pstate virtute. Et ideo dicit. 3.º. regiminis acutoz. 3.º. primi ca^r de regimine ei^r qd comedif et bibif qz pmutatio ab euacuatione ad replōnē ē peioz qz e ptra. Ad. 3.º. qz ad vificationēz aphorismi requirif paritas in recessu a conuenienti dieta tā in grossa qz in subtili naz in disparitate posita contingeret aliquando contrarium. Propter hoc. Correllariū primū diete tenues sunt fallaces sanis. pbat: qz sani difficili^r ferūt dietas peccātes. i. diminutas qz grossas Ad qz ca^r pp quā sani difficili^r ferūt dietas diminutas qz grossas ē eadē q in egris. Et iō hic nō oz insistere. Propter hoc. 2.º correlariū vniuersaliter diete tenues certe sunt. fallaciozes in corpibus in qbus nō pueniunt pp tenuitātē dietis mo

in tenuibus dietis

dieg grossiorib^r qz oporteat p. correlariū Et quota in egris qz in sanis qete tenues sūt difficiliōres Silis snia pōt colligi pma 4.º cº de cibatioe febricitatis: et ē utilis ille affo^m in actu pratico vt nō oio cognita debita mēsurā potius ad latus grosse declinemus qz ad latus subtiliozis et ampliat non tñ ad dietā sed euacuationē: et oēs resvirntē per effētiā debilitātes.

Multi

interpretēs. Sal. in pmeto ponit duos modos exponēdi p. m^r

ē qz v. voluit egrotātes peccare intenuib^r dieti et illud difficile ferre: qz hoc faciūt inaniti pcepto medicoz nō a se ipsis. Et iō virtus in eis deficit cum desiderēt cibū. 2.º expositio dicit generaliter qz siue spōte siue pcepto medicoz vtant magis tenui dieta plus peccat qz si vtant tantūde grossiori Et isti sūt magis laudādī. qz ponūt absolutiozē intellectū affo^r. Cām ēt verificatē assignat. qz quocunqz mō magis abstineāt multū ledunt: qz virt^r deficit p abstinetiā: Et qz cōiter hoies sunt magis pp voluptatē assuefacti diete grossiori qz pueniat virtuti qz subtiliori. et iō ēt repugnat magis psuetudini manifestat ēt sensū ee vlem id qd inferi cū dicitur ppter hoc et sanis fallaces sunt certe psitute diete qz cogit eos peccare assiduitate diete subtilis et reliqua patent.

Trum in regimine corpis p dietā pel^r sit declinare ad subtiles qz ad grossas alijs parib^r sifr vtz declinare ad tenues dietas sit vniuersaliter peius qz declinare ad grossas.

Negatiue arguit sic in oib^r morbis acutis et p acutis ē regulariter declinādū ad tenues vt pma quart: et in hac pticula. g nō vniuersaliter declinare ad tenues ē peius. Scdo illa declinatio ē melioz qz pseruāda ē cū ignoras debitā mēsurā cibi exhibēdam. Ad in casu ignorātie debemus minus inspectā declinationē assumere. sed eo casu debemus ad dietas tenues declinare: igit et. minor ē Auic. prima quart. Et cū ignoras egritudinez subtilia regimē et scdo regiminis acutoz pmeto. 36. vbi sic dixit et innuit qz permutatio ad diminutionē ē qñ cognitio eius effugit mēsuraz q oz plus ea q ē ad additionē qd est qz additio scdm plurimuz nocet nocumēto cuius rectificatio nō est possibil^r Rectificatio at nocumēti qd ad diminutionē accidit est facilis: qm possumus qñ videmus virtutē tā supatā dare infirmo ex cibo qzitate puā sed qd immitit ex cibo plus qz oportet: qñ peruenit ad stomachū est difficile in omnibus dispositionibus et pprie in egritudinibus acutis vult igit Sal. qz in grossatione et diminutione existentibus nociuis diminutio est minus mala. Tertio maximum nocumēto subtiliatio nis: vtrūqz. n. est mors. g eque male sūt nimia ingrossatio et nimia subtiliatio. Cōfirmat qz malicia ē p recessuz a tpamento. g cū recezdūt eq̄lr erūt eq̄lr male. 4.º argui^r et suppono p qz ptisana ordeacea ē dieta tñ distāf a dieta sanoz qz tū a tenuissima dieta p. qz aliū h ēēt dieta media

Mal. 2º cap 37

Tunc arguit sic aliquis cibarius pituitosa ordeacea recte opando per assumptionem cibi sanorum incurrit nocumētū mortale et per totale illius cibi dimissionem non incurrit mortale nocumētū. igitur cum nihil dare sit dieta tam subtilior quam illius virtuti pueniat quantum cibum sanorum est est dieta grossior. Sequitur quod aliorum pituitate posita declinare ad grossas dietas in aliquo casu est deterius quam declinare ad subtiles. Assumptio per supponendo quod socrates sit paratus incidere apostema alicuius membri principalis si sanguis in eo per a. mēsurā cresceret sed si cresceret per b. quod sit eius medietas non incideret huiusmodi apostema. Suppono scilicet quod mensura sanguinis acquirendi per cibum sanorum sit a. et per pituitas sit b. tunc per quod exhibitio pituitate sane est pueniens mensura cibi sed per abstinentiam non morietur: et si tribus diebus staret sine cibo: sed per exhibitio nem cibum sanorum morietur quod et c. Quia arguit in corporibus atletarum patris crepature exhibitio cibi sano rum facit nocumētū mortale sed equalis declinatio ad subtiliores quam ei pueniat non faceret mortale nocumētū igitur et c. Ad hoc per ex dictis pmeto tercius affozimū. et minor per quod licet duobus aut tribus diebus nihil daret tamen non moriretur ut per per expietiam. In oppositū est ypo. in affozimū cum dixit omne enim peccatū quodcumque sit magnū. In quōne erūt duo articuli. in primo positus notabilibus enarrabo unā positionē. in 2. articulo dicā illud quod mihi videbitur verius. Notādū quod primo quod quantum attinet pposito duobus modis possumus dicere aliquā dietā esse tenuē vno modo respectu dietae sanorum alio modo respectu eius quod virtuti cum pntibus circōstātijs est pueniens. Exēplū primi est omnis cibum minor nutrimento. eo quod sanis daret. Exēplū 2. si virtus regret pro d bite dietādo certū cibū omnibus cōputatis tunc qui libet cibum illo minor nutrimentū est dieta subtilis et in quōne maxime de hoc 2. modo intelligimur. 2. non quod debite dietādo quicquid sumimur indicationem a morbo quicquid a virtute hoc patuit supra. Ad hoc 3. quod dieta siue regimē quoddam est vniuersale quod attēdit in toto morbo ante statū per cōparationē ad statū quoddam particulare quod pnsiderat in relatiōe ad particulare cibationē. Prima quod conclusio est ista loquēdo modo primo de subtili dieta et grossa quandoque est melius subtiliare ut in morbo acuto pstante virtute. Et quicquid est melius igrossare ut in vera et perfecta declinatione et in pualescētibus vere. 2. conclusio vniuersaliter decliare ad dietas subtiliores quam virtuti pueniat est deterius quam declinare ad grossiores et hoc tam in sanis quam in egris qualicūque egritudine et quocūque tēpore tam quo ad vniuersale regimē quam quo ad particulare. Hāc conclusionē arguit pluribus medijs primo sic declinare ad dietas subtiliores ducit corpus ad inanitionē et declinare ad grossiores ducit ad repletionē sed inanitio alijs paribus est deterior repletioe. et assumptū per affozimū 3. 2. per subtilē imediate depduntur pres substantiales mēbroz et resoluit calor naturalis per grossam vero virtus solū grauat nutrimentū nimio modo pstat pmiū nocumētū esse maius 2. 3. facilius re

mouet nocumētū ingrossationis quam subtiliationis utroque exite corrigibili per. Hāc nocumētū ingrossationis est per euacuationē corrigibile et nocumētūz inanitionis per repletionē. Ad hoc constat quod repletio et fortis facilius euacuat quam inanitio repletio cum repletio in debili multo in disgeat tpe euacuatio aut fiat facilliter. Ex hac conclusionē sequitur multa correlaria primū quod vbi duo ad equales lapsus reducatur vno per igrossationē alius per subtiliationē plus a puenienti dieta remouet ille qui subtiliat quam qui igrossat per quia si equaliter non tamen noceret sicut vult conclusio per 2. quod a media plura quantitatie distat dieta grossa ad mortē pducēs quam subtilis ad mortē ducēs. Sequitur 3. quod stante equali fortitudine duorum quorum vno igrosset vsque ad mortē et reliquus subtiliet pntue equaliter citius ad mortē ducet. ille qui equaliter subtiliet et multa talia possunt excogitari sequētia. Itē ad idē sic in 2. casu infra posito per infinitam modicā dietae igrossationē aliquā ante finē decē dierū ad mortē ducit. Sed nūquā ante finē illū per quantumlibet puā subtiliationē ad mortē duceret quod aliter qualiter corpori deterior est dieta grossior quam sue virtuti pueniat quam tantūde subtilior. Quātū ad 2. articulū ptra istā conclusionē arguit et suppono quod quilibet sanus in die nāli est cibarius. Suppono 2. quod aliquis est corpus sanū quod per vnā cibationē p similes cibationi sari incurret mortē subitā hoc per ex cōmēto tertio. 3. suppono quod tales et si per oimodaz abstinentiam cibi lederēt tamen saltē 4. aut quicquid diebus nālibus viuerēt sine cibo hoc per per expietiam. Et tunc arguit sic tale corpus quod per vnā cibationē equalē cibationi sanorum morietur plus ledit ex vnica cibatione quam si tribus diebus stet sine cibo sed tribus diebus stare sine cibo plus distabit quantitatie a dieta illi corpori pueniente fm subtilitatem quam vna cibatio in grossitie ut pstat ergo. Preterea sit a corpus quod per vniformē in grossationē supra illud quod virtuti cōueniat aliquā mortis gratia exēpli in decē diebus. Et sequitur quod per equalē subtiliationē non subito morietur pōam quod quod morietur in quicquid per vniformē subtiliationē pntue vsque ad mortē manētē equalē respectu virtutis illi ingrossationi et igrosset a. dietā istis pntuis decē diebus modo dicto. b. vero sit vnū sit corpus quod in fine septē sit oīno p similitudine dispositū. Sicut nūc est et incipiat vniformiter et equaliter subtiliare. sicut a igrossabit vsque ad mortē. a. Et arguo sic nocumētū subtiliationis in. b. est minus quam nocumētū ingrossationis in. a. cum. a. p illud in tribus diebus morietur. b. vero non. Sed tāta respectu virtutis subtiliatio non plus noceret. a. quam. b. immo minus cum sit valde magis repletū quam. b. quod equalis subtiliatio respectu virtutis in. a. est minus nocua quam hec igrossatio semp loquēdo de subtiliatione et igrossatione in cōpatione ad virtutē. Preterea ptra illā conclusionē est ex presse mēs Gal. 2. regiminis acutoz cōmēto supra allegato. Sed ad illud cōmētū respōdēt fautores opinionis quod Gal. intelligit minus esse malū declinare ad tenuem antequam nocumētū sequatur eā quod et si minus quam debuit cōmēdit pot addere ad

vobis modis tenuis dieta

pro procedere

prima c.

2. nota

cibū sed si plus ē difficili⁹ emittere cū at nocumen-
tū sit factū mai⁹ ē nocumētū tenuis diete. Contra
hoc ē ptra litterā. Nā gal. dicit qd cū videm⁹ virtu-
tē tā superatā possum⁹ dare cibū. S; nō ē dubiuz
qd qū virtus ē superata ppter abstinētiā tā accidit
nocumētū multa sūt ptra hāc viā r psidea in ar-
gumēto 4° r qnto picipalib⁹. Quātū ad 2^m ar-
ticulū aliq ponūt istā pclusionē in oib⁹ morbis at
tenuatio diete que ad vniuersale regimē plus no-
cet q̄ equalis quātitatiua ingrossatio: r hāc pbāt
per mediā supposita p 2° pclusionē pcedentē articu-
lū. h pclusio nō videt mibi vera. Nā possibile ē ali-
qd corp⁹ vltimate repletū incipe febrē febre fla-
tica: ita qd in die aliqd cibi eēt dandū recte operā-
do r ita ingrossare q^o ad regimē vltē qd due vncie sā-
guinis generent i die vltra debitū gradū grā exē-
pli erit mortale vbi oi die ita attenuare vt citra de-
bitū tres deficiāt respectu illaz q̄ essēt: si pueniē-
tissime dietaref eēt nō mortale. Et iō aliū pono cō-
clusionēs. prima virtute pstate in morbo acuto quā-
tū ad vnā cibationē serius ē subtiliare plus opoz-
tuno q̄ ingrossare plus hoc sit p mēte Gal. 2° re-
gimē acutoz. Et p3 ex alio. Nā illa subtiliatio
nō pōt obesse s; ingrossatio pōt eē cā mori aut mī-
te plōgatiōis. Nā si in eo video virtutē debilitari
nimis dabo leuiter cibū magis nutritiuum s; hu-
morē tā genitū r cā peccāte mixtū: nō ita cito aut
faciliter euacuare potero. 2° pclusio tā i sanis q̄
in egris: r tā quo ad vniuersale regimē q̄ quo ad
particulare ptingere pōt nocumētū ingrossatiōis
eē mai⁹ nocumēto subtiliatiōis equalis respēū ei⁹
qd v3 offerri. ista p3 per plura adducta āte oppo-
sitū. 3° p^o in corporibus nō vltimate replet nec
ad apāta vel ad opilatiōes pat⁹ nocumēta seqntia
vltē diete maiorē subtiliatiōē q̄ virtuti conue-
niat sūt maiora nocumētū seqntib⁹ equalē diete in-
grossatiōē. Istā puto mētē fuisse gal. cū hic vi-
deat loq maxime de vlti regimine r in morbis salu-
brib⁹ in qbus per debitā diete administrationē nā-
tādē crīsim facit r sanat. Ex hijs igit p3 rō ad
argumēta ante oppo^m. nā primū pbāt pclusionē
primā primi articuli quo ad ptē primā: Ad 2^m p3
p pclusionē pmiā hui⁹ 2ⁱ articuli. In 3° vero nō va-
let pna. in 4° at r quinto aut est vltimate repletio
aut preparatio ad apostemata.

Ultimas egritudines. Con-
clusio hui⁹ affo¹ est
ista i egritudinibus vltimate acut⁹ oz vti
dieta tenuissima pbaf. qz illa dieta oz vti
q̄ est sufficiens ad hoc vt infirm⁹ reducat ad perfe-
ctionē vel sanitatē huiusmodi ē dieta tenuissima i
tc. Nō g^o p^o. qd per ultimas egritudines nō in-
telligit Gal. pessimas. Iste. n. ex toto sūt mortales
in qb⁹ nihil pdicit. Sūt. n. solis pnosticis dimittē-
de: s; intelligit illas salubres qbus nulle sūt acuti-
ores q̄ nō sūt eiusdē generis. s. p pacutas. Nō 2°
qd licet curatio importet oēm actū medici quo ifir-
mus ad salutē ducit tū hic spāl^r sumit p dietavlti-
ma in subtilitate q̄ est nihil dare. Nō 3° qd cā vlti

catiōis affo¹ est qz in talibus egritudinibus virtus
supponit pstate r iō poterit vsq; ad quartā diē sta-
re sine cibo. Et qz pugna est fortissima inter virtu-
tem r māz virtus nō est impediēda qn imo super
mām dimittēda r isto mō nō est cibus dandus.

Nō 4° qd iste vltimate diete non semp sufficiūt ad
curationē in talibus morbis: sed vbi virtus sit for-
tis r morbus salubris Et iō hec duo oz suppone-
re ad verificatiōē affo¹. Et tūc non sola dieta libe-
rat sed virtus nō impedita p cibū. Et p cordia ha-
bet prima quarti ca^o de cibatiōe febricitātū: r 4°
primi c^o p^o. Ampliat at nō tm ad dietā s; ad alia
remedia: qz in vltimate fortib⁹ morbis vtimur for-
tissima medicina vt quarta primi p^o capitulo.

Ultimas egritudines Gal. in pmen-
to dicit quatuor. p^m qd p. p
vltimas egritudines intelligit illas qb⁹ vltimiorū
i. magis acute que nō sūt eiusdē venoationis. 2^m
est qd p. precipit in illis dari tenuissimaz dietaz. di-
cit tertio qd si egritudo de qua loquitur hic est acuta
est illa quaz ypo. vocauit peracutam: r vos habe-
te menti distinctionem morborum supra positam
affo¹ quarto dixit vltimo qd pp tria subiunxit seqn-
tem affozissimum.

Truz in peracutis morbis conueniat die-
ta tenuissima. Videtur qd nō primo. Cor-
pus non est vltimate inanienduz. igitur
nec tenuissima dieta administranda. secundo in hīs
morbis virtus est debilior q̄ in alijs. ergo debet
magis confortare. Tertio melius est infra subsiste-
re q̄ exquisitissime euacuare. ergo tc. quarto in
diuersis temporibus morbi diuersa est administrā-
da dieta sed si a picipio tenuissima detur: hoc nō
fiet. In oppositum est ypo. in presenti affo¹. in
questione: Notandum primo qd licet dieta tenuis-
sima corpus quodam modo euacuet. tñ qz ei⁹ eua-
cuatio est paulatina r in multo tempore: ideo non
per quamlibet tenuissimam dietam corpus vltima-
te inanitur: nam si nihil detur vno die inaniuntur
membra aliquantulum si duobus plus si tribus
plus. Ex quo sequitur primo non omnes tenu-
issimas dietas esse eiusdem corporis equaliter dis-
solutivas. patet vbi vna pluri tempore daret q̄ re-
liqua. Sequitur secundo per aliquam tenuēz
dietam idem corpus plus inaniri q̄ per certaz te-
nuissimam vt si tenuis duraret decem diebus te-
nuissima vero uno tantum. Sequitur tertio te-
nuissimarum unam esse alia magis tenuem. Ter-
tium est enī qd magis tenuiter dietat infirmus cū
duobus diebus tenetur sine cibo q̄ cum uno die
tantum. Secundo no. qd uariatio dietandi secun-
dum uariationem temporum non attenditur nisi
in morbis in quibus a picipio est aliquid dan-
dum. Tertio nota qd in morbo peracuto quan-
doq; uirtus est fortis in picipio. ita ut tollerare
possit omnimodam cibi abstinētiā usq; ad sta-
tum quandoq; non. Tunc est prima conclusio
in omnibus morbis peracutis constante uirtute
danda est tenuissima dieta usq; ad statum. probaf

vt in affo. 2° conclusio. si principiu & augmentuz
sint tempora maiora statu magis tenuis: erit dieta
pncipij & augmēti i isto casu q̄ status: probat. in
dieta tenuissimas illa est magis tenuis qua pluri
tempore tenet corpus sine cibo. illa. n. ē per se ma
gis dissolutiua vt patuit in p^o nōto. S3 pluri tēpe
in isto casu tenet corpus sine cibo in principio. qz
p totū principiu & similiter in augmēto q̄ in statu
igit magis tenuiter dietat hoc probabl. Ad ar
gumēta ad primū negat p̄na vt p3 ex dict. Ad 2^m
ēt negat p̄na: qz modico tempore h3 expectare &
multū est iuuamētū. Ad 3^m dī qz per tenuissimā
dieta nō exquisitissime euacuamus. Ad quartuz pa
tet ex secundo notato.

Bi uero scōz. Iste affo^o diuidit in
tres ptes fm tres p^o nes
q̄s p. vult in eo. 2° ps ibi: vbi vō nō: s3 3°.
ibi & tantū. p^o p^o in oī egritudine vltima
& p̄tina nocumenta cāte: o3 vt dieta tenuissima
pbat in oī tali egritudine ē pugna fortissima virtu
tis p̄tra morbi materiaz q̄ est modico tpe duratu
ra q̄ virtus nō est cū cibo quomō ab illa pugna di
uertendo: p̄na p3 ex supradict. qz multo maius es
set nocumētū iuuamēto. Circa istā conclusionē
no. primo qz hoc nomen labor q̄n3 sumit p motu
corpis quo fit lassitudo vt in affo^o vbi indigentia n̄
o3 laborare. q̄n3 sumit p lassitudine vt in illo affo
labores spōtanei narrāt morbos. q̄n3 p nocumē
to tali mō sumit hic & i p^o affo^o. scōe p̄ticle. Nō
scō. qz labores dicunt vltimi: qz nulli sūt vltiori
nō eiusdez denoiationis vt supra dixim^o de dieta.

Nō. 3°. qz hic inuenit duplex littera vna dicit cō
tinuo & tenet aduerbialr & est tūc sensus littere f3
modū exponendi p̄mentū q̄ vbi egritudo p̄tinuo
i. stati a principio h3 vltimos labores fm acumen
i. facit seuissima nocumenta o3 vt tenuissima dieta
Et cā est qz egritudo hoc mō ppe sui principiu
habens ista accidentia necessario cito terminat & ē
per pacuta termināda in prima quarti vt dicitur
in p̄mento. Nā qz accidentia sūt valde seuia non
posset virtus acc̄na illa tollerare lōgo tpe: Et iō o3
qz cito terminet. 2^a. littera dicit p̄tinuos & tūc tex
tus ē planus cā tū verificās ē eadez. 4° no. qz li
cet ad morbi acuitatem duo regranē vnū est seui
tas accidētū. 2^m est breuitas duratōis hoz t̄vnū
ad altez p̄seq. nā q̄n acc̄na sūt seuissima morbus
est breuis vt dixi statiz. 5° no. tū qz nō o3 oēz seui
tatez acc̄tū esse cāz breuis morbi. Aliqua. n. est
q̄ debilitādo virtutez est cā lōgitudinis vt h3 vide
ri p̄na quarti. seuitia t̄vltima necessario facit mor
bus breuē: qz aut o3 vt subcūbat virtus aut qz ma
gno conatu mām vincat. 6° no. qz qnqz cōiter po
nunt cē acuitat morbi vnū est inten^o morbi vbiq̄.
Intentio caloriz: 2^m est furiositas mē. 3^m ē multi
tudo vt q̄n3 in flatica. 4^m est locus materie vt i pi
plenōia & appoplexia: q̄ntū est occulta malitia vt
in febribus pestilentialibus & venenosis & a quocū
qz hoz fuerit egritu^o p pacuta o3 dieta esse tenuissi
ma. Et attende q̄ in textu dī q̄ & ly. q̄ tenet illatū

ue qz ista p̄ma p^o seqt ex precedēte Vbi vero nō
scōa conclusio affōmi est ista. In egritudine nō ha
bente accidentia vltima ad sensuz datuz nō debet
mus vt dieta tenuissima sed grossior: probatur in
tali egritudine status est longinquo: quez virtus
sine cibo expectare non posset sed in nulla tali cō
uenit dieta tenuissima. q̄ & c. Circa quem partē
nō qz loquitur de egritudine difficili. Nā si aliqua
esset leuis egritudo sicut effimera que eēt cito ter
mināda: ita sicut peracuta aut etiam tertiana duo
ruz porisimozuz Et de istis non loquitur sed egrit
tūdines difficiles que non habent vltimata accidē
tia non sunt ita cite terminationis & ideo oportet
virtutem cum cibo sustentare non t̄n i omnibus
istis vno modo vt statim dicitur: Et si vis vniuer
salem conclusionem facere potest hoc modo argu
ere. In omni tali egritudine ē melius aliquid va
re q̄ vt tenuissima dieta: igitur non debemus vt
illa aff^o patet qz aut egritudo est leuis & non in
diget forti pugna sicut tertiana duozū paraxismo
rum vel effimera Et tunc maius esset nocumentū
debilitatis virtutis per omnimodā cibi abstinenti
am q̄ iuuamentum: aut egritudo est longior & tūc
virtus nō tolleraret sine cibo melius est t̄n nō po
nere vniuersalez: qz multe sunt breues tantum qz
nullum est notabile nocumentum per eas abstine
re totaliter. Et tū. 3° p^o est ista dieta debet tantū
descendere versus grossitē a tenuissima quantū
egritudo ē melior. i. leuioz acutissima patet: qz quā
to ab acutissima recedit egritudo tanto cē indican
tes subtiliationem sunt debiliores. i. propinquitas
status & pugne fortitudo. q̄ tunc tantū debemus
versus grossam dietaz accedere. vbi no. totū affo^o
verificari constante virtute & vbi p̄ter morbus &
virtutem nō sit alia circumstantia indicans de sub
tiliatione vt verbi gra. vt vltimata repletio. Et silis
sententia sumitur. i. 9. commēto & prima quarti c^o
de cibatione febricitantium: & quarta primi primo
ca^o. vtilis est autem affo^o ad cognoscendum diuer
sitatez modorum dietandi in veris morbis pōt
eriam ampliari ad alia que fiunt vt virtus insien
te tur & pugna non impediatur.

Sicut superius. Sal. p̄mētandum
hūc affo^o tria facit. primo de
clarat quid intelligamus per vltimos la
bores. scōo declarando quare morbi dī
cantur continuo habere istos labores verificat p̄t
mam partem affōi. 3° verificat scōam repetēdo to
tum affo^o. scōa ibi: qz peracute: 3° ibi. Si tamē sta
tus: dicit primo qz sicut supra dixit: vltimam egrit
tudinem qua nulla est vltimior. & ita hic dicit vlti
matos labores. quibus nulli sūt vltiores: & sup
ple vt in affo^o qui non sunt morbis acutissimis p̄
portionati sunt isti labores accessiones februm. &
etiam per eos cetera accidentia morborum inteli
lexit. Vbi no. qz per accessiones febrū debemus
intelligere invasionem: Cetera autem accidentia
dicit sic verbi q̄: dolor capitis vigiliarum instantia
sū inquietudo & multa alia que ideo dicuntur acci

dentia qz sunt res p̄ternam sequētes morbum tā
quā cām nā hoc nomē accidens qñq; sumitur ge
neraliter p̄ omni dispositione p̄ternam: qñq; ve
ro solū pro tali dispositione p̄ternam sequente
morbum vt morbus est communis ad neutralita
tem vt tertio de accidenti r̄ isto modo sumitur hic
Qz peracute. facit qd̄ dictuz est r̄ diuiditur in du
as primo. n. verificat affo^m quo ad primā partem
sc̄do isert quedaz ibi. Siquis dicit primo qz p
acute febres habent continuo vltimos labores. i. i
primis diebus 4^m precedentibus propter qz cām
status illico subsequitur. Status. n. nihil ē nisi cū
i morbo labores r̄ eorum accidentia vltimant. Et
qz peracutus morbus est cū status erit continuus
qz in primis quatuor diebus aut i precedentibus
r̄ p̄unctis cuiuslibet quarte diei qz vt puto in 4°
aut 3° hinc est qz in acumine peracuti morbi oz da
re vltimā et tenuissimā dietā: qz talis est necessaria
i statu vt y. dixit i lib. de acuta egritudine. cuius sta
tus ē continuus i primis quatuor diebus. Sz sus
ficat de hac re itez dixisse. Circa quā partē nō qz
ponitur i ea notificatio status qz dicitur qz est cuz
labores r̄ accidentia vltimant. debetis notare qz p
labores itelligimus nocumēta. Et per accidentia
idem itelligamus. Et ideo debet exponi r̄ pro. i.

No. sc̄do qz accidentia alia sunt actiones lese.
Alia sunt accidentia mutata: Alia sunt qualitates
mutate. Exemplum primi vt dolor alienatio debi
litas motus r̄c. Exemplum sc̄dū vt malus color vl
aliqua alia similis qualitas. Exemplum tertij vt
vrina uel sputum r̄c. hic at maxime loquitur d̄ ac
tione lesa. No. tertio qz status in morbo qñq; disti
guitur ab alijs temporibus penes materie trans
mutationem ad benignum aut malignum quomō
sumitur primo de crisi: Et hoc modo solum tunc
est status cum materia aut est cōplete digesta aut
completur digestio vl̄ est complete putrefacta aut
talis malignitas completur: Quādoq; vero distin
guitur penes accidentia r̄ tunc illa pars morbi vi
citur status in qua sunt accidentia seuiora. Et hoc
modo vult hic Sal. sumere: quādoq; vero distin
guitur penes vtraq; vt Auic. videtur innuere pri
ma quarti c^o 3° in descriptiōe status cadit etiā hic
breue dubium.

Primum status sit cum accidentia vltimant

Qd̄ non arguitur primo sic. in statu ma
teria est cōplete digesta r̄ minoris quātita
tis qz in temporibus precedentibus. qz accidentia
remissiora tenet consequentia: qz si materia ē dige
sta tūc ipsa est benignior r̄ paucior qz ante. Et p̄
antecedens pro prima parte. prima quarti ca^o 3°.
r̄ pro sc̄da: qz continue aliquid de materia dissolu
tum fuit. Sc̄do sic in aliquo statu non sit pugna
nature contra materiam fortissima: igitur i aliquo
non vltimantur accidentia. Ass^m patet ponendo
qz aliquis erit status quo ad materie digestionem
in quo tamen nā non faciet cr̄sim vt quotidie vi
demus Et arguitur sic in statu illo nā non agit in
mām ipsaz digerendo qz ipsa an digesta est nec ip

sam seperādo qz non temptat cr̄sim. qz in illo non
est fortis pugna non enim videtur alia pugna na
ture contra materiam morbi. Tertio sic in statu
non completur digestio. qz in eo non est pugna sal
tem ante cr̄sim forti. Ass^m arguo primo si digerit
materia tunc illi statui conueniret ratio augmenti
r̄ sic esset augmentum: Sc̄do qz tunc morbus aut
intēderetur aut remitteret r̄ sic non staret. tertio
qz in illo non esset digestio qz digestio cum sit mo
tus non est nisi dum sit. Quarto qz tunc interpo
latis paroxismi essent minores qz ante qz tunc ma
teria esset digesta. quito qz nec digeritur causa an
tecedens: qz illa non pugnat contra naturā nec cā
coniuncta quia illa putrescit vsq; ad inanitionem.

Ultimo r̄ sexto. in statu est maior p̄portio mor
bi ad virtutem qz vnquā ante cum morbus sit ma
ior. r̄ virtus debilior: igitur si ate merito hui^o mor
bus r̄ accidentia crescebant: r̄ post statum crescēt

In oppositum est Sal. in commento r̄ primo
de crisi. r̄ Auic. sc̄da primi doctrina prima: r̄ pri
ma quarti ca^o 3°. In isto dubio primo ponam nota
tabilia. sc̄do respondebo ad quesitum. Quātu
ad primum no. qz morborum quidam sunt materi
ales r̄ quidam immateriales. Et itelligo per ma
teriales illos qui pendent ab aliqua materia p̄
ternaturam cotenta in corpore speciali dependen
tia. per immateriales qui non sic dependent hic at
solum de materialibus est intentio p̄po. No. 2°
qz morborum materialium quidam sunt salubres
quidam mortales item salubriuz quidaz reseruat
materiam ad vnam quasi criticam expulsionem.
ita vt non multum notabiliter de illa materia pri
us aut expellatur aut resoluatur quidam vō nō Exē
plum primi ut multotiens quasdam videmus fe
bres sanguinis que vsq; ad quartum uel 7^m mo
dica facta resolutione permanent r̄ tūc natura su
bito magnam quātitatem sanguinis emittendo fa
cit salutem. No. tertio qz in morbo salubri aucto
res distinguunt quatuor tempora principium aug
mentum. statum r̄ declinationē. nā i mortali de
clinationē nō oz esse. hec at tpa quedā dicunt vltia
vt sic integz morbi p̄stituentia quedam particu
lari vt sic particularē paroxisimū integrantia nūc
at soluz de vltibus ē sermo. No. quarto qz hec
vltia tpa: qñq; distinguunt adinuicē penes alteratō
nē materie morbi. r̄ talis nō ē nisi i morbis mate
rialibus. Qñq; vō distinguunt penes accidentia cū
morbo existentia: r̄ hec distinctio ē in omnib^o mor
bis. nā qñ accidentia sūt valde parua tūc ē principi
um cū crescit notabiliter est augmētuz. ita tñ vt si
minuent cū vltimant ita qz nō sit notabilis coruz
augmentatio vel diminutio in t̄pibus sibi inuicem
p̄portionalibus: tūc ē status cū p̄terea decrescit
est declinatio. Sz in distinctiōe penes digestionē
est aliud. nā qñ mā est adhuc in t̄pe morbi in quo
modicum transmutat aut a calore nālī versus di
gestionē aut putredinali versus oppositum est pn
cipiū. Sz cū mā notabiliter ad aliquod istoz duo
rum trāsmutat nō tñ ita qz digestio vel ei^o oppo^m

compleat et apparet iam manifesta facta impressio tunc est augmentum cum autem complet talis transmutatio aut est completa tunc est status siue sit completa digestio siue putredo digestionis opposita. Et attende quod digestio dicitur quicquid transmutatione per quam acquiri perfectio intenta in mixtione aut temperamento humidorum et siccorum ad invicem a naturali et proprio calido quicquid vero sumitur pro tali perfectione acquisita. et hoc modo. 2º sumitur digestio cum dicimus quod in augmento digestio est manifesta et in statu est completa vel completur: et in principio est occulta. Stat. n. motum illum in principio factum esse valde fortem et velocem et in statu esse valde remissum. Intelligo etiam tunc compleri digestionem cum modicum valde deficit a complemento quo acquiritur.

Quinto nota quod accidentia que fiunt in morbo quedam quandoque fiunt magis vi morbi ut in morbo mortali in quo natura non audet pugnam committere seu temptare. fit tamen aut fortis dolor capitis aut putredo vapore illis elevato. aut spasmus de repletionem et sic de multis: quedam autem sunt fortia vi ne sicut quia materia est completa digesta morbus fortis cretici sunt illi enim sunt a virtute non a febre nisi forte tanquam a stimulante. Quedam autem sunt contra vtriusque concurrunt satis notabiliter et virtus et morbus hic quod querimus de omnibus talibus. Nam virus accidentia merito morbi sunt maiora in statu morbi salubris est dubitatio magna per se quam infra dicemus donec deo in secunda particula illo affo 3º. Circa principia et fines. 6º no. quod cum materia est complete digesta acquiri ei quedam proprietates per quam proportionatur ad virtutem merito cuius est receptibilis alterationum et motuum localium multo magis quam ante et si quicquid in digestionem ingrosset verbig. Carnes crude in stomacho nostro difficulter digerunt. Sed assate aut in patella fricte ita ut manifeste indurentur tamen sunt manifeste a stomachi calore multo magis alterabiles hoc quod modo humor digestus merito illius proprietatis potest a virtute membrorum alterari magis alteratione mouente humorem extra corpus et alteratione per quam dissoluatur a calore naturali vel de velocius quam ante et est in suis malignis qualitatibus fortius remitti. Ista tamen proportio non est quod sicut digestio crescat: ita acgratur imo sequitur iam limitatum gradum digestionis quo acquisito aut subito acquiri aut quasi subito. Quatuor ad hoc tunc sit prima conclusio sumendo statum pro statu quo ad accidia in cuiuslibet morbi siue mortalis siue salubris statu accidia ultimantur per quod non alia ratione de status quo ad accidia. 2º quod in cuiuslibet morbi malis seruatis materiam ad vnam expulsionem creticam accidia ultimantur per quod in statu tali est fortissima pugna contra materiam prius ad ipsam complete digerendam postea ad sepandam: et crisi expellendam. 3º quod non semper in statu quo ad medium digestionem accidia ultimantur: per quod de statu morborum non reseruanti materiam ad vnam expulsionem. nam ante aduentum status potest in tamen minorari materia ut multo magis remittatur morbus per illam paucificationem quam merito pugne intendatur.

4º quod dato quod in certo morbo reseruante quasi totam materiam non fieret crisis vel temptaretur et esset morbus salubris in statu tamen per accidentia vel timantur patet. Nam in statu tali virtus velociter agit in materiam digerendo plusquam in alijs temperamentibus. quod fit huiusmodi materie maior agitatio et effuma. Et per consequens cum adhuc plurimo calore putredinali precipet faciet materia hoc modo commota fortia et seuissima accidia. 5º conclusio in statu completa digestionem adhuc tamen est digestio patet quod est illa perfectio acquisita que dicitur digestio. Sexta conclusio licet in statu febris inter pollatarum fiant notabiles intensiones et remissiones accidentium. tamen dicimus egritudinem stare. prima pars patet quod tali statu aliquando comprehenduntur plures paroxysmi ut prima quartae ca. tertio. Sed si est dubium quod in illis fiunt notabiles intensiones et remissiones morborum quo ad particularia tempora illorum paroxysmorum status ut inter principium et augmentum et status paroxysmi. Et quo patet non dicit stare morbum vel accidia in statu quia in qualibet eius parte. unde sit notabilis differentia sed ideo dicitur morbum stare quo ad accidia: quod in qualibet eius parte seuiora sunt accidia quam fuerint in precedentibus et quam erunt in futurum partes sibi inuicem correspondentes comparando ut principium paroxysmi ad principium et augmentum ad augmentum et sic contra et hoc precipue in febris intensione vel morbi: cuius est status manifeste ita quod partes etiam status in vicem comparando proportionales: non erit inter eas notabilis differentia. Per hoc patet mensura. quod fuit de statu vniuersali morbi reseruantis materiam ad vnicam expulsionem creticam. 2º patet quod licet talis morbus hoc modo seruans materiam per crisis non terminaretur tamen sequitur post completam digestionem declinatio propter fortes resolutionem et materie alterationem a calore naturali: per hoc patet ad argumenta ratio. Ad primum ne prima. Nam licet sit digesta magis quam in principio ipsa tamen est putridior vel si non sit putridior tamen magis a virtute agitata. Ad 2º de quod in statu est vehemens pugna esto est quod non fiat crisis. Et ad argumenta cum de materia non digerit in statu ne: imo in quadam parte status digerit et negat quod illi parti competat ratio augmenti ut virtus est in questione. Item in quadam parte status est digesta et tamen multi mali vapores secum mixti remanent quod virtutem multum stimulat sui clitate et putredine qua virtus pugnat et contra materiam sue actioni forti resistendo et ipsa alterando per remotionem male qualitatis ipsamque resoluendo: et sic patet ratio ad 3º nam quo ad primam rationem. 2º ratio soluta est supra in 2º nobis. Ad 3º. dicitur quod in parte status in qua materia est digesta. Est tamen digestio ut supra dicitur. Ad quartam negat prima quod per medium multitudinem que vno paroxysmo mouet fit febris fortior. Item quod putredo est intensior per vnam opinionem ideo illi temporibus proximi sunt fortiores. 5º de quod digerit ante causa et producta ut infra videbitur. Ad 6º ne argumentum nam 13 morbus maiorem proportionem ad causam morbi virtutem

nota

hēat q̄ ante tñ virtus lēpit hēre pportōz ad cāz morbi. et iō illā dōbilītat ita vt morb⁹ crescē n̄ possit

Deinde cū dicit. Si q̄s infert correlariū et ē q̄ in statu morbi paciti ē exhibenda tenuissima dieta. p̄bat q̄ si q̄s timet dare cibū in p̄ acutis egritudinibus propter intensiones apostematum aut febriliū continuatarum tunc magis est necessarium hec ca uere in statu quia tunc accidentia sunt seuiora si cut testat ypo. in pitoneon noxomaton .i. i libro regis acutoruz in quo dixit de vltimitate caloris apostematis et vedit intelligi intensiones februm Sicut mos est antiquoz ponere vnū pro exemplo multoz. sed d̄ quocūq; istoz siue febre siue aposte mate intelligat q̄ in statu nō damus cibū intel lectus ē verus et sanus vt nā in eoz statu pmittatur opari et nec cibo nec alia re ipediatur. Et ideo oz q̄ in statu dieta tenuis vltimet in subtilitate quod fuit correlariū. Si tñ status. hec est. 3. pars princi palis cōmentū. Et facit q̄ dicitū ē dī. q̄ si status post primas. 4. predictas statim nō venerit. i. non sit v̄turus. tūc nō statī a principio ē vtēdā tenui sīma dieta ne forte infirmus moriat ante statū. et hec ē. 2. cōclusio afforismi. Ex quibus omnib⁹ dictis p̄ q̄ in illo morbo cui⁹ status ē futurus in prima. 4. die bonū ē illico tenuissimā dietā dare. Si vero illud nō pōt pati nā mellicratū detur vel sufficit parū ptisane. Sūt enī hec in vltimitate te nuitatis. i. sunt declinatia ad latus tenuissime die te sed illa que ypo. vocat grossuz cibū. i. tendētez ad lat⁹ grossi sunt secōdaria istis. i. post istos cibos ingrossitie q̄ debēt dari in statu. i. in morbo cui⁹ sta tus est futurus post diē. 4. et in istis morbis sub cōdescēdetur ad ingrossandū q̄tūcūq; morbus molliat. i. fiat minus acutus verbigrā. Si status ē aliquātulū vicinus def̄ cibus parū grossus. Si ve ro remotior detur cibus grossior quia sic ordinata dieta ē vtilis et oīū hoz cā dicta ē i expositiōe affo.

Quando in statu.

Conclu sio afforismi ē ista. egritudine existente in statu oz vtī dieta tenuissima. probat quia illo tē pore quo accidētia sunt seuiissima. et pugna nē for tissima cōpetit dieta tenuissima vt supra patuit sed hoc ē in statu vt ē etiā dicitū in cōmēto precedentiē et c. Nota ergo primo q̄ ex cibo in statu exhibi to sequitur nocumēta supra dicta de impedimen to virtutis diuertendo eā. 2. de resistēdo digestiōi mē. 3. quia fouet mā morbi et q̄ sequitur intēsio febris et q̄ oīa ista sunt in statu maiora per cibum iō maxime in statu vitāda sunt. Hō. 2. q̄ hic p̄ statū intelligere debem⁹ statū v̄lem precipue mor bi acuti et in q̄ referuātis ad vnā expulsionē. Nā in morbo nō referuāte etiā i statu quo ad materie digestionē nō habet veritatē vt. 4. tertij de cura pleuresis. hic aut status de quo dicimus est morbi pars molestissima et modicū duratura. Et iō v̄t⁹ pōt sine cibo bene tollerare. Hō. 3. p̄ dietā te nuissimā itelligi hic nihil dare. et nō vt dicit Abar sū tenuissimā respectu dietarū alioz temporuz et

sic dicit Jacobus. Nā tūc ad istius verificationez nō oz q̄ status sit breuis q̄ etiā in lōgo statu hoc mō administram⁹ tenuissimā dietā vt i quartano.

Hō. 4. tres p̄ditōes req̄ri ad veritatē afforismi vna q̄ stat⁹ sit breuis: q̄ morbi acuti et seuioruz acutiū. 2. req̄rit q̄ virtus sit cōstans. 3. req̄rit q̄ sit status morbi cui successiua sit declinatio vt i cōmēto dicit Sal. Hō vltimo q̄ virtute p̄stante semp in statu quo ad accidētia vtī dieta tenuissi ma respectu alioz tēporuz morbi. Lōcordia autē afforismi habet. 4. primi cap⁹ primo etiaz prima quarti ca. de cibatione febricitātis vtilitas patz et ampliat ad remotionē oīs rei nāz ab opatione di strahentis. hic solet moueri dubiū inutile vtruz in statu sit vtendū dieta tenuissima et certū ē q̄ non cū ē longus vel virtus est debilis uel mortalis sed cū dictis cōditioribus vtimur semper tenuissima.

Hunc afforismū.

mentū diuī ditur in tres partes. In prima parte oīdit habitudinē istius af forismi ad precedētē. In. 2. verificat ipsuz. in ter tia cōtinuat cū sequenti. ibi. 2. in statu. ibi. 3. in p̄ missis. De prima dicit q̄ quidā hunc afforismū po nit sepatū a precedēte. Sicut ipse quidā vero cō tinuat ipsuz cū precedēti. De. 2. parte dicit q̄ iō precipit in statu dari subtilissimā dietā q̄ in eo suc cedūt multa accidētia morbum digerentia. i. in eo sunt multa accidētia pp̄ digestionē cui nā vacat multū tunc. Et iō nā nō ē impediēda a digerēdis humorib⁹ q̄ sunt mā morbi et p̄cipue cū tota est illi rei. i. digestiōi itēta et vix sup sit hora quoniā vin cat humores illos. Et iō nō ipediā nā in dige sitionibus q̄ nos hoc phibem⁹ in libro de die cre tica. Et subdit q̄ ista dieta ypo. omnia p̄cedētia de dieta status sunt itelligenda de statu cui successi ra sit declinatio. nā in morituris oz futura pnun tiare et debēt dictis pronosticis dimitti. De. 3. pte dicit q̄ hucusq; locutus ē ga. de dieta infirmorum distincta fm̄ tpa morbi. hic vero subdit eius distin ctionē ratione virtutis. In isto p̄mento solet dubi tari an aliqs sit stat⁹ morbi salubris cui nō succe dat declinatio. Et p̄ q̄ ē possibile q̄ pōt infirmus i statu morbis salubris mori ex alio morbo mortae li. Itē dubitat vtrū morituri sint solis p̄nosti cis dictis dimittēdi. Et breuiter dicit q̄ qñ sūt mo rituri certe et de primo q̄ sine multa infirmū vtili tate vel alioz medici cadūt in ifamiā iō dimittēdi sunt sed vbi nō sit certū de morte. vel vbi mors est longinqua ad vitā plōgādā adhibem⁹ studiū vt i ptificis et i ethicis et ydropicis et multis talib⁹ vos tñ nō relinquatis semp infirmū q̄ sepe errat putā do q̄ sit cito moritur⁹ et non est ita.

Cōtēplari

aut. Lōclo isti affo ē ista medicū dōbētē recte die taī infirmū oz p̄tēplari et p̄siderat v̄tutē infirmi si cū dieta exhibē sufficiet stare vsq; ad statū egritudi nis at ille infirm⁹ cui⁹ illa ē v̄tus p̄us deficiat et nō sufficiat dieta illa ad sustinendū virtutē aut prius d̄ficiat egrit⁹ et obtūdat q̄ infirm⁹ cū tali dieta p̄ba

tur quia dimissa ista consideratione non recte dietas infirmus quod et probatur assumptum quod dietatio debet mensurari secundum tenorem virtutis. Vtriusque enim opusculi est communis intentio custodia virtutis.

Non ergo quod contemplari idem est quod subtiliter considerare per egrotantem vero intelligit virtutem egrotantis. Nota. 2. quod cum virtus vitalis sit aliarum fundamentum ut ostenditur prima primi ideo illam maxime debemus considerare et maxime per pulsum licet etiam aliarum virtutum duarum. scilicet naturalis et animalis consideratio sit habenda et multum indicet earum debilitas. Nota. 3. quod egritudinum que terminantur. quedam terminant paulatim ad salutem. quedam subito ad salutem. quedam primo subito versus salutem mouentur. sed primo paulatim completur transiunt ad salutem quod fuit facta crisis incompleta. Iste ergo 3. non terminant in crisi que fit in statu non deficiunt sed obtunduntur igitur Gal. voluit quod non solum perfidere mus vtrum ex toto morbus deficiat sed vtrum obtundatur per talis diete exhibitionem. Et hijs sunt tres proportionales ad malum terminantes. Concordia potest fieri prima quarti capitulo de curatione febricitantis. et hic solet dubitari vtrum in dietando sumat indicatio a morbo et virtute. Et ego istud disputavi supra quarto commento afforismo etc.

Quia superius. Galienus commentando affirmum facit tria. primo continuat cum precedentibus secundo verificat affirmum. tertio ponit habitum istius ad precedentem et sequentem. secunda ibi. ut virtus tertia ibi. quia ergo. De prima parte dicit quod in sermonibus superioribus secundum propinquitatem et remotionem status docuit subdescendere in ordinanda determinata dieta. In isto docet illam mensuram et ordinare secundum vires patientium. De parte secunda dicit primo quod infirmi dietantur ut virtus nutriatur. id est ut virtus sit fortis et non ut morbus nutriatur. Et ex hoc sequitur quod ultra morbum et tempora de quibus est dictum debemus virtutem considerare pariter et morbum ut patet ex dictis quod recte sequitur quod si medicus ista duo in ordinanda dieta bene consideret. scilicet longitudinem et breuitatem status. id est propinquitatem et distantiam et virtus infirmi bene pendat tunc in dietando subsequitur utilitas nostro operi. Et hoc patet quia si virtus defecerit et non sustinerit subtilitatem diete secundum exigentiam morbi cibi dabuntur in quantitate et qualitate secundum quod expedit virtuti. Et etiam in statu cibi est dandus accidentibus virtutem dissoluentibus. Dicit tertio quod quia maxima cautela medicorum debet esse in bene ordinanda dieta. Ideo propter. putauit precedere affirmum et subsequente continuo subiungendos phisi coniungendos: quos tres. si quis tanquam vnum intelligeret non peccabit sed ipse diuisit ut melius explanaretur. Et in hoc affirmo disputari solet. vtrum infirmi semper dietentur ut virtus et non morbus nutriatur. In quo dubio intelligendum per nutriri tandem fortificari et obtinere: est hec sententia vera generaliter. Nam etiam subtilissima dieta

ad hunc finem administrat. et etiam dieta: que quandoque administrat ad causandum vnum morbum ut alius curetur deterior: ad hunc finem exhibet. Sicut quando in spasmo aut paralysi puocamus febrem licet quod dieta quandoque exhibeatur ita ut virtus pro tunc debilitetur. hoc tamen non intendit medicus immo si esset possibile quod cum tenuissima dieta virtus staret in eodem gradu magis hoc quereretur licet autem non sit possibile propter iuuamentum sequens per quod tandem virtus fortificabitur ea exhibita permittit ipsum debilitari.

Cibus ergo communis. Iste aphorismus di-

uiditur in tres partes secundum tres conclusiones. ibi. 2. quibus vero posterior. ibi tertia. prius vero verius. prima conclusio in morbis habentibus in principio id est prope principium statum oportet a principio uti dieta tenuissima. probatur quia natura usque prope principium fortissime pugnat cum materia. Et ideo non est impedienda sequentia tenet ut supra multotiens. Nota ergo quod in morbis dicimus statum esse continuum quia valde principio vicinum ut supra septimo afforismo. Cum autem ita vicinum statum habet videtur principio carere. Nam cause occultates principium sunt duplices que da sunt remissio accidentis ut in febre latica que est continua flegmatica multotiens accidit. Quedam vero est subita fortis accidentis inuasio et huiusmodi morbi habent occultum principium. Nota 2. quod hic per statum intelligimus statum vniuersalem quo ad accidentia et non materie digestionem. Similiter autem saltim quo ad accidentia nam de statu quo ad digestionem solum supra dictum est non semper in illo esse dietam subtiliandam. 3. nota hic per tenuem dietam intelligi tenuissimam non sicut afforismo 4.

Quarto nota. quod egritudinum peracutarum que sunt se. conclusio non habentes manifestas prodicationes tres sunt maneries quedam enim a principio usque ad statum permanent huiusmodi ita quod non nisi quantum merito alterationis rerum extrinsecarum variari oportet videtur intendi aut remitti. Et hanc causam est vni formitas materiam et quod tantum mouet ad putredinem de nouo quantum dissoluitur et iste dicitur homothene. quedam vero sunt augmasticas quia continue vel quasi continue usque ad statum intenduntur. Et hanc causam est quia primo incipit accendi grossa materia deinde subtilior aut quod plus transit in putredinem quam dissoluat. Quedam sunt paugmasticas. id est quasi continue remittendo procedunt et in istis materia accessa primo est subtilior deinde accedit grossior aut paucior quam dissoluat maxime quod verificat de homothenis et augmasticis licet etiam prima tenet in paugmasticis. Quibus 2. conclusio in morbis acutis non habentibus statum continuum sed posterioribus cibus in statu parum ante statum est auferendum. probatur tunc est in illis morbis cibi auferendus cum est fortissima pugna ut supra dicitur aut valde prope est futura materia contra naturam et e conuerso. Sed ita est in istis morbis in statu et parum ante ut patuit etiam supra quod. Hic nota quod inuenit du-

plex littera vna dicit afferendū & si ita stet tunc de
bet ly. parū p̄iungi cū ly. afferendum ita q̄ sit sen
sus q̄ in statu & ante statū est parū afferendū. i. pa
rum dandum de cibo aut etiam nihil. Nam quā
do nihil datur communiter dicimus parum affer
tur: tamē puto hāc litterā corruptā alia dicit auffer
rendū & ista cōformis ē p̄mēto & tūc ly. parū debz
p̄strui cū ly. ante vt sit sensus q̄ in statu & parum
ante cibus est aufferendus. Sed prius. Ter
tia cōclusio in istis morbis statū longe habentib⁹
a principio oz vberins reficere q̄ in statu vel parū
ante. p̄bat qz si nō sic reficeret egrotans nō suffi
ceret vsqz ad statū durare cū debet virtutū fortitu
dine & ad totius affozismi verificationē supponit
virtutis p̄stantia & cōcordiā sūme. 4. p̄mi cap.
p̄mo & p̄ma quarti ca. de cibatione febicitatū.

Hic affozismus.

Sal. cōmētān do hūc affozis
mū facit duo p̄mo ponit. hui⁹ affozismi ad prece
dentē habitudinē. 2. verificat affozismum. 2. ibi.
Sunt enī. de p̄ma dicit q̄ hic aphozismus ē iun
gēdus sup̄ioribus vt est dictū sed tñ est eis vtilior.
Alia littera habet vlioz s3 tñ sentētia manet eadē.
Nā in precedētibus a principio & p̄tinuo in mor
bis acutis iussit tenuissime dietari sed hic magis
vlioz iussit i cuiusqz statu morbi supple acuti licet
nō eēt pacut⁹ & p̄peracut⁹ post initiū morbi quia
p̄pe statū tenuissime dietare. vbi p̄sidera supra eē
dictū in morbo pacuto statū totum esse tenuissime
dietandū hic aut magis vlioz dicit q̄ si morbus
nō sit pacutus sed acutus in statu & parū ante est
tenuissime dietādū. Et parū post initiū erit tenuis
sime dietādū. Et ideo hic affozismus est vlioz hec
Sal. Sūt enī qdā additio ozbasij verificat affo
rismū di. q̄ egritudinū quedā sunt ita acute vt sta
tim a principio statū habere videntur & istis iussit
Ypo. ab initio tenuissimā dietā dare. Alie vero sūt
quarū status ē longinquior & in istis dixit Ypo. q̄
in statu & parū ante statū p̄uenit abstinere s3 p̄us
reficiat ita vt virtus egrotātis sufficiat sed i statu
nō sunt cibandi vt nā sit p̄parata ad dimicādum
& hoc supra pluries verificatū est.

Trū in morbis hñtib⁹ statum lōginquū
sit in principio grossius dietandū deinde
versus statū subtiliādū. Negatiue arguit
sic. in quartana & flegmatica & sextana subtilius ē
a principio dietandū. & in p̄cessu ingrossanda est
dieta q̄ &c. Assumptū p̄ma quarti cap. p̄p̄is de
cura egritudinū. 2. sic stat a principio talis mor
bi multā eē replonē merito cuius dieta sit magis
subtilianda q̄ in replone remota q̄ stabit in princi
pio subtili⁹ dietari p̄ueniēter q̄ in augmēto. 3. in
statu pleuresis grossius dietat q̄ in principio vt p̄
mo regiminis acutoz & de. 5. tertij ergo &c. 4.
virtus in morbo p̄tinue debilitando procedi ergo
p̄tinue indiget maiori refectione. Quinto in pn
cipio virtus magis pugnat cōtra mām & magis ē
digestioni intēta & replō ē maior ergo minus ē im
pediēda q̄ in processu p̄sequētia clara & p̄z assum

ptū. cū tūc mā sit magis rebellis cū sit minus dis
gesta. Sexto tūc sequeret q̄ in principio taliz
morboz esset grossius dietandū q̄ in statu p̄sequēt
ē falsuz qz tūc a pari in principio p̄ximoz esset
grossius dietandū q̄ in statu eozidē. Cui⁹ opposi
tū p̄z p̄ cōiter opantes. 7. qz in statu morbi in
mālis nō ē cā quare magis sit cib⁹ subtiliādus cū
tūc sit virtus minor & nō pugnas cōtra mām nec
magis intēta digestionē cū nō sit ibi mā morbi di
gerēda. In oppositū videt Ypo. in affozismo. i
questione p̄mo ponētur quedam p̄ambula. 2.
cōclusiones de quesito. Quātū ad p̄mū notā
dū p̄mo q̄ ex hīs que in questione precedēt di
cunt q̄ principū augmentum status & declinatio
q̄qz dicūtur de vlioz tēporibus morboz quādo
qz de particularibus. in p̄posito intēdimus de vni
uersalibus. 2. nota q̄ mā in principio cōiter est
cruda. Et ideo eo tēpore opatio nē in sanis p̄pter
multam suā resistētiā est tarda. Itē qz adhuc mā
nō est multū putrida ideo nō multū irritatur nā
ad opandū in eā ipsaz digerendo. In statu vero ē
e cōtra. nā mā itā multū gradū digestionis recepit
& multū ē calefacta ita vt multū irriter & operatio
nē in mām ē velocior & hoc supposita paritate in
quātitate materie & loco vbi p̄tinet tā in principio
q̄ in statu & loquēdo de istis tēporibus vt pene al
terationē materie in morbo salubri distinguntur.

3. nō q̄ in principio quo ad accitā qz materia
modicū stimulat virtutē iō ipsa nō multū conatur
contra eā agere. Et iō actio nō ē velox sed in statu
quo ad accidentia. Esto q̄ materia non sit multo
naturaliter magis p̄parata q̄ ante ad accipien
das actiones tamē qz natura magis conatur. ideo
multo magis in eā opatur & etiā multo magis ag
gruat nā. 4. nota q̄ nocumenta cibi exhibitū in
morbo sunt virtutis a grauatō & resistētia que
fit nature in agendo in morbi materiā qz difficili⁹
ē duo obta virtuti q̄ vñū transmutare diuersio in
strumētū virtutis a loco vbi ē mā peccās generatio
malī humoris ex mā nutrimentū & tādē corporis al
teratio. Quinto nota q̄ dupl̄r possumus vnam
dietā dicere alia grossiorē vnomō quo ad quanti
tatem nutrimenti in vna vice assumendi. 2. cōpā
do totā quātitatē nutrimenti in toto tēpore quo
dicimus dietā grossiorē ad totā in eodē tēpore in
alia dieta sumendā siue hoc sit in vice vna siue in
pluribus. Sexto nota q̄ possumus compare i
questione principium quo ad accidentia statū.
vel principium quo ad digestionem statū. Et
hic supponit q̄ hic loquitur de morbis salubrib⁹
materialibus vel imālib⁹ reseruātibus materiā
ad vnā ceticā expulsionē siue nō reseruātibus.

7. notādū q̄ q̄uis virtus debilis fortius indī
cet de sui conseruatione tamen nō oportet q̄ alijs
pib⁹ indicet plus cibi in vice vna esse dandū quia
propter debilitatē forte illud nō possit pl⁹ digerere
sed absolute indicat plus nutritiuū cibū offerri.

Ultimo notādū q̄ in recte dietando infirmuz
consideramus ei pro sanitate cōsequenda p̄desse

quod plurimum et iuxta possibile minimum obesse. Quam-
 tum ad secundum articulum loquendo primo modo de morbis
 immalibus sit ista prima conclusio non semper in principio
 immalis morbi salubris est grossius dietandum quo ad
 unam cibationem alijs paribus quod in declinatione Pro-
 bat. Stat virtute in aliqua declinatione morbi in
 malis esse eque forte. sicut fuit in principio eiusdem
 quod aliorum paritate supposita eque grosse erit corpus
 dietandum tenet prima quod non videtur quid esset indicans
 maiorem ingrossationem in principio. Assumptum patet
 nam stat ex tertiana multum debilitante transire in
 ethicam. 3. species et cum erit in illius principio facta pur-
 gatione merito curari a tertiana et remanere ethicam
 multum debilem ita ut postea in processu cure quando
 quod in declinatione erit fortior quod in principio fuit.
 Ex ipsa sequitur. 2. conclusio quod non semper est competens
 pluries offerre cibum in augmento statu vel declina-
 tione quod in principio morbi immalis per quod in prin-
 cipio pro debilitate equali que potest esse ita modicum
 quod poterit in vice una offerri in principio sicut in de-
 clinatione. Et ideo alijs paribus tanta indigebit
 iteratione. 3. conclusio non uniuersaliter in morbo
 immali maior debet esse quantitas cibi offerendi in
 declinatione vel statu vel augmento quod in principio
 per ex precedentibus. Et iste sunt tres conclusiones con-
 tra tres alias Jacobi de forliuio in ista materia.

4. conclusio posita pitate in virtute non conuenit
 maiorem cibi quantitatem offerendam esse in statu quod in prin-
 cipio morbi immalis per in ethica in qua cibus non
 tantum datur gratia nutrimenti sed etiam gratia refriger-
 rij. Nam nutrimentum aliquo modo refrigerat a princi-
 pio sue exhibitionis. Cum ergo in statu sit indigentia
 maioris refrigerij sequitur plus cibi alijs partibus esse
 offerendum. Quinta conclusio in morbo immali in quo
 non est virtutis debilitas nisi prius vim morbi illius
 nec coniungit dispositio indicans subtiliationem vel in-
 grossationem in principio quo ad accitiam est grossius
 dietandum quo ad unam cibationem quod in augmento sta-
 tu vel declinatione per quod virtus est fortior et accitiam
 non maiora et non est aliquid aliud contrarie indicans ut
 suppono. Quam ad morbos materiales sit ista
 conclusio sexta in principio quo ad accitiam non semper
 in morbo mali est grossius dietandum quod in statu quo
 ad accitiam deductis alijs a morbo et virtute indi-
 cationibus probat alijs est morbus talis cuius status est
 ita vicinus ut nullo modo sit in principio cibandum
 quod et cetera. Et assumptum per in appoplexia et multis tali-
 bus et hoc est etiam verum in non manum ad unam expul-
 sionem reseruatis ut in pleuresi a fractura costae con-
 tingente cuius status distat a principio per horam vel mi-
 nus. 7. conclusio in talibus morbis in principio
 multum a statu distante deducta alia indicatione al-
 terius morbi coniuncti vel repletionis et talium in princi-
 pio est grossius dietandumestate utrobique virtute con-
 clusio per quod in statu quo ad accitiam manum est multa
 et multum stimulas virtutem ergo virtus non est cibo
 grauanda. Octaua conclusio non semper in statu
 quo ad materie digestionem est subtilius dietandum
 quod in principio sibi proportionato imo quandoque gros-

sus etiam restante virtute per de statu pleuresis. Et
 causa est quod manum sic paucificata est ut non multum ledere
 possit nec magnum sit nocumētum cibati nisi quia in
 principio quo ad digestionem accitibus exantibus seuis-
 simis virtus non erat agrauanda maius fuisset no-
 cumētum cibare. Conclusio. 9. stat in morbo mali sa-
 lubri non reseruante manum ad unam expulsionem in sta-
 tu quo ad digestionem merito subtilius esse dietandum quod
 fuit in statu quo ad accitiam eiusdem morbi alijs in-
 dicationibus deductis et utrobique restante virtute
 Probat quia merito preparationis materie in statu
 quo ad digestionem impedimentum exhibitum virtuti per ci-
 bum est maius quod si materia non esset ita preparata. sed
 tantum illa ita preparata esset sicut fuit in statu acci-
 dentium. Sit igitur quod p. a. et arguit sic stat minimum quod
 p. a. nocumētum cibationis merito seuitatis accitium
 in statu quo ad accitiam excedere simile nocumētum
 in statu quo ad digestionem. In tali ergo morbo stat to-
 tum nocumētum ex cibatione in statu digestionis esse
 maius quod alijs partibus erit subtilius dietandum et casus per
 intelligenti. Ultima conclusio generaliter deduc-

ctis alijs indicationibus ab illis que sumuntur a
 morbo et causa eius et virtute in morbo materiali salu-
 bri reseruante materiam ad unam expulsionem criticam
 cuius status est ita longinquus a principio ut vir-
 tus dietam tenuissimam tollerare non possit utrobique
 estate virtute in statu est subtilius dietandum quod in eius-
 dem morbi principio hoc est pro mente Bal. et Ypo.
 et per causas. Nam in statu nocumēta cibationis sunt
 multum maiora quod in principio cum virtus tunc sit ma-
 gis grauata manum exite quasi equali et multo magis
 stimulante et sic virtus cum hoc multo magis opera-
 tioni intentata et merito dispositionis materie morbi
 velocius agens et cibus sit patior a mala qualita-
 te morbi alterari et corrumpi et inde corpus ma-
 gis alterari. Dico autem nonter alijs indicationibus
 deductis. Nam si cum principio febris coniungatur plu-
 rima repletio que de crepatura aut suffocatione in-
 uit et hoc non coniungere cum statu non oportet gros-
 sius esse dietandum in statu et idem contingit si mo-
 dico nam morbi ignoret. Nam subtiliatur regimē
 indicatione sumpta ab ignorantia medici ut mor-
 bus sibi manifestetur. Illis habetis respondeo
 ad argumenta. Ad primum dicitur quod in quarta/
 na flegmatica et sextana est subtilius dietandum
 in principio quod processu indicatione supra a reple-
 tione que cum illis plerumque coniungitur. Ad. 2. per
 idem. ad. 3. per quod pleuresis de qua est sermo non re-
 seruat materiam ad unam criticam expulsionem.

Ad quartum negatur consequentia propter
 multa alia iuuamenta. Ad quintum negatur
 quod in principio talis morbi magis pugnat. Nam in
 statu materia est magis stimulans et paratior pati
 et ideo ut velocius agit. ut patet sit magis rebellis in prin-
 cipio quod in statu merito putredinis videtur infra.
 Ad sextum dicitur infra de septimo per in 2. nibus.
De paroxismo. Iste affo-
 ridus videtur in duas partes secundum duas

Conclusiones quas ponit de particulari modo die-
tandi vna in interpollata febre. 2^a in continua ibi. Et
quecuq; prima conclusio est ista. Medico recte et re-
gulariter dietate opz subtrahere cibū tpe proximi
hoc probat quia plus leditur egrotans ex cibo
exhibito illo tempore q̄ in quiete ergo tunc debet
cibū subtrahere. Assumptū circa nōta declarabit

Pro intellectu q̄ primo notādū q̄ hic loquitur
spāliter de febribus licet etiā multi sint alij morbi
proximalis. Nota 2^a. vt colligit. 4^a primi tra-
ctatu. 2^a. ca. de cura febriū in generalī putridarū
q̄ febriū māliū quedā sunt interpollate qdā cōti-
nue. Sūt aut interpollate ille q̄ merito nē materiei
a qua depēdet et merito situs vbi talis mā p̄tinet
sunt apte in ifebricitationē desinē relicta aptitudi-
ne ad silis febriū redditū post getē verbigrā. Luz
colera putrescit extra venas nō apostemādo quia
in loco valde amplo p̄tinet et ipsa nō ē vnita imo
in multis diuersis mēbris sparsa pōt dissolui et in
cinerari totalr anteq̄ alius humor ad putredinē
in corpore moueat. Et isto modo corp^o remanet i
febricitās tñ qz tpe quo facit febrēm disponit resi-
duū colere qd i corpe remanet vt ps ci^o moueatur
3° die ad putredinē iō remanet aptitudo ad redditū
febriū et si nihil de colera mala remaneret tñ quia
remanz cinericiū aut mala qualitas in mēbro ag-
gregatia noue mēi putrescibilis ideo adhuc rema-
net aptitudo redditū silis proximi hec aut sunt me-
rito loci. Nā qz ē extra in loco vbi facilliter euapo-
rat et vbi sparsa mā nō vnita facillr dissoluit iō ē ci-
tius apta dissolui q̄ reliqua putrescat. Et qa est
huiusmodi materiei puta colere iō residua colera
remanēs p̄parata vt in. 3°. die faciat proximū vl' ci-
neritiū vel mala qualitas ipressa ē apta mām aut
regenerare aut ad locū attrahē q̄ faciet p̄ oximūz

Ecōtra aut dicit aliqua febris p̄tinua qa aut
merito loci aut merito materiei nō ē apta in ifebri-
citationē desinere cū aptitudine ad redditū vbiq̄.
qñ mā putrescit iter magnas venas qz mā ē vnita
alijs humiditatib^o p̄iuncta ideo multo maius tem-
pus requirit ad ipsam dissoluēdā ita q̄ anteq̄ dis-
soluat noua mā ad putredinē mouebit et sic non
desinit in ifebricitationē nisi cū tandē mā ē corru-
pta seu p̄sumpta et nō ē merito istius loci et nature
mē aptus fieri redit^o similis morbi. Et si aln p̄tin-
gat post crīsim incōpletā relinqui aliquid qd ē pa-
ratū facere recidua hoc nō ē merito loci et nē ma-
teriei imo p̄ accēs qz virt^o mām expellit et nō fuit
potēs ad totā expellēdā. Silr si sanguis putresce-
ret in venis sine extra venas qz merito nē sangui-
nis nō ē apta febris desinē in ifebricitationē cum
aptitudine talis reddit^o nō dicim^o febrē illā inter-
pollatā. Ex qbus p̄z quō tertiana vnus proxī-
mi ē interpollata vtrū aut interpollata possit esse de
putredine itra venas et p̄tinua extra venas nimis
ē a p̄posito nostro remotū. Et ideo dimitto nā illo-
rū dubioz p̄cipue primi vtraq; ps est p̄babilis.

3°. nō q̄ apud auctores de febribus iueniuntur
ista vocabula. circuitus p̄iodus inuasio accessio p

oxismus exacerbatio exacuitio nō oio eodē modo
significantia sed quādā habēt p̄uenientiā. Et iō
bonū ē ea hic declarare. Circuitus ḡ ē redditus e-
gritudinis ad dispositionē silis p̄iori cū intercepti-
one geti vel t̄pis: ita q̄ in se duas afflictiones et vnaz
getē vel tepozē p̄prehēdit. Sz p̄iodus importat
redditiū ordinatū ad dispositionē silis p̄iori cū in-
terceptiōe getis. i. redditus morbi apti relinqueri
post ifebricitationē aptitudinē ad redeundū silī
ordine. Et sic circuitus est cōior q̄ p̄iod^o vel cū
ordine. i. cū mō silī redditū p̄cedēt: aut seq̄nti in eo-
dē morbo. paroxismus at̄ significat febrē merito si-
tus putrefactiōis sue mē et merito nē eius inchoā-
tis ab ifebricitatiōe et apte merito istoz ad febrici-
tationē terminari cū aptitudine ad silis redditū. Et
iō qz in circuitu et p̄iodo sūt tres ptes ab inuicē se-
pate totalr vt prima febris: deinde in febricitatio.
3° febs iō Sal. in lib. de tipo. dixit q̄ paroxism^o ē d̄-
terioz pars p̄iodi qz ē afflictio nō tñ verba sūt in-
telligenda ibi p̄ diffinitioē: Nā illa nō p̄uenirent
nisi statui. Et si intelligeret d̄ totali morbo alicui^o
p̄iodi nō verificaret de vltimo paroxismo decli-
natiōis inter oēs minus malo vt p̄z intelligenti.

Ex isto p̄z proximū nō eē nisi in interpollat. Et
p̄z q̄ nulla pars proximi ē proximus: Inuasio aut
et accessio alqsi vident̄ importare noue febris ad-
uentum post quietem quādoq; sumūtur large vt
etiam extendantur ad omnem fortitudinem post
tepozem Sed acuitio et exacerbatio dicuntur pro-
prie de excrecentijs febriū continuāruz que me-
rito nature materiei a locis putredinis contingūt
cum aptitudine merito istozum terminationis ad
tepozem in quo sit etiam aptitudo merito istozum
ad redditum verbigratia. In tertiana continua lz
secunda die sit febris: tamen est tepida et remissa
respectu prime et tertie die: igitur febris excreces
tertia die dicitur exacerbatio vel exacuitio. et hoc
modo febris de sanguine non habet exacuitiones
et causon etiam non habet. vt habet videri prima
quarta. prima istarum propter naturam materiei
secunda propter locum putredinis. Ex hijs pa-
tet differentiam prime partis affozismi a secunda
Nā in prima loquitur de paroxismis qui in so-
lis interpollatis inueniuntur. In secunda vero d̄
exacerbatione que proprie reperitur in continuis

Quarto no. q̄ quilibet paroxismus salubris ha-
bet quatuor tempora que distinguntur ab inuicēz
et dicuntur ut sunt eius tempora particularia pro-
pter causam superius assignatam. Est autē princi-
pium cum calor subiungitur et pulsus paruifica-
tur et extrema in frigidantur: aut vero frigore aut
saltem in calore remittuntur. Augmentum au-
tem habet duas partes vnā cum incipit paulati-
ne per corpus spargi calor et durat quousq; totūz
sit calefactum. secundam cum calor in toto nota-
biliter crescit. Status at̄ est cū iā totū ē calefactū
et nō ē nobīle cremētū vl' decrementū. Declinatio
vero cū iā caliditas remittit manū. et vapores ab i-
terioz ad exteriora et p̄cipue extrema mandantur

circuitus
p̄iodus
paroxismus

inuasio
accessio
acuitio
exacerbatio

*indicia partiali-
vius t̄p̄oz paroxi-
mi*

nota

nota

nota

nota

Et hinc ē q̄ in declinatōe pectoralia apparent te-
pidiora. s̄z pedes non ita. hinc ē q̄ precipiūt me-
dici poni extremitates in aqua calida in declinati-
one ad faciēdā citā euaporationē illoꝝ fumoꝝ.

nota

Quinto no. nocumenta cibi in proximō eē a ge-
neratiōe virtutis diuersioneꝝ eius ab opatiōe: re-
tardationeꝝ dissolutionis materie morbi. Suffoca-
tioneꝝ calorīs: quōq; augmētūꝝ materie male p̄ vi-
am indigestionis cū tūc virtus grauata sit debili-
or plōgatione proximī corpis supercalesfactioneꝝ
calesfacto cibo. Illoꝝ at̄ nocumentoz quedā sunt
maiora in statu: quedā in principio in declinatōe
at̄ pauciora sequunt̄. Ex quibus p̄z q̄ nō q̄libet ho-
ra proximū cibare est eq̄ maluz. Itā minus est ma-
lū in declinatione. Sed vtrū sit peius in principio
q̄ in statu videbit̄ in dubio. In statu. n. maior sit
caloris accensio in principio vero maior calor p̄
fūdatio ⁊ virtutis agrauatio ⁊ suffocatio ⁊ pluriū
tempoz plōgatio. Ex his colligit̄ cā verificās
affo^m maxime de cibo cibali nō medicinali: ⁊ hoc
regulari cura in qua iuuamus sine notabili nocu-
mento. In coacta at̄ vt p̄pter virtutis debilitateꝝ
vel qz plures febres ita complicant̄ vt nunquā sit
eger mūdus: oz alio mō facere ⁊ tu vid̄ prima 4°

Et quecūq; sc̄ba p̄clusio medicus recte operās
in quibuscūq; morbis q̄ habent exacerbatiōes fm a-
cuitatē tpe exacerbationis debet subtrahere cibuz

Lōclusio p̄bat̄ vt precedēs qz cibi exhibitio hoc
tpe est notabiliter nociua. Circa q̄z partē no. pri-
mo q̄ febriz p̄tinuaz quedā sūt p̄tinue p̄portio-
ales quedā p̄tinue cōcluse vt sumit̄ primo de diuis
februū Et pōt colligi prima 4° c^o primo. dicūt at̄
p̄tinue p̄portioales ille que merito nature materi-
ei ⁊ loci in quo putrefit sūt apte a fortitudine ad
teporē transire cū aptitudine merito hoz tpe te-
poris ad fortitudineꝝ redire: ⁊ ista sūt tertiana conti-
nua ⁊ cotidiana cōtinua: ⁊ quartana cōtinua. naz
cū putredo ē in venis in ambitu totius ex̄tibus:
tūc qz in illis venis nō sit p̄tinua afflic^o ⁊ qz non
sunt oīo cordi vicine ⁊ nā materie ē talis: iō est ap-
ta fieri alleuatio ⁊ reditus ad afflictioneꝝ. Sed il-
le dicunt̄ cōcluse in quibus nō sūt merito loci ⁊ nē
materiei tales aptitudines sicut febris de sanguie
⁊ caulō. In sanguinea. n. nō sūt iste exacustōneꝝ
merito nē materie. s̄z in caulōne deficit illa apti-
tudo p̄ locū nimīū cordi vicinū hic q̄ p̄prie do-
cet dietatiōes q̄ ad se. p̄tinuas p̄portioales: q̄ iō
dñr p̄por^o qz i suis afflictōib^o vere interpolatis p̄-
portionant̄. 2° no. q̄ hoc nomē exacerbatio p̄pe
significat vt dixi supra tū large pōt dici de oī excre-
scencia fe. cōtinue ex quacūq; cā. Et hoc mō ē ve-
rificat̄ hic p̄ causas easdē p̄ quas precedēs cōclu-
sio verificat̄ sed sūt in cōtinuis nocumenta maior-
ra vt plurimū p̄ virtutē multo magis opprimī a
mā ⁊ calorem preternaturā fortioꝝ. Illoꝝ autē
electiōis cibi in cōcluse ⁊ interpolatis cōplicitis
nō dantibus merito afflictōis tps minus mala ē
hora cōsuetudinīs aut hora diei frigidior si est in
estate: aut p̄ aliā rem cōmodior. Lōcordia affo^o

sumit̄ prima quarti ca^o. de cibatiōe febricitāsi et
in ca^o. de cura putridaz in generali vtilis ē in regi-
mine p̄ticulari diete seruando ⁊ apliat nō solū ad
cibos s̄z ad alias res diuersiū nature ab opatio-
ne aut grauatiuas vel debilitatiuas eius.

Trū hora proximī vel exacerbationis sit
cibus exhibendus. Arguit̄ q̄ sic p^o. In fe-
bribus cōpositis quaz proximī sūt subin-
trantes licet cibare in proximō. Alr enim nūq; ci-
bare infirmus q̄ ⁊c. 2° sic. In sincopali minuta
a principio cōpetit cibus igit̄. p̄z assumptum. p̄ia
quarti ca^o. de cura sincopalis minute. 3° in febre
cōtinua cōcluse cuius status ē lōginquus cōpetit
cibus. q̄ in interpolata hora proximī. tenet p̄ia qz
multo maiorā sequunt̄ nocumēta ex cibo in conti-
nua tali q̄ in interpolata. 4° stat ante proximū
factā esse plurimā resolutionē p̄ quā cibus in po-
ximo sit necessarius. In oppositū est 7. Pro
dubio p^o nota q̄ illoꝝ nocumentoz q̄ sup̄ noiata
sunt ⁊ accidunt p̄pter cibi exhibitioꝝ in proximō
nullū vel saltim taliū qd̄ accideret in declinatione
vel circa fineꝝ declinatōis esset valde remissius.

2°. nota q̄ nō solū iō dicūt vna dietatio alia p̄ue-
nitior qz p̄ illa corpus plura seq̄ iuuamenta ⁊
pauciora nocumēta. sed qz melius p̄ illā medicus
ē aptus p̄seq̄ finē. s̄. sanitatis factioꝝ aut p̄serua-
tionē. verbigrā. Si socrates febr̄ fortiter māli fe-
bre ⁊ indiget cibo ⁊ sumat sibi p̄portionatū cibuz
⁊ p̄lo sanus sumat modicū plus vel minus cibi q̄
sit sibi necessariū: tūc cibatio platonis nō erit sibi
ita p̄ueniēs vt cibatio illa socrati ⁊ tū p̄ illaz plus
iuuamēti cōsequitur ⁊ minus nocumēti. 3° no.
q̄ proximoz qdā sunt in febribus in quibus ē vera i-
terpollatio sufficiēs ad cibationē vt in tertiana in-
ter cuius proximoz mediāt hore. 36. ⁊ i quartana
48. quedā sūt in quibus tale tempus mediuz nō i-
uenit̄ sicut in tertiana nō pura cuius proximoz est
48. hozaz vel flegmatica lōgi proximī vel cū plu-
res febres invicēꝝ complicant̄ vt in emittiteo.

Ultimo no. q̄ alii cibus exhibet̄ indicatiōe sum-
pta a morbo ⁊ virtute ⁊ mā morbi nō p̄ aliā indi-
cationeꝝ quōq; vero ex alia. no. ēt aliquā esse cibati-
oneꝝ coactā aliq̄ regularē. Tūc sit prima con-
clusio regulariter opādo p̄babiliter in febre inter-
pollata inter cuius peroximos cadit qes media:
cibādū est in die ⁊ hora proximī. Conclusio p̄z de
quotidiana cuius peroximus esset. xxiij. hozaz in-
ter queꝝ ⁊ sequēteꝝ nō cadit tps sufficiēs digōis
In qua ne accedēte. 2°. venter sit plenus: melius
ē in declinatōe precedētis proximī cibare Et hoc
repugnat vni conclusiōi Jacobi i hoc dubio. ⁊ p̄z
nō seq̄ in isto casu notabiliter tacta nocumenta.

2^a p̄clusio. in cura coata: quōq; in principio proximī
ē cibandū vt cū virtus p̄pter nimīā euacuatio-
nez deficeret. 3^a p̄clusio in nulla febre interpol-
ata inter cuius proximoz mediāt quies sufficiēs
ad debite reficiendū infirmuz p̄ toto tempore cir-
cuitus deductis alijs indicationibus ab illis que
a p̄dicta febre ⁊ virtute: ⁊ mā se. summū ē cibus

mandus tēpore porissimi pstante virtute pz qz melius ē pro tūc nō cibare et expectare vt ciber in ge te et hec ē mēs ypo. Ex quo seqtur istā cōclusio nē esse cōcedendā Socrates et Plato febricit simplici febre salubri et eā distant a statib⁹ suarū febricit qz ad accidētia et mē digestionē: et i socrate ē virt⁹ debilior et morib⁹ intensior qz in Platone stāte va cuitate et famis et p̄suetudinis pitate. et tñ Plato ē cibādus et Socra. nō vbi plato egrotet febre cō tinua eque distāte a statu sicut febris interpollata qua socrates febricit. et sint ambo a statu eque lon ginq et sim⁹ in hora qua Plato ē cibādus febre i eo exīte fortiori qz pro tūc sit in socrate sed sit pro tūc socrates in declinatione porissimi ita qz modicū stādo erit qes. et pz p̄clusio cū socrates meli⁹ faciet abstinēdo vsqz ad getē Plato aut in expectādo fa ceret peius vt pz eē possibile. Ad argumēta vō in oppositū. Ad p̄mū p̄cedit totū sz nō ē ibi fe bris interpollata cū circōstātijs in p̄clusionē posi tis. Ad 2^m. pz ibi eē idicationē ab accēte q̄ ē alia ab idicatione febris et mē et virtutis vel dicit virtu tē nō p̄stare. Ad 3^m. negat argumētū vt pz i po sitione. Ad 4^m. cōcedit totū sz nō repugnat. nā tūc virt⁹ nō p̄staret. et tu hec potes simīlē formare p̄clusionē d̄ exacerba: p̄tinue febris et solue vt hic.

Omnia dieta. Istud cōmētū inueni tur diuersimode scriptū pro: p̄terea qd̄ ē duo cōmēta vnū Bal. aliud Dubasij Et illud Dubasij ē. oz inqt. Et illud i quibusdaz libris ponit ante cōmētū Bal. quasi correspōdēt p̄me p̄clusioni affozissimi et i q̄busdā vt ego expono hic. s. post cōmētū Bal. Balus i p̄mēto dicit tria primū ē qz oīs ordinatio diete aut sūmif ex p̄pinq tate et lōginqtate stat⁹ aut ex virtute infirmū et hoc p̄mū dictū habet vey de dieta ordināda i morbis mālib⁹ quo ad vniuersale regimē: a et vbi nō sunt aliqua istoz idicationē ipedientia. 2^m. dictū ē qz ypo. insinuat i dicto affozissimo qualiter sit ordinā da in singulis dieb⁹. i. ponit regulā p̄tinētē ad par ticulare regimē. Dicit 3°. sentētiā eē ypo. qz cibus non debet dari in hora accessionis se. i. in porissimo aut exacerbationib⁹. Nā hic sumif accessio p̄ cōi ad huc ābo. Et hoc meli⁹ explanauit ypo. in libro regimē acutorū vbi sic dixit nō oz dietari. i. cibari i hora accessionis febricit. i. exacerbationis vel poris/ mi anteqz dies sua venerit. i. anteqz dies p̄ueniēs cibādū venerit sz debet cibari cū se. i. ā declinaue/ rit quo ad p̄tinuas et hoc p̄ticulārī declinatione et p̄ vel geuerit et hoc quo ad interpollatas. et intelli gitur cū glof stati positus in dubio. Opz inquit Dubasij ponit p̄mētādo sentētiā et expositionem affozissimi. dices qz ypo. dicit qz oz in exacerbationi bus. i. in ipsi⁹ egritudinis ipetu et p̄te itensiori et in accētib⁹. i. porissimis subtrahet cibū et cā ē qz cibus crud⁹ exhibit⁹ generat crudos hūores et hoc mō nocet. et tu cū isto nocumēto numera alia superi⁹ posita. In qb⁹ p̄mēti et affozissimi dictis menti ha/ beas qz intelligit p̄stāte virtute deductis alijs idi/ cationib⁹ vt de cibo cibali et vbi tēp⁹ iterpollatōis

aut teporis fuerit tātū vt virtus refici possit. et cibo aut medicinali fortasse nō ē verū.

Dubitatur circa p̄ntē affozissimū vtz sit veteri⁹ infirmū cibari i tēpore p̄ncipiij porissimi qz in tpe status. i. negati ue arguit sic in p̄ncipio vniuersali non est veteri⁹ cibare quā in statu vniuersali. ergo nec in parti culari tenet p̄ntē p̄ similitudinē et assumptū ē habi tū i p̄cedēti affozissimo. 2°. accētia stat⁹ porissimi sūt seuiora accētibus p̄ncipiij qz peius ē tūc virtutē a pugna diuertere. Assumptū pz qz nō videt quare dicat status porissimi nisi merito accētū. P̄rete rea calor p̄ternāz tūc ē itēsiōz qz accētia sequētia sunt seuiora. 3°. in p̄ncipio virt⁹ ē fortior qz calor ē magis vnit⁹ in interiorib⁹ qz meli⁹ pōt cibū qz in statu digerē qz minus ē malū tūc qz in statu exhi bere. 4°. in febre tertiana vnus porissimi in qua sunt vniuersalia tpa eadē realiter cū p̄ticulārib⁹ tēporibus eiusdē porissimi min⁹ malū ē cibare i p̄n cipio vniuersali qz in statu vniuersali sz idē ē prin cipisū vniuersale et p̄ticulare et status vniuersalis cū particulari statu qz minus malū ē i p̄ticulārī p̄n cipio cibare qz p̄ticulārī statu. Ultimo in tēpore cōtēpnēdo in indicādo de cibatione min⁹ malū ē cibare qz in tēpore cui⁹ idicatio ē fortis sz alicuius porissimi p̄ncipiū indicādo de cibatione ē p̄tēpnē dū statu nō exīte p̄tēpnendo ergo et c. pz maior et minorē vult Balus in. x. terapētica ultimo ca⁹ in fine. In oppositū ē Auic. p̄ma quarti maxime p̄cipiēs esse cauedū ne porissim⁹ occurrat nisi vē trē habeat vacuū et ypo. primo regimē acutorum tex. p̄ment. 46. cū dixit qz enī plāte pedū frigide fuerint tūc iusfirmo maxime oīs pot⁹ negād⁹ ē. Cō stat aut qz hec ē hora p̄ncipiij. idē expressius com mēto dicto Ba. cū dixit. Veterior vero horarum ē cū inueniatur ista mēbra in deteriori dispositione et manifestū ē qz hora in qua sunt in deteriori dis/ positione ē hora inceptionis porissimoz qz ipsa ē de terior ad cibū dādū. Ista qd̄ videt depēdere ex hoc vt videatur qua hora sunt accētia deteriora an in statu an in p̄ncipio porissimi. primo igit hoc declarabit. 2°. p̄ncipale quesitū. Quātū ad pri mū duo sunt modi respōdēdi. In hoc tñ p̄ueniūt primo qz in p̄ncipio porissimi sit caloris ad interio ra reuocatio in augmēto cōtinue spargit. in statu ē totaliter expansus cū vaporibus putredo mate/ rie. in declinatione et magna ps vaporū resoluta ē et calor p̄ternaturā remissus et mēbro interiora versus naturalē temperiē. 2°. in isto p̄ueniūt qz ac cidētia porissimi sunt duplicia quedā cōmunia vir tutis agrauationē p̄sequētia quedā resolutionē p̄ueniūt. 3°. qz accētia p̄sequētia virtutis agraua tionē sunt in statu minora qz in p̄ncipio et p̄seqn tia virtutis resolutionē sunt in statu maiora qz in p̄ncipio pz ex oibus et ex ratione p̄ncipiij alijs occurrētibus deductis. Sz primus modus po nit hanc cōclusionē responsiua absolute: deteriora sunt ceteris pibus accidentia p̄ncipiij qz acci dētia status. p̄bas qz peius ē virtutem opprimi qz

materie caliditate dissoluit alijs paribus. 2°. qd
 accidētia principij extremaliter opponitur accidē
 tibus declinationis vt primo regiminis acutoꝝ cō
 mēto allegato cū dixit. hora vero declinationis est
 p̄traria hore inceptiois sꝫ declinationis acciden
 tia sunt optima vel minime mala q̄ illa principij.
 sunt pessima. hoc idē nōt experiētia. Hoc idē vi
 det velle cōmētū p̄mo regiminis acutoꝝ supra al
 legatū istā p̄clusionē et si nō putē vniuersaliter ve
 rā nō possum⁹ tamē negare qn vt in plurib⁹ sit ve
 rā. Et ideo p̄sequēter dicēdū ē vt in plurib⁹ istū ef
 se ordinē tēpoꝝ qz pessimū ē principij p̄ximū. 2°
 stat⁹. 3°. augmētū. 4°. declinatio. Seq̄t secūdo p̄n
 cipij p̄ticulare quo ad accidētia eē vniuersalē statū
 quo ad accidētia q̄siqz vt si sit vnus talis p̄xim⁹
 totalis febris vt petis in argumēto. 4°. nec puto ve
 rū eē quod qdā dicunt tunc esse principium quo
 ad accidētia quia est principium quo ad accidētia
 p̄sequētia ip̄pressionē caloris. Nā nō solū de talib⁹
 accidētibus loq̄mur vt p̄z de accētib⁹ crisis q̄ non
 insequitur ip̄pressionē caloris p̄ternām: et tñ meri
 to illorū dicūt doctores eē statū quo ad accidētia. itē
 si hoc modo eēt dicēdū p̄teruēdo manifeste pro
 bare nō semp in statu vli quo ad accidētia eē de
 teri⁹ cibare q̄ in alijs tēpoꝝ cū stet tūc virtutem
 mi⁹ molestari q̄ in certo alio tpe. Et si dicamus ē
 principij quo ad accidētia q̄ nō ē status. nego assū
 ptū absolute plato vocabulo qd intelligit de prin
 cipio vniuersali tanq̄ de portioi vel cōcedendo af
 sumptū qd ē principij p̄ticulare. nego p̄nam quia
 nō repugnat rō principij p̄ticularis et stat⁹ vniuer
 salis. Seq̄tur. 2°. principaliter ad illud aliq̄ p̄tē
 principij nō eē deteriorē statu vel aliquā p̄tē aug
 mētū esse aliqua pte status deteriorē in illis casib⁹
 Seq̄tur. 3°. cōiter aliq̄ p̄tē declinatiois aliqua
 pte augmētū nō esse minus malā licet totale tēpus
 sit minus malū vel saltē oz dicere aliq̄ p̄tē status
 pte augmētū ad ipsuz statū terminata. et ē minus
 malū et tu ista p̄sidera. Secūdus aut modus disti
 guit mām a qua depēdet morbus q̄siqz eni depen
 det a mā grossa multa difficulter in si amabili pl⁹
 valde lesiua sui multitudine q̄ sui caliditate q̄siqz
 vero pendet a mā inflamabili valde subtili nō m̄
 te quātitatis et valde acuta. P̄remittit. 2°. qd vir
 tutis oppressio seq̄tur multitudinē et grossitē mē
 opprimētis et grauātis et suffocātis sꝫ virtutis re
 solutio seq̄t itētionē caliditatis resoluētis. Tūc
 infert cōclusiones possibile ē accidētia principij ef
 se deteriora accētib⁹ status. p̄batur qd possibile ē
 māz eē talē vt sit magis nociua aggrauādo q̄ re
 soluendo vt mā exite multa grossa difficulter istā
 mabili. 2°. cōclusio possibile ē alicuius p̄ximū
 status accidētia eē deteriora accidētibus principij.
 p̄batur quia possibile ē māz a qua depēdet p̄xim⁹
 mus multo minus eē nociuā opprimēdo q̄ resol
 uēdo vt si sit subtilis pauca multū calida acuta et
 quodāmodo furiosa. Talis eni in principio parū
 opprimit sꝫ i statu multū resoluūt. Ego aut credo
 has duas cōclusiones secūdi modi esse veras sed

modi p̄bādū vidētur mihi isufficiētes. et supposito
 2°. falsa. Nā certū est qd mā maligna pauca mul
 te malicie petēs cor aut stomachū multo magis op
 primit virtutē q̄ mā multe quantitatē nō ita ma
 ligne qualitatis. nā si ad stomachū tāta quantitas
 mē flegmatice currat quāta colera currit in sino
 pali minuta certū ē qd nō multū sequeret nocumē
 tū et in sincopali minuta multotiēs seq̄tur mors.
 Cōtingit q̄ māz agrauare virtutē sui malignitate
 postea malignitate materiei p̄tingit calozē magis
 submergi et mā existēte acuta mordicatio vt p̄z
 prima quarti ca°. de rigore vbi dicit p̄ mordicatio
 nē a mā calida calozē ad interiora fugere q̄ mate
 ria multotiēs sui malignitate suffocat et opprimit
 calozē et ita multotiēs quantitas materie calide
 facit multā resolutionē vt p̄z in sinoca. Dico
 igit plurimas posse cōtingere causas p̄ quas ac
 cidētia principij non sint seuiora vt qd a principio
 cū mā spargit sup mēbra nō multi sumi putridi
 cordi et p̄tibus inferioribus p̄miscetur p̄ locū vbi
 mā putrescit vel multis alijs modis. quādoqz vero
 p̄ ozis stomachi debilitatē in principio paroxismi
 materia mouet ad ipsum et facit sincopā vbi in ha
 bente forte stomachū nō fieret vt p̄t colligi prima
 quarti ca°. de sincopali hūiorosa et sic infinite sunt
 alie p̄tingentie quas omnes Salus videtur intel
 ligere. x°. terapentice ca°. vltimo in illo generali qd
 aliquod ē principij qd fit sine omni p̄strictione. i.
 suffocatione et debet intelligi sine notabili soffoca
 tione aliter illud nō haberet rōnē p̄ncipij. Quā
 tū ad 2°. articulū primo memorāda sunt nocumē
 ta sequētia exhibitiōe cibi in p̄ximū. 2°. suppo
 nēdū qd lz quādoqz cōtingat accidētia principij
 esse minus mala accidētibus status tamen plu
 ries p̄tingit oppositum. hoc p̄z ex Sal. loco alle
 gato et ad experientia. Tūc sit prima p̄clusio p̄
 aliquod accidēs emergēs p̄tingens ē deterioris eē
 cibādū in statu q̄ in principio p̄z vbi in statu sup
 veniret principij alterius p̄ximū vel multa simi
 lia vel vbi i principio eēt nimia virtutis debilitas
 in hāc oēs cōsentit. 2°. cōclusio Jacobi virtute
 forte existēti p̄ximū salubri deducto nocumēto
 nouiter supueniente alio ab eo qd natū est sequi tē
 pora vni⁹ simplicis p̄ximū deterioris ē i principio
 q̄ in augmēto vel statu egrotātē cibare. Cōclusio
 nē p̄bat multipliciter. primo qz multū magis cib⁹
 in principio dandus ē aptus addere ad suffocatio
 nē caloris q̄ datus in statu sit aptus addere i cru
 ditatē vel dissolutionem que sūt necessaria status.
 Nā quilibet cibus a principio est aptus addere
 in suffocationē sed nō quilibet ita in dissolutionē
 cū possit dari cibus refrigeratiuus. 2°. qd ex cibo
 dato in principio p̄ximū magis augmentantur
 tempora morbi q̄ ex eodem dato in statu cum p
 eius exhibitioem in principio augeat principij
 augmētū status et declinatio. Sꝫ p̄ exhibitioem
 eius in statu nō augeat principij nec augmētū cū
 p̄terierint. principij eni augeat qz sit subuersio
 caloris augmētū magnificat qz pluri tpe stabit aū

q̄ cōplete sp̄gat stat⁹ augeſ qz cibo p̄hibet cita ſu
 moꝝ diſſolutio declinatio p̄ter. 3.º qz in principio
 maxima quātitas crudaz ſupfluitatū generareſ
 ex cibo cū tūc calor obſeſſus bene digere nō poſſz
 Itē ille ſupfluitates in ſtatu inſlāmabūtur ⁊ coz
 pus. Iſtā p̄cluſionē nō puto verā. Et ideo cōtra
 illā ſic arguo poſſibile ē virtutē i ſtatu poxiſmi cū
 predictis p̄ditionibus multo magis impediri p̄ ci
 bi exhibitionē q̄ in principio q̄ ſtat nō eſſe maius
 nocumētū cibare in principio poxiſmi q̄ in ſtatu.
 Aſſumptū patz qz poſſibile ē in ſtatu multo plus
 impediri eē virtutē a digeſtione merito flāme mē
 q̄ in principio merito ſuffocationis ergo ſtabit ⁊
 multitudinē male mē ⁊ plōngationem poxiſmi ⁊
 corporis alterationē multo magis creſcere q̄ oīa
 creſcerēt in principio. Cōfirmat. Tūc ē minus
 malū cibare in poxiſmo cū pectus ⁊ ſtomachus in
 ueniātur in meliori diſpoſitione ſed iſta membra
 poſſunt inueniri in peiori diſpoſitione in ſtatu pa
 roxiſmi q̄ in principio q̄ ⁊c. maior ē Sal. primo re
 giminis acutoꝝ p̄mento. 46. allegato ſepe. Et
 minor p̄z p̄ ipſum met qz ſtat ſeuioꝝa eſſe accidētia
 ſtatus q̄ principij ⁊ hoc principaliter p̄ ledi i ſta
 tu tali mēbra principalia talia plusq̄ in principio
 vt cū mā eſſet ſubtilis modicū in principio ſuffoca
 tia ⁊ in ſtatu multū calefactia oīuz partiū ⁊ p̄ci
 pue cordis cū tūc ſit maior ⁊ in principio modi
 ca ſiat calozis retractio. P̄pono ergo p̄cluſionē
 oppoſitā. cōtingit virtute exiſte fori in paroxiſmo
 ſalubri deductis impedimētis nouiter ſupuenien
 tibus exceptis illis que ſunt apta ſequi actionem
 virtutis ⁊ mē i vno ſimpliſi poxiſmo magis tamē
 eē nocumētū cibationis in ſtatu eius q̄ ſimilis
 cibationis in principio. p̄bat qz cōtingit in ſtatu
 virtutē quo ad oīa mēbra magis moleſtari in vlti
 mo q̄ in principio ⁊ p̄cipue mēbra interiora. ſed
 tūc eēt deterius cibare in ſtatu ergo ⁊c. Aſſatoꝝ ē
 clara ex Gal. x. therapentice ca. vltimo ad finē vbi
 vult aliquod eē principij poxiſmi in quo nō eſt pe
 nitus p̄ſtrictio caliditatis imo p̄tēndū quo ad in
 dicationē de nō cibādo vt ſupra dicit. Cōſtat aut
 ſtatū nō eſſe p̄tēndū cū tūc nōbilitē febrat. iō
 p̄terea gal. mouet ibi q̄nē cū q̄nqz ipſa diſpona
 tur poxiſmi vt ſit neceſſariū aut cibare in ſtatu vel
 p̄pe aut in principio vel p̄pe querit ergo q̄n deter
 ri⁹ ⁊ nō videt ſibi absolute r̄ndēdū imo p̄ diſtinctio
 nē qz quorūdā morbus ⁊ ſtatus ſunt cū multa ca
 liditate ſine ariditate in q̄bus nō eſt cibādū q̄nqz
 vero e cōtra in q̄bus ē cibādū in coz principio.
 Itē principioꝝ quedā ſunt cū multa retractioe ca
 loꝝis ⁊ ſuffocatione eius quedā vero ſine. vnde ſi
 cut dicit ad litterā. Aſſatoꝝ at ſtatus ⁊ poxiſmi p̄n
 cipij obſecro attēdere mēte. Status qdē ſi ſiccus
 ⁊ arid⁹ ſiue i egritudine febrilis calozis aut ardēs
 ſiue ariditate. Mā priorē qdē oz humectare q̄ ci
 tiſſime humectātibus cibis. In. 2.º. vero expectare
 ⁊ ſedare q̄ plurimū calozē. ita vero ⁊ p̄ncipij mo
 rē inſrigidādo cozis extremitates ⁊ in faciēdo
 multā int⁹ trāſpoſitionē ſanguinis aut in faciēdo

ſine oī p̄ſtrictione p̄ſcrutaberis. Mā ſm quidē nō
 p̄ſtrictū p̄tēndū vt nutrireſ. Ecce qz vult hic ſe
 cūdū p̄ncipiū qdē ſit ſine p̄ſtrictione p̄tēndū in idē
 cādo de ablatione cibi. ſtat⁹ aut p̄z nullo modo cō
 tēndū. Ad argumēta aut p̄cluſionis p̄ce
 dētis. Ad primū negat qdē maius ſit nocumen
 tū ſubmerſionis ⁊ ſuffocationis q̄ in ſtatu caleſa
 ctionis. Mā in principio modica facta merito p̄n
 cipij ſubmerſioe ⁊ in ſtatu multo exiſte caloze p̄e
 ternāz nō obſtante aptitudine cibi maiori ad puo
 cādū q̄ ad icēdēdū ſtat tū plus incēdi quā puo
 care. Ad. 2.º. negat argumētū hoc oīa 4.º. tem
 poꝝa magnificatur ex cibo in principio exhibitio ⁊
 p̄ cibū in ſtatu exhibitū nō niſi duo ergo plus ma
 gnificabit poxiſm⁹. Mā ſtat p̄ illū in ſtatu exhibi
 tū pl⁹ magnificari illa duo quā p̄us magnificabā
 tur illa. 4.º. Ad. 3.º. argumētū negat qz in p̄nci
 pio tā magna quātitas crudoz humoz generet qz
 multi corrupti in illo ſtatu generabūtur quoz erit
 maior leſio. Ad 4.º. dicit qz i. i. in ſtatu ſuperflui
 tates ex cibo generate erūt forte expleſe vel ſi erūt
 nō erūt ita apte incendio. ſicut ille qui ex cibo ſū
 pto in ſtatu generabunt. Et ideo minus itēderet
 in ſtatu. 3.º. cōcluſio ſtatibus accidētibus p̄nci
 pij eque p̄portionaliter intēſis cū accidētibus
 ſtatus eiūſdē poxiſmi ſalubris p̄ſtate virtute ⁊ de
 ductis alijs nocumētis p̄ter quā poxiſmalē motū
 mē dicit poxiſmi deterius ē cibare in principio q̄ in
 ſtatu. p̄z qz cibus in p̄ncipio exhibit⁹ ē aptus ma
 gis itēdere accidētia p̄ncipij ergo alijs p̄ibus ma
 gis intēdet. itē qz nocumētū pluribus cōmunicat
 tēporibus. Itē hoc ſtate in poxiſmo pectus ⁊
 ſtomac⁹ deterius diſponūtur in p̄ncipio ergo ⁊c.
 Quarta cōcluſio illa p̄portione ſtate cū circō
 ſtatijſ dicitis. Iſte ē ordo tēporū in malicia ciban
 di in poxiſmo primo ē principij. 2.º. ſtatus. 3.º. aug
 mentū. 4.º. declinatio. ⁊ hoc ē pro mente doctorū ⁊
 p̄cipue gal. p̄mo regiminis acutoꝝ p̄mēto allegato.
 Ad argumēta p̄mo p̄ncipalia. Ad p̄mū negat
 ſimilitudo qz principij vniuerſale morbi ſalubris
 quo ad accētia nō eſt aptū ita ſeua accētia habere
 ſicut vltis ſtatus ſz bene principij p̄ticulare poxiſ
 mi eſt aptū ita ſeua habē accētia ſicut ſtatus p̄te
 rea eſt p̄ticulare principij poxiſmi breuius cōi
 ter vniuerſali. Ad. 2.º. negat aſſumptū ſi vniuer
 ſaliter ſumat. Ad. 3.º. negat argumētū virtus
 eſt fortior ergo ⁊c. Mā nō ſolū a virtute ſunt itur
 indicatio cibādū. Aſſumptū etiā nō eſt verū gene
 raliter. Ad 4.º. dicit qz illi⁹ febris tertiane ſtatus
 quo ad accētia erit in principio p̄ticulari vlt 2.º
 dicendū qz ſupra nō ſuit dictū qz generaliter i cui⁹
 libz morbi principij eſſet groſſius dietādū ſed in
 illis quoz ſtat⁹ multū diſtat ab vlti principio de q
 bus eſt illa tertiana vnicū poxiſmi vt cōſtat. Ad
 5.º. argumētū patet qz probat vnam. ſ. p̄ticula
 rem ſed in tali principio non erunt eque propor
 tionaliter intēſa accidētia principij ſicut in ſta
 tu erunt accidētia intēſa ſtatus.

Proximos et persistencias huc

et persistencias huc
vltq; quo ad mul-
tos afforissimos y po. docuit modū dietā/
di respectu habito ad ppiq̄tatē stat⁹ vel
distātiā et quo ad particularia q̄dā. hic p̄nter ponit
quedā signa p̄ q̄ cōprehēdim⁹ stat⁹ p̄pinq̄tates: et
proximoz dispositiones. Diuidit aut̄ p̄ns affor-
rism⁹ in duas p̄tes. Itā primo docet signa que sūt
in morbo p̄appētia q̄a simul ab ip̄so p̄ncipio mor-
bi sunt aut̄ añ. 2. docet ista p̄ signa que post appen-
tia q̄z raro in principio morbi appentia imo plerū
q̄z post p̄ncipiū. 2. ps̄ incipit ibi. s̄z ex post apparen-
tib⁹. Itā in tres fm̄ tres p̄clusiones quas po-
nit de p̄posito. 2. ibi. et hore añi. 3. ibi. et circuitū
In p̄uā p̄te vult istā p̄clusionē p̄ egritudinum
nāz possum⁹ ventre icognitionē proximoz et p̄sistē-
tiāz p̄bat p̄ talē egritudinū nāz vlt̄ maneriē possum⁹
m⁹ cognoscere maneriē materiei faciētis morbum
s̄z p̄ talē maneriē materiei cognoscim⁹ proximoz et
p̄sistētias q̄z. Assumptū circa nōta d̄clarabitur.

Nota p̄mo p̄ proximoz hic itelligē generaliter
ita proximoz sicut exacerbationes p̄tinuaz vt p̄z
in p̄mēto. Itā. 2. q̄ hoc nomē p̄sistētia duo solet
apud medicū significare q̄nq; enī significat statū
vlem: q̄z i illo cōit̄ ē morbi maxima vix q̄nq; signi-
ficat cōpositionē totalis morbi ex suis vniuersali-
b⁹ t̄pib⁹ p̄ quāto sūt lōga aut breuia p̄p̄qua p̄nci-
pio vlt̄ ab eo remota et lz vtroq; modo possit verifi-
cari t̄n̄ hic sūt mō. 2. vt pōt colligi primo de crisi
ca. 3. Itā. 3. q̄ tā proximoz q̄z p̄sistētiaz pos-
sum⁹ p̄les habere noticiāz verbigrā. q̄ sūt vlt̄ erūt
itē de duratione de itēsiōe de mō redit⁹ de mō ter-
minatiōis de qualitate accētū i eo vt sitis doloris
frigoris rigoris estuationis. Ad p̄positū s̄z q̄mcū
q̄z istoz modoz ista fiāt nō cū p̄ns nō essent. ita nō
dicūtur declari p̄ illa p̄ q̄ sūt nō et contra. illa ita
notissima dicūtur declare. Itā. 4. q̄ b. c. p̄ egritu-
dines itelligunt̄ māles apte proximoz facere qua-
rū egritudinū itēz possum⁹ multas noticias habē
p̄mo q̄ sit egritudo. 2. gen⁹ ei⁹ verbigrā. q̄ sit se.
3. magis sp̄aliter vt q̄ sit putrida et sic tādē vsq; ad
sp̄ēz sp̄alissimā vt q̄ sit tertiana p̄tinua et simi-
le exēplū itelligat̄ in ap̄ate egritudo igit̄ nō s̄z q̄z
cūq; modū de istis cōgoscāt̄ declarat proximoz et
p̄sistētias s̄z p̄ cognitiōez nē vlt̄ sic specificē mane-
ria. Ex istis col̄ itellec⁹ littere q̄ egritudines co-
gnite quo ad suā maneriē specificā significāt aut
notificāt proximoz quo ad multas suas significa-
tiones et ēt vlt̄z p̄positionē totā morbi ex suis vni-
uersalib⁹ t̄pib⁹. Ad d̄. aut̄ ē q̄z ex quo scio q̄ hec
febris ē tertiana. itā scio ipsaz p̄dere a colera. Et
q̄z colera ē subtilis et cite dissolutionis et multe ca-
liditatis et siccitatis cōprehēdo q̄ egritudo debet
habē t̄pa vlt̄a breuia et q̄ proximoz debēt ēē breues
cū siti et ariditate et dolore capitis et rigore in p̄nci-
pio et sudore i fine et tertianari q̄z d̄. 3. i 3. redēt
tis et sile exēplū posset poni de alijs morbis. Itā
q̄nto q̄d noticiā proximoz et p̄sistētiaz hēt añq; sit
p̄ cognitiōez nē egritudis. nā ab ip̄o incio cū scio

ēē tertianā arguo oia dicta. Itā. 6. istā noticiā
ēē p̄fusaz et nō oino certā p̄mo p̄fusaz q̄z nō limi-
tatā verbigrā. Cognito q̄ tertiana ē scio q̄ d̄z cito
terminari s̄z nō scio limitate q̄z cito vt q̄ in. 4. p̄oxi-
mis et simi- d̄ quātitate proximoz et mō terminatiō-
nis et accētib⁹. 2. itēta q̄z nō oino ita ēē. Itāz
cognito q̄ se. ē slegmatica arguo ipsaz lōgā. et pos-
set ex aliqua p̄tigētia breuiari. ita i tertiana si iudi-
ca futuz capitis dolorē possuz decipi p̄ mltas p̄ti-
clares circōstācias s̄z sufficit q̄ vt i plib⁹ verificat̄.

Itā. 7. q̄ signoz egritudis q̄dā sunt extrinseca
corpi vt tēp⁹ et regio q̄dā intrinseca vt p̄plo etates.
Itē intrinsecoz q̄dā sumunt̄ a suba ip̄a morbi vlt̄ es-
sentia q̄dā ab opationib⁹ q̄dā a casib⁹. i. dispōnib⁹
q̄ p̄dēt ab aliquo mediāte opatione. Exēplū p̄mi
vt signū sūptū a calore q̄ tāgīt i tertiana ē a substā-
tialr i herētib⁹. Exēplū. 2. vt sitis dolor pull⁹. exē-
plū tertij vt ligue citrinitas colera a corpe emissa
vomitu aut egestiōe. Signa sūpta ab opatiōe mu-
tata sūt aut corruptio aut ablatio aut i quātitate
recessus a nāli. Cal⁹ at̄ ē aut exiēs a corpe aut qua-
litas mutata licet nō repugnet aliquā actiōez lesā
ēē casuz volēdo q̄ habē noticiā specificā maneriē
egritudis oio ista p̄siderare. Itāz at̄ d̄clara-
tionē p̄cipue istaz distinctionū q̄re. 2. tegni. Exem-
plū at̄ cū ista oia p̄traūt ad tertianā signādā. Itā
cū video inuenē colicū i tpe estatis post mltū forte
exercitiū et vsū ciboz et potuū colicoz et multaz vi-
giliāz pati se. cū calore mordaci i p̄nciō cito victo a
māz cū s̄ firmū p̄ cū siti et dolore capitis et i p̄-
ciō cū horripit⁹ et cū pulsu magno veloci et frequēte
et t̄n̄ cū nimia grauitate et cū sudore i d̄clinatiōe
arguo ēē tertianā purā iterpollatā et maxime si po-
xim⁹. i. 2. nō trāseat horā. Et hore añi. 2. p̄clu-
sio t̄pa añi notificāt proximoz et p̄sistētias ad sen-
suz p̄cedētis p̄clonis p̄bat q̄z declarāt qualē ē mā-
faciēs morbū q̄z. Itā hic p̄mo q̄ p̄ horā anni
duo possum⁹ itelligē p̄mo mō illud añi tēp⁹ i quo
maxime ei⁹ vtilitas quo ad fruct⁹ p̄cipiēdos mani-
festat̄ vlt̄ meli⁹ i qua maxime vix solis exp̄mif ap̄d
nos. i. q̄n nos sol. maxime calefacit et isto mō. 2.
estatis medietas vlt̄ circa solet dici hore añi et fru-
ct⁹ q̄ tūc nascūtur dicūt̄ horarij. 2. mō dicūt̄ hore
añi. 4. t̄pa i q̄ añ⁹ didit̄. et hoc mō sūt hic. Itā
2. q̄ hec t̄pa p̄ quāto sol i ipsis vario mō se habet
ad nos sunt cā varie p̄clonis aeris. Et q̄z corpus
nostrū disponit̄ plerūq; fm̄ dispōnē aeris. iō dispo-
nit̄ corp⁹ et quo ad hūores i eo exiēs secūdū aer-
ris qualitatē vt plurimū. Ex q̄b⁹ p̄z mod⁹ quo ho-
re añi significāt dispōnes proximoz et c. nā vna q̄z
hora significat māz a qua p̄dēt morb⁹ ēē sibi pro-
portiōatā vt estas colerā h̄yēs slegma. Estas sub-
tilitatē hūoz h̄yēs grossiciē. Et iō penes hoc signi-
ficāt hec. 4. t̄pa qualitates proximoz et p̄sistētiaz
sicut dictū ē. Itā. 3. hāc significatiōē ēē min⁹
verā et magis p̄fusaz ea de qua loq̄t̄ p̄ma p̄clusio
s̄z t̄n̄ q̄z mutatiua ē nō ē negligēda. Ultimo nō
q̄ hic itelligit̄ de t̄pib⁹ p̄p̄ias nās seruātib⁹ maxi-
me. nā et si in alijs quodāmō verificet̄ t̄n̄ maxime

verificat cū ista p̄dic̄ 4° nō q̄ p̄ horas dedit yp̄.
 itelli^o: regiōes q̄ horis p̄portioñat̄. Et circuituū.
 3°. p̄clo icremēta circuituū ad iuicē siue fiāt quo
 tidie poxīmi siue die vna ita iterpollate vt de. 3°. i
 3^m. sine ampliori tpe notificāt poxīmos et p̄sisten
 tias p̄bat illa notificāt poxīmos et p̄sistentias q̄
 notificāt qualitātē et dispositionē materiei facien
 tis morbuū s̄z icremēta dicta sūt huiusmōi ḡ et. as
 sumptū i notatis declarabūt Circa ptem primo
 nō q̄ p̄ circuitū hīc nō vt prius p̄cedēti afforismo
 itelligit redituz cōprehēdentes duos poxīmos et
 vna iterpollationem s̄z poxīmū vt sic circulariter
 redētē s̄z et q̄nq; de tpe p̄phēdēte vnu poxīmū
 cū vna gete dicat vt rabij moyses. x. p̄ticula suoz
 afforismo. 29. afforismo. 3°. nō hīc icremēta ista
 itelligit aut qz poxīm^o fit lōgior aut fortior: aut qz
 anticipat respectu p̄teriti aut qz malignior aut qz
 itēsioz accētū. Exēplū primi vt si durauit p̄mus
 poxīm^o decē horis hīc durat duodeci. Exēplū si
 vt si prim^o fuit fortis vt. 3°. hīc vt. 4. exēplū tertij
 vt si prim^o. 20. hora inuasit hīc. 18. Exēplū. 4° vt qz
 prim^o fuit caloris mitis hīc acuti. exēplū qnti vt
 qz i primo minus sit: vit minus voluit caput aut
 minus riguit et sic de alijs. 3°. nota qz cā huius
 modi icremētoz ē plerūq; subtiliatio mē vel eius
 maior p̄patio aut ē maior malignatio quare plus
 stimulat virtutē. et ex hoc p̄z cā verificās p̄clusiōē
 nā qn̄ appent ista cremēta tūc p̄babiliter arguim^o
 māz eē sensibiliū alteratā ab eo qz fuit i principio
 Et iō arguim^o nos eē i augmēto et cū crescūt mul
 tū nōbiliti nos arguimus māz aut factā p̄pe pelli
 mitatē aut multū inobediētē. Et ex hīs itelligim^o
 p̄ns augmētū vniuersale morbi et futuz statū p̄pe
 Et ex hoc p̄z istā cognitionē eē p̄fusaz et nō ex tot
 to certā. nā qn̄q; i poxīmo vltimi icremēti erit sta
 tus nō augmētū vt colligit p̄mo de crisi. 4°. no
 tādū qz ista icremēta qn̄q; sunt absolute icremēta
 qn̄q; icremēta icremētoz. Exēplū primi vt si 2°.
 poxīmus respectu primi icrescit p̄ vnu tertij respe
 ctu secūdi p̄ vnu et sic p̄cedēdo erūt sola icremen
 ta. Exēplū 2°. vt si 2°. poxīmus respectu primi cre
 scit p̄ vnu. 3°. respectu. 2° p̄ duo. 4°. respctū tertij p̄
 tria hīc nō solū ē icremētū s̄z icremētū icrementū.
 Et hoc ē qz maxime debemus attēdere. nā in sola
 anticipatione aut icremēto est sepius error et hoc
 forte nōt Ypo. cū dixit ad iuicē. i. icremēta ad iuicē
 qz vnu crescat supra aliud icremētū. Quito nō
 plura alia signa poni prima 4°. ca. 4°. iter p̄appa
 rētia sicut a virtute a pulsu a regione et pluribus
 talibus que tu ibi vide.

Trū qlibet morbus habeat quatuor tpa
 v̄ v̄lia. negatiē arguif p̄mo sic morb^o morta
 lis. n̄ h̄z 4°. tpa cū saltē qn̄q; n̄ hēat decli
 nationē. 2°. morbi imāles nō h̄nt quatuor tpa
 cū ista 4° tpa penes mē alterationē distinguāt vt
 prima 4. ca. 3°. 3°. morbus ichoās a mā ex toto
 digesta vt si sanguis i aliquo loco distante a corde
 putruerit deide mouet ad locū cordi vicinū vbi fa
 ctat febrē et talis nō habet p̄ncipiū aut augmētuz

4° possibile ē aliqui morbuū ichoare a mā putrida
 reducibili ad benignū et talis morbus nō habebit
 declinationē. Nā cū p̄plete digesta fuerit mā erit
 p̄plete reducta ad benignū et sic nō erit morbus
 5°. opilatio mālīs nō hēt 4°. tpa ḡ et. In oppo
 sitū aut ē Ypo. cū vult nāz morbi manifestare p̄si
 stētā q̄ ē p̄positio morbi ex suis v̄libus t̄pibus.

In qōne nōndū p̄mo qz cū morboz qdā sunt
 māles qdā imāles et māliū qdā mortales qdā sa
 lubres. hīc solū de mālibus salubribus itēdimus

Nō 2°. qz māliū qdā sunt apti fm alterationez
 mē manifeste trāsmutari vt febris et apostēata qui
 dā nō vt opilatio repletio et de primis itēdimus.

3°. nō qz qdā talis icipiūt a mā cruda nō reduc
 bili ad benignū qdā vō a mā digesta vel ad beni
 gnū reducibili. Ultimo nō qz tpa morbi qn̄q;
 sumūt vt distigūt ad iuicē penes accētia vel mor
 bi essentiā qn̄q; sumūt vt distigunt penes mē trā
 smutationē et vtroq; mō pōt qri i qōne et ista distin
 ctio satis p̄z supra cū vtriusq; mēbz declaratione

Prima p̄clusio i morbis imālibus tpa quo ad
 morbi essentiā vel accētia distincta cōfidēt licet n̄
 quo ad alterationē mē. p̄ma ps p̄z qz morboz in
 māliū qdā sūt qz stat cū nō p̄cipit manifeste addi
 tio in eis et postea v̄ qdā equalitas i sūmo eoz
 deide deficiunt vt p̄z de ethica et effimera. 2°. pars
 clara ē de se. 2°. p̄clo nō i quolibz morbo imāli
 inueniunt isto mō tpa abiucē distincta p̄z s̄ hoīe
 a natiuitate ceco: aut colobo nisi forte diceret qz s̄
 i p̄tinuo statu s̄z qz hec tpa aliqz vidētur iportare
 adiucē relationez. iō nō puto vere ad mētē medi
 coz ibi eē aliqz tēpoz. Tertia p̄clo nō i oibus
 morbis mālibus inueniunt. 4°. tpa penes accētia
 distincta et digestionē p̄z i mortalibus et i morbo i
 choate a mā digesta aut corrigibili. Quarta con
 clusio p̄babiliter i oī mēbro māli salubri ad salutē
 terminādo iuenit declinatio quo ad accētia p̄z qz
 nō subito terminat ad nō gradū s̄z p̄ paulatinā re
 missionē. Quinta p̄clo possibile ē aliqz eē mor
 buū māle salubre qz nō habuit p̄ncipiū p̄z de aposte
 mate p̄tracto a p̄ncipio generatiōis. Sexta con
 clusio qlibz morbus post p̄ncipia generatiōis in
 choas mālis saluber et ad salutē terminādos hēt
 quatuor tpa quo ad accētia vel essentiā p̄z. nā cū
 nullus istoz acgrat vel depdat subito p̄z qz p̄mo
 erit tēp^o i quo nō erit tāta ptinz morbi diuersitas
 vt morbus p̄cipi sufficiat augeri. 2°. t̄m augebitur
 vt manifeste appeat vel appere possit. 3°. erit in dis
 positione sua sūma in qua nō erit nōbilitis differen
 tia. quarto nōbilitē remittet. Et nō hīc qz p̄ nōbi
 le icremētuz itelligo multā p̄portionale i p̄patioē
 ad totā morbi itēsionē. Et ita p̄ nō nōbile itelligo
 p̄portionalē variationē modicā. In p̄patione ad
 totuz morbus et hoc iō dico qz nō ē dubiuz s̄z mo
 duz loquēdi medicoz p̄ncipiuz acute pleuresis
 aut caufonidis multo eē itēsius p̄ncipio leuis effi
 mere et ita de declinatione. Ex ista seqtur p̄mo
 qz sinoca sine putredine facta flebotomia et termi
 nata cito nō terminat i p̄ncipio imo i declinatōe

respectu sui et huius principii augmentum statum et declarationem quo ad accidia. Sequitur. 2. non est possibile medici beneficio fieri quod sit morbus salubris post principia generationis incipiens et ad salutem terminandum quod non habeat augmentum et statum. Contra patiat for. sinoca sine putredine et sit nunc in principio et fiat fibotomia usque ad sincopi per quam libitur. Et patet quod non habebit statum vel augmentum quod statim incipit declinare. hic dicitur quod si per fibotomiam incipit declinare statim non sumus in principio et sic casus est impossibilis si ita ponatur sed bene sumus in eo tempore quod est principium unius alterius sinoce ut puta totalis que sequitur si fibotomia vel aliud non fieret unde hoc tempus quod esset unius alterius principium quod in eo respectu illius alterius non esset notabile augmentum id est aggregatum ex principio statu et augmento illius sine ut patet intelligenti.

Ultima proloquitur quod morbus malis saluber ad salutem terminandum aptus de sui natura recipit varietatem secundum variationem dispositionis in digestionem et putredine incipiens post principia generationis et a materia cruda incorrigibili deducenda ad complementum digestionis convenienter inveniuntur nocive incorrigibiliter habet 4. tempora distincta quo ad medium digestionem et 4. quo ad accidia vel morbi essentiam hoc fit per mente auctorum.

Ad argumenta principalia ad primum concludit conclusionem tertiam ad secundam resumendum est quod morbi imialis habent 4. tempora et quod non. Ad 3. et 4. probatur conclusionem tertiam. Ad 5. dicitur quod huius ubi incipiat post generationis incipit non tamen nisi quo ad accidia vel morbi essentiam. Sed ex post appetibus. In hac parte 2. ponit signa post appetentia et dividit in duas partes. primo ponit conclusionem unam magis generalem. scilicet magis specialis. ibi. 2. et urine. In prima vult istam conclusionem signa post appetentia notificat morborum persistencias et proximios. Proloquitur probatur hec talia significat dispositiones in morbi a quibus variatur conditiones proximiorum et persistenciarum que assumptum probatur exemplo. Nam in pleuretico sputum subrubeum si appetit continuo. id est prope incipit morbi significat pleuresim futuram breuem et si tardius appetat significat eam futuram longam. Nam primo per signa post appetentia intelligi illa que non statim ab ipso morbi initio possunt merito transmutationis facte in morbo apparere et tamen sunt apta tale sequi transmutationem ut digestionis vel putredinis. Nam 2. quod talia signorum quedam sunt signa digonis aut oppositi quedam signa mortis vel salutis, quedam signa critica. Exemplum primi ut urina cum yposta si laudabili aut nigra aut sputum cum laudabili colore et modo sube sicut subrubeum vel album. Exemplum 2. ut nigredo lingue vel nimia ariditas vel nigredo ypostasis. Exemplum tertium ut rubedo maxillarum cum capitis dolore in sinoca et pruritu narium significat crissim per fluxum sanguis narium. Et licet de omnibus possit verificari proloquitur maxime de signis digestionis aut oppositi verificat. Nam 3. quod pleuresis est apostema sed est duplex quedam vera quedam non vera. vera dicitur que est in paniculo tegente costas iterum in pectore qui vocatur pleura. non vera est in musculis medijs inter costas aut in paniculo costa involuente. nunc autem de vera loquimur pleuresi. Nam 4. quod huius quibus spues

pleuresis quibus quibus plurimum aut sputo terminatur. et modus est iste ut sumitur ex Ba. 4. interiorum. nam propter multam caliditatem in interioribus apostemata continue ibi existit quasi aliquid resudando emittit ad superficiem interiorum et illud tale hora restrictionis cum pulmo tunc pectus pectoris fugit a pulmone deinde per poros virtute naturali pulmonis expulsiva mittitur in puas camilas. deinde in magnas quousque ad guttur veniat et spuif et hoc paulatim quousque in pluribus diebus tota materia pleuresis euacuat. Nam quanto quod cum materia pleuresis sit ut plerumque sanguis colericus id est rubei coloris et cum per digestionem alteratur. id est convertitur versus albedinem ut primo pronosticatum. 4. 7. cometo. id est incipiente digestionem sputum non est ex toto rubeum sicut sanguis sed subrubeum. et id sputum sub rubeum tunc appens significat digestionem velocem et id cito morbi terminationem. Si vero opposito modo tunc tarda est terminatio. Sexto non quod continue dicitur esse quod prope est valde esse quod sputum sub rubeum continuo ichoate pleuresi esse esse prope valde ichoatius.

Ultimo non quod differt sputum a creatu ut primo dicitur quanto ca. quod creatur dicitur re digesta. Sputum autem est coe ad digestum et indigestum. Et urine ponit 2. conclusionem et est urine et egones et sudores significat egritudinum longitudinem vel brevitatem vel bonam vel malam eorum terminationem probatur illa significat hec dicta per que cognoscitur spes in morbi et eius digestio vel rarior. Sed urine egestionem et sudores sunt huiusmodi que et. Assumptum collige in notatis.

Primo non quod signorum quedam sunt communia quedam propria. Exemplum primi sicut urina signum est digonis in febribus. Exemplum secundi quod sputum proprium est passionibus pectoris. Urine que et egones et sudores sunt signa comia sed tamen est quodammodo possunt dici propria cum illorum super quibus immediate significant ut urina epatis et vesice et egestio stomaci et intestinum et sudor 3. digestionis. 2. non quod ista existit dupliciter significat primo spes in egestio citrina colera viscosa flegma. Et urina ad citrinitatem et igneitate declivis colera et ad albedinem flegma. 2. significat digestionem et indigestionem videri huius locis propriis. merito que primi significat super morbi longitudinem aut brevitatem sicut egritudines et tempora legitur et. Sed merito 2. sua significatio est certior. nam signa digestionis sunt valde certiora ad citam terminationem et status propinquitate sed etiam in istis possunt esse error. Salutem autem aut malam terminationem significat ista precipue ut ostendunt digonem aut rariorum digonem. id est putrefactionem. ex quibus appet non inconuenire eadem esse signa breuitatis et salutis et crisis et ita est protra ratio distinctio supra ista signa mortis vel salutis et digonem et oppositi et crisis in sunt tamque oppositorum sed tamque differentiarum.

Si de ordinanda. gal. prometa. huius affo. duo facit primo ostendit huius affo. utilitatem. in 2. parte per seque specialis affo. declivis. ibi. 2. dico aut egritudines. in 3. parte scit tria per repetitio dicitur in alijs affo. docet que si illa a quibus sunt viete idica. 2. istorum requisitorum respectu ostendit unum facile cognosci. 2. duorum aliorum cognitionem necessariam dicit hic prope breuiter ostendit per multis ad alia loca remittendo. ibi. 2. ut morbi. ibi. 3.

morbos aut. s3 pot exponi q p° repetit dicta l alijs
 tm r tuc textus est clarus qz dicte sunt tres consi
 derationes i dietado hñde s3 admodu introductois.
 De prima dicit q qñs supius dixit de ordinan
 da dicta tm iste locus ppter illu finē ordinatōis ex
 pediat maiorē tractatū. nā cū prius virtutē infirmi
 r tpa morbi pñderauit h̄ introduxit quasi 3^m pñ
 derādū r ē intelligentia vel cognitio essentie acuti
 morbi siue peracuti siue diuturni. Ex qbus morbi
 dispositiōibus cotidiana dicta s3 circuitus vel in
 cremēta suaz accessionū erit ordināda. ex quo pz
 q ordinatio dicte est triplex. i. pplet itēsiōe habita
 ad tria quorum vnum est virtus infirmi. 2^m est
 essentia morbi quo ad acutiē vel cronicitate. 3^m ex
 interpolatione particulari cuiuslibet illaz infirmi
 tatū. Ubi no. q illud 3^m de quo in pñti affō loqē
 nō est aliquod de istis tribus s3 y. dicit hic vnū ne
 cessariū ad recte opādū s3 hec tria. i. cognitionē r
 intelligētiā essentie morbi quo ad acuitatē vel cro
 nicitatē r modū suaz pñculariū interpolatiōnuz
 r hec cognō ē in veritate multis necessaria r ma
 gnū tractatū regrēs. Et tu pñdera modū quo ad
 textū exponēdū. nā nō dico q in hoc affō tertiā cō
 ditionē vnde sumit indicatio ponat s3 qd certū re
 qsitū ad recte opādū r debitas indicatiōes eligē
 dū. Virtus. Facit quod dictū ē. dices q virtus
 infirmi in prima visitatione pōt faciliter cognosci
 pulsibus r ceteris significatiōibus r operationū
 motiūaz r sensibiliū r nāliū pfectiōe q significati
 ones dicte sunt in pñosticis. Ex quo seqt q null^o
 pōt dicere realiter. i. cū aliquo fundamento q ipse
 nō pōt virtutem infirmi cognoscere qz ois medic^o
 ad hanc cognoscēdaz est dispositus quantuncun.
 qz non esset perfectus medicus q si ad hoc nō sit
 dispositus naturaliter saltem artificialiter erit ille
 ad hanc cognoscēdā dispositus. Circa partē notā
 dum q licet virtutes dispensantes nostruz corpus
 sint vitales r animales r naturales r omnium cō
 sideratio utilis sit maxime tm de vitali cōsideram^o
 a qua reliqua dependent hec at pulsu r hanelitu
 cognoscit de prope. Itē r alijs sig nis tormalitatē
 faciei vel bone habitudinis cū similitudie sanoz ma
 gis mediate hec p° pñosticōz ponunt. s3 qz hec co
 gnitio facilis fuit de hac nō posuit ypo. doctrinaz
 afforisticā. Ad morbos r interpolatiōes facit qd
 dictū est di. q morbos r eoz interpolatiōes qdā
 medici arbitrant non posse cognosci nisi cū tā ad
 sint quib^o y. in isto affō est cōtrariū. Et ex isto ha
 bet q hic y. illoz q sunt necessaria cognosci breuif
 noticiā reddit r cōtrariā dicēdo q ista cognoscū
 tur sicut alia in medicina aut certe aut ab interior
 ri indicio veritati vicino qbus modis cognoscēdi
 puidēdus est status r interpolatio future febris:
 r hoc y. pfecto docuit in pñosticis r in libro epidē
 miāz r illud quod in isto affō dicit. gal. mōstrauit
 in libro p° de crisi in quo dicit se oñdisse anteqz sit
 morbi status quando erit s3 qz hec y. mōstrat hic:
 iō breuif satagit nos vt pposse studeam^o breuitati
 S3 si cui hec dicta non sufficiāt recurrat ad libru

de crisi Gal. Ubi nō. Cognitiōne arbitrariā vi
 ci illuz ascensuz q est cū aliquali formidine r talis
 est duplex vna ppinquans certe veritati sicut assē
 sus artificialiter deductus. Quedā vero non ppi
 qua sicut presūptio ex pura narratione vel tali mō
 nūc ista cognitio tempoz morbi anteqz sit acquisi
 ta ex arte est arbitraria modo primo. Dico autē
 egritudines. Hic exeqt particulariter exponēdo
 r diuiditur in duas partes primo exponit primaz
 partes. Scdo scdaz. ibi scda: quidam tm ex appa
 rentibus. prima in tres fm q ordinata tres cōclu
 siones prime partis exponit. scda ibi. Qd tēpora
 anni. tertia ibi r post addit. nam prima in duas.
 Itaz primo conclusionē declarat in febribus tā
 continuis qz interpolatis. scdo in alijs morbis
 ibi scda. Qd autem de febre. Dicit primo. quod
 egritudines declarant exacerbationes qz tertiana
 pura cuz cognoscit esse huiusmodi significat se ef
 se breuez r cuz hoc interpolataz r q sua crisis vl
 suū pplementū est vicinū r intelligo per crisis ter
 minationē morbi cuiuscūqz modi. sed affimerina
 i. cotidiana significat se esse longā. sed quartana si
 gnificat se esse longiorez in continuis ē vt causon
 r febres p̄tinue de sanguine vel p̄portionales de
 aliquo humore significant se esse acutas respectu
 sibi siliuz in mā nō tm p̄tinuaz. s3 febris alippia/
 dos. i. lipparia r emittriteus sunt medie inter has
 longitudine. dicit 2° quo ad hanc ptē q i 2° de cri
 si docuit cognoscere vnāqzqz istaz ab initio sui. r
 iō h nō repetit ne videat idē bis dicere. s3 tm habe
 tis q si ab initio possit cognosci triteus. i. tertiana
 tunc poterit ab eodē initio intelligi breuitas sua r
 velocitas sue crisis r q sit interpolatio qualibet
 tertia die. r h est inia quā voluit y. cū dixit q egrit
 tudines declarāt paroxismos r p̄sistentias. Dicit
 3° ad p̄firmationē q ista possunt cognosci qd
 ipse multotiens notauit quartanas in prima sua i
 uasiōe vñ nō fuit oportū expectare 2^m porismum
 s3 ab initio ordinauit dietā sicut oz in lōgo morbo
 r ita fecit in effimeris r tertianis fm lōgitudinem
 r breuitatez sui status. Itaz p° q per triteuz in
 telligit tertianā iō sic dictaz qz de 3° i 3^m porismat
 per affimerinā cotidianā p̄tinue at sūt p̄portioā/
 les: aut nō p̄portionales sicut causon. Causon at
 dī a cau^o qd in illa febre est circa pectoralia r est
 febris ex putredine colere vel fleātis falsi in venif
 aut vliter toci^o aut vicinis cordi aut in ore stōi aut
 in in epate. febris alipiados. i. liparia ē i qua ocula
 taf calor r appet frigus extra. emittriteus. i. semiz^o
 na ē febris p̄posita ex fleatica r 3na. Nota 2° q
 mā 3na ē leuis subtilis calida iō cito dissoluit. Et
 p p̄ns breuē facit morbū r citā crisis fleatice vero
 mā cū sit multa plerūqz r sit frigida grossa visco/
 sa difficilis resolutiōis. iō facit crisis tardā r lōgaz
 egritudinē s3 mlica mā lōgiorē vt p̄dicif. Itaz
 3° q nō qlibet p̄tinua qualibet interpolata est bre
 uioz. nam cōtinna flatica ē longior tertiana pura
 interpolata s3 posita paritate ex parte mē p̄tinua
 est breuioz qz materia putrefit in loco calidiori r

qz virtus magis ad mās expellēdū irritat. nō
 quarto qz emittitēus cuz sit a materia fleumatica
 sūcta colere z lipparia ēt hēat aliqd colerice mē
 iō alijs parib⁹ cūius termināt qz si ex flēate solo si
 erēt qf at dicat p^o quartū qz emittitēus durat qūz
 circiter medietatē āni. Et flēatica qz durat septua/
 gita diebus ibi videbit. nā hec ē qd ppetua de plō
 gatiōe morbi in qua qōne credo qz si eq grossa est
 mā flēatica a qua depēdet pura flēatica sicut flēa
 faciēs cotidianā in emittiteo qz flēatica erit lōgior
 alijs pib⁹. No. 5°. qz cā qf ēt tertiana iterpollat
 de 3° i 3^m z cotidiaua oī die z quartana d^o 4° i 4^m
 p^oncipalis ē ex mā p^orietate. nā colera rubca qz est
 sub forma cē aūtis a colera putrescente eiusdē mōi
 dū actu putrescit acqrit p^orietatē qz ipsā sufficiētē
 p^opat ad trāsēdū in p^ounctā nō statiz sz i die. 3°
 flēa dō i scqnti die mīca i 4° vltra tū hāc p^orieta
 tē p^ocurrūt alia cā qz facit ad celeritatē motus aut
 retardationē vt grossities paucitas frigiditas vir
 tutū debilitas vel istoz p^oria vt melius disputari d^o
 p^oima quartū. z hoc mō cognoscit qf hita cognitio
 ne spēi morbi cognosco iterpollationē z morbi cō
 positionē ex suis vlibus p^oribus. Ultimo no. qz iste
 febres i p^o die sui aduētus cognoscunt multū p^ocur
 rētib⁹ signis vt gal. plene docet 2° de crisi z au.
 in cap. p^ocularibus de signis dictaz febrū: sz vbi
 nō sūt simplices nec simplicitati vicine z vbi plu
 res iuicē p^olicant nō ē facile i p^o die eruditissimo
 medico cognoscere. Ad at. nūc declarat istā cō
 clusionē in alijs morbis dicēs qz idē itelligēdū est
 de oī morbo qd dictū ē de febribus qz exēplariter
 declarat qz pleuresis z piplemonia z frenesis iu
 dicant sicut acute febres qz cite terminatiōis. Sz
 sgnātia: dyaria spasmus capiunt sicut febres pacu
 te qz in 7° aut 4° terminant vel ante. sed ydropis
 mania empima fluxus vētris z ptisis assumulant
 diuturnis z sic pz quō ex cognitōe nē istoz morbo
 rū venimus i cognitōe p^osistētiaz qz lōgitudinis
 aut breuitatis nō tū oēs isti morbi significāt poris
 mos qz nō oēs hūt vt pz de empimate z mania z
 siltibus. dicit 2° quo ad hāc p^ote qz ēt qdā istoz mor
 boz significāt exacerbatiōes suas vñ porisimi pleu
 resis vt plurimū sūt tertiani z silt frenesis qz isti
 duo morbi plerūqz a mā colica pēdet sz vulnerati
 in stō z illi qz empima patiunt vel vlcus i pulmōe
 vel in epate iterpollat oī die maxime in nocte. Sz
 splenetici vna die febricitāt alia nō. No. 6° p^o qz p
 pleuresis hic itelligimus verā: frenes at d^o a fre
 nos qz ē mēs. i. passio mēbri in quo est mēs: z p qz
 eius opatio corūp^o celeri⁹ ista at ē apostema ca
 lidū vt plurimū in p^o vētriculo cerebri cui⁹ mā est
 colera vt prima tertij illo ca^o. d^o carabitus. inueni
 unt tū ista vocabula sirsēn z brisen z birsēn. ē apo
 stema pectoris dictū a vir qd ē pectus z sen. qd ē
 lesio quasi lesio pectoris. sirsēn dicit a sir qd est
 cerebrū. z sen qd ē lesio: piplemonia at ē apostema
 in pulmonis carne z ē plurimū a mā flēatica do
 mināte tū pleuresis p^opter nām mēi z periplemo
 nia ex loco vbi ē egritudo sūt acute z cite termina

tiōis. No. 2° qz sgnātia ē apostema p^otiū circa ca
 put gutturis z qn ē in musculis epiglot tūc sine
 dubio ē acutus morbus ad mortē. nā vidi ser
 uā cuiusdā doctoris magistri Jacobi d^o armis mo
 ri in vna hora p suffocationē. dyaria at aut sumif
 bic p vno paroxismo colerice passionis in qua flu
 xu z vomitu expellunt superfluitates in venis cō
 gregate in digestione impetuose z talis sine dubio
 ē morbus peracutus in quarta die terminandus
 aut ante vt. 16° tertij in cap^o de fluxu ventris z 2°
 almāsois ca^o de colica passiōe aut n^o video quō sit
 ad ppositū. nā cū inueniant ista tria vocabula liē
 teria qz ē fluxus cibalis sine digōne. Disinteria qz
 ē p^orie fluxus cū excoatiōe intestinōz z dyaria
 qz generaliter importat omnē humoralē fluxū non
 videt qz hac ratiōe dyarria sic dici debeat morbus
 peracutus sz per genus speciem itelligimus. i. co
 lerica passionem. Spasmus itelligitur vlis to
 tius corporis: is. n. z si a mā flēatica pēdeat tū p^o
 hanelitus p^ostrictionē quā facit est cite terminatio
 nis ad mortē nisi forti conatu nē cito mā dissoluaf
 z maxie si est vlis tetanus iuxta affōi sentētia: qz
 qz a tetano apprehendunt in quatuor diebus pe
 reūt. Si vero hos effugerint salui sūt. Aut. tū p^o
 quartū ca^o p^o alias quarto loq^o de spasmō sicco qz
 mortalis est. Isti qz morbi p^opter suoz accidentiuz
 vehemētia z nē nimia incitationē sūt pacuti quo
 ad terminationē. nota 3° qz ydropis in gene
 re est egritudo officialis cū qua crescūt mēbra ma
 nifeste oīa aut loca vacua in qbus p^oinet membra
 in quibus est regimen nutrimenti z humoruz z ē
 trium modozum. Aut. n. sit retentio sanguinis
 flēatici inepti vnioni membrōz licet apponi pos
 sit z tūc est yposarca. i. carnosā. aut sit p^opter aquo
 sitatem in concavitate ventris retentā z tunc ē a
 scites seu aquosa que vere est ydrops aut retenti
 one ventositatis grosse z est timpanites z quelibz
 istarum est diuturna p^opter materie frigiditatem.
 Adania autem est egritudo cuz corūp^o oper
 ratio virtutis existimatiue p^opter aduisionē humo
 ris mīci cerebri petentis z operationes virtutis
 voluntarie motuaruz corruptis iudicijs obediūt
 z in hoc differt a melancolia merito sue materie
 est diuturna. Ego autez duos liberaui vnuz ma
 niacuz p^osis z alium parme adiutorio dei sed tpe
 extenso. Empima est nomē generale ad saniei col
 lectionem in pectore siue sit in concavo pectoris
 siue sit in particulari concavitate in pectore existi
 te vnde pleuresis supurataz vocāt empima. Stric
 te tū sumitur empima pro saniei in cōcavitate ma
 gna pectoris contenta z ista est morbus cronicus
 cū sui grossicie nō faciliter a loco materia illa egre
 diatur presertim cum nō nisi per vias strictas pos
 sit meatus largos ingredi. Ventris fluxus ē lō
 gus plerumque ita qz ego iam fluxum vidi anno
 rum duorum. Ptisis vero aliquādo dicitur cō
 sumptio siue exsiccatio superflua tocius quando
 qz vero significat vlcus pulmonis ad quod talis
 corpis exicca^o apta ē seq. z de hac loq^o hic ē at ple

huius morbi ab 443
 notata p^ontia 2°

nota

nota

rūq; morbo diuturno q; cū modica sit a principio ei' lesio nō cito interficit sed q; solidatio pulmo-
nis ē difficile plurib' causis. iō est diuturna. Isti g' morbi cū cognoscunt ab ipso initio se lōgos oñdūt

110 4° q; pleuresis et frenesis et qnq; piplemonia faciūt interpollationē in 3° die ppterca q; a mā colica pēdēt. Sz nō ē vera interpollatio imo ē remissio: morbi vulnerati ī stō et in pulmōe et ī epate maxime ī nocte et oī nocte molestant ppea q; cum sint mēbra nobilia q; patiunt cū ad ea lesa plures vapores reuocant ledunt hoies notabilr magis vñ cōiter hñtes apāta ī interiorib' noctes hñt inq; etiores vltimo no. q; licet apāta ptisū in interiorz faciūt plerūq; p̄tinuas febres tñ apāta splenis vbi nō sit vehemēter magnū et calidū facit interpollationē et ē plurimū quartanaria. **De tpa.** Hūc pbat p̄clusionē scōaz. Et diuidit ī duas ptes. p° facit hoc. 2° docet qd p̄sistētia et p̄ interpollationes itelligit y. ibi 2°. **Cōsistētia morbi.** p̄ma in dual p° hoc. 2° ampliat significātia ad p̄lesiones et artes et aerē circūdatē ibi scōa. **Cōplexiōes quoq;**

De p° dicit duo. p̄mū q; y. dixit tpa āni significare p̄sistētias et p̄ximōs et hoc p° p̄ de p̄sistētia q; p̄sistit in breuitate et lōgitudine morbi. Nā nō sufficit in quartana et tertiana ad recte ordinādā die tā scire q; ē talis morbo: nisi sciat q; ē estas: aut autūpn' aut aliō tps anni. et rō ē q; rōe tpoz quorū dā isti morbi fiunt breuiores et ratiōne quorū dā lōgiores cū est iue quartane sint breues autūpnales lōge. sz lōgissime q; hyemi vicinānt et infra ī affōis oñdēt. et ita tertiana sz sit breuis: breuior tñ ē ī estate et lōgior ī hyeme q; estas abbreviat morbū et hyemis plōgat. **Dicit 2° q; ē tpa oñdūt in terpollatiōes et modos p̄ximādī et sic declarant p̄ximōs quo ad modū redit' q; ī estate sūt morbi triannarij. q; de colera et in autūno quartanarij q; de mliā q; sibi p̄portionalē: ī hyeme sūt ansemine. i. flēatice q; flēatice hyemi p̄portionalē. Nō g' p° duob' modis significari lōgitudinē vel breuitatē morbi a tpe. p° q; significat determinata spēs mē morbi illi' illa. i. q; p̄plexioni tps p̄portionalē. 2° q; q; cūq; mā fuerit significat illi' aut faciliorem dissolutionē. Sicut estas aut difficiliores sicut hyemis. et hec scōa significatio ē certior. **Cōplexiōes** Hūc ampliat signa et dicit in sūma q; p̄plexiōes et significat varietatē egritudinū sicut tpa. sz q; mltoties y. alias de p̄plexionū diuersitate dixerat: iō tacuit eas hic. sz vitas ē qd illō significat ab estate significat a p̄plexiōe calida et sicca et ita de alijs tpi p̄portioib'. **Dicit 2° q; etas et significat vt etas iuuetut' sūt vt si cū cōplexiōe calida et sicca fuerit etas iuuetut' vlt' p̄fecta et ē regio calida et sicca et ars et p̄suetudo ita patiēdi oia h' significat egritudinē silez. i. tertianā et ita aer quo infirm' circūdat. Ubi no. vnū quodq; istoz perse significare morbū sue qualitatē p̄portionalē. q; p̄uersio in genere p̄portionabilē ē faciliōr. sz tñ cū oia simul p̄currāt ē significatio fortior itaq; p̄plexiō p̄ se significat morbū nāz et sine etate p̄portionata sz fori'****

qñ ambe p̄surgunt in eodē et ita de alijs dicat.

Cōsistētia. Hūc facit qd dictū ē dicēs q; nos dicim' mōstrari p̄sistētia morbi qñ oñdit morbo aut eē acut' vel pacut' vel diuturn': et hoc ē necessariū ad cognoscēdū statū morbi si ē p̄pinqu' vel nō. si cū dicim' q; aliqua oñdūt p̄ximōs itelligim' q; oñdūt interpollatiōes eē tertianas: aut quotidianas aut quartanas aut qua hora diei vlt' nocti futuz sit p̄ncipiū p̄ximū. Et p° addidit. Hūc gal. p̄mētat illā p̄ticulā circuituū adiuicē icremēta. Et diuidit in qnq; ptes. p° introducēdo ptē docet qd itelligim' p̄ icremēta circuituū. 2° in qb' dispositiōib' p̄sistit icremēta morbi. 3° icidēt q; ps p̄ximū sit d̄terior. 4° docet quō ista icremēta significat dispositiōē p̄sistētie morbi. 5° infert vtilitatē ptis 2° ibi: augmētū. n. 2°. 3° ibi. h' p̄iod'. 4° ibi: festinās anteq;. 5° ibi. Ex quo at y. Et no. p° hic cōiter iueniri litterā p̄mēti trāspōsitā. Nā ponit ex' pleuretici q; dz eē in parte p̄cipali. 2° ibi. Et ego nota bo vbi infra dz eē. De p̄ia g' pte dicit y. addidit se circuituū adiuicē et. Et iō dz p̄scrutari si p̄ illa possint itelligi p̄ximōz et p̄sistētiaz dispositiōes

Dicit scōoq; per icremēta circuituū itelligit se b̄iū circuituū augmēta et interpollatiōes et status et per ista significat morbi lōgitas status vt statiz oñdēt. Nota g' icremēta circuituū nō notari nisi in febribus p̄iodicis. **Augmētū. n. scōe.** Facit qd dictū ē dicēs quo ad hāc partē tria. p̄mū ē q; augmētū 2° actiōis r' p̄cedēt p̄siderat in trib' ex tpe icipiēdi. ex lōgitudine sue duratiōis et ex magnitudine eius. **Dicit 2° q; magnitudo morbi siue dicat magnitudo siue fortitudo ē vna et eadem intētiō q; medici cū volūt dicere febrem eē forte vel aliū morbū dicit ipsū magnū dicit. 3° q; hec febris maior q; solet eē qñ incipit prius q; solet et hec attinet ad tps incipiēdi. **Alī dūci' p̄seuerat q; attinet lōgitudinē. Alīqñ vero incipit sicut solebat.****

Et hoc nec attinet fortitudini vel magnitudini sed potius breuitati vel lōgitudinē. Ubi nota magnitudines morbi maxime ex trib' considerari aut ratiōne essentie morbi sicut verbigra. febris est calor tūc dicimus eaz esse hoc mō maiorēz quādo calor est itensior. Aut ratiōe virtut' dispēsantē corpus quomodo morbū cordis etiaz paruuz dicim' maiorēz morbo stomaci aut alterius mēbra. q; virtus vitalis ex illo morbo leditur Aut ratiōe dignitatis lese actionis quomodo paruuz a postema ī cornea diceretur maior morbus q; magnum apā in nate cum per ipsum ledatur visio que est perfectior operatio operatione natis. Ad propositū ergo maxime hic itelligim' de magnitudine morbi in sui essentia. Hūc periodus. Facit quod dictum est dicēs: q; hic periodus quez dicit esse maiorem inter initūz et status est molestior crisisibus. idest motibus ceteraruz partūz paroxismi et hoc q; periodus est melior in declinatione et itelligatur de temporibus particularibus. Nam de vlt' p̄vt distinguē penes mē trāsmutationē n̄ eēt vuz vltiter. Etiam p̄ q; hoc modo distinguendo non

oz dicere q̄ periodus sumit̄ p̄ vna pte proximi s̄z paroxismus ē molestior inter initium z statū. **¶** Ad 2° crisis non sumit̄ hic pprie sed p̄ quolibet motu morbi quō quelibz pars proximi pot̄ dici crisis.

¶ Festinās an̄q̄. **¶** Hic verificat̄ p̄tes affōi dicēdo q̄ hec incrementa significāt dispositiōes proximo- rum z consistentiarum. Et dicit q̄ paroxismus festinās ad veniēdū plusq̄ solet z diuti⁹ durās q̄ solet z maior siue fortior solito q̄cūq̄ febris fuerit significat morbus breuē aut lōgū. Et iō significat dispositiōnē p̄sistētiē z tē seq̄re p̄tinuādo p̄tē z di- mitte totū ex^m z incipe ibi. **¶** Rōne ḡ ūta. Et dicit q̄ ergo ista rōne sūt p̄spiciēda morbi icremeta: qz si seq̄ns interpolatio. i. paroxim⁹ icēpit an̄q̄ icēpit i die p̄ria. i. p̄ori: z plus morēt̄ z fuerit fortior tūc si gnificat q̄ augmentatio morbi ē fortior q̄ i p̄rijs. Et iō crisis ē fortior q̄ in dispositiō p̄rio⁹ z stat⁹. p̄ pingor z rō ē qz nō p̄tigit q̄ augmentū i morbo sit fort⁹ z stat⁹ p̄pēdat̄ remotior. **¶** Circa hāc p̄tē nō. q̄ nō oz morbu cui⁹ paroximi sūt fortiores z maio- res eē breuiorē morbo hūte proximos breuiorēs z minores vt p̄z de fēatica z teruana z quartana z cotidiana. **¶** Ad paroxim⁹ quartāe ē. 24. horaz z ter- tiane. i. z cotidiane i. s̄ vt sumit̄ p̄ria quartū.

¶ Ad 2° q̄ posito pari p̄cipio z p̄sili specie mē faciēt̄ morbu. Si sint duo morbi quoz vnus heat ista cremēta magna z flūq̄ minora. ille q̄ magna bz incrementa alijs pib⁹ oz eē breuior. **¶** Ad signifi- cat̄ stimulat̄o v̄tut̄ sup̄ mām z alijs pib⁹ hāc seq̄ morbi abbreuiatio z hoc voluit̄ hic gal. **¶** Ex quo at̄ hic ponit̄ vtilitate dices q̄ ex quo y. incēpit dicere ordinē diete z hoc itēdit qz ad docēdū ea quoz co- gnitio ē necessaria p̄ debita ordinatiōe diete q̄ ex ista pte hoc° elicit̄. nā si interpolatio. i. paroxim⁹ s̄z dictos modos minores. i. nō crescat p̄pēdit̄ status remotus sicut ea crescente p̄p̄bēdit̄ vicinūs. Et iō sit nobis ex p̄sideratiōe hui⁹ incrementi notuz. i. q̄n stat⁹ ē futurus z q̄n redditura ē interpolatio quoz p̄ cognito seq̄ ordinatio diete i toto morbo z quo ad v̄lc regimē z cognita accessione scit̄ qua hora sit dieta offerēda. z iō y. ex hoc affō hic inten- dit vt sciat̄ q̄sta z q̄n dieta vel cib⁹ oz offerri. **¶** Ad dit̄ vltimo q̄ p̄ incrementa circuit⁹ nō itelligit nisi re- ditū morbi: z illud q̄ pri⁹ fuit cū augmento supple- z hec ps ē notissima. **¶** Quō at̄ ex post apparētibus

¶ Hec ē ps 2° p̄mēti i qua p̄metat̄ scōdaz p̄tē affōi z diuidit̄ in qnqz. nā p̄ docēdo quō dicant̄ signa post apparētia ponit̄ q̄sdā eoz distinctionē. 2° docet quō ex signis digōnis significamus sup̄ morbi p̄sistētiā. 3° ponit̄ differētiā iter signa critica z di- gōnis signa. 4° oñdit̄ q̄dā eē signa sūt apparētia q̄nto v̄sificat̄ illā p̄tē z vr̄ne 2° ibi. Cū at̄ apparen- tia 3° ibi. Sūt z alia significatiōnū. 4° ibi. s̄z qz su- pius: 5° ibi: neqz solū: prima pars itēz in qnqz diui- dit̄. n. i p̄ docet re^m cui⁹ dicant̄ signa post apparē- tia. 2° ponit̄ vnā distinctionē signoz post apparē- tiū. 3° ponit̄ d̄riaz iter signa apparētia cū morbo z signa p̄ apparētia. 4° docz signis p̄tēt̄ sub mē- bris diuisiōis signoz post apparētiū. 5° ponit̄ di-

stinctionē p̄cipij ad explanationē dictoz. 2° ibi: q̄ cū sint. 3° ibi appēt̄ a ḡ: 4° ibi hoc at̄ accētia 5° ibi dicit̄ n. de prima dicit̄ q̄ cū y. dicit̄ ex apparētib⁹ post ipse inuit̄ itelligi in textu interpolationē se. z morbi essētia respectu quoz ista apparētia dicūt̄ post apparētia: z hoc siue ista apparētia vocent̄ si- gnificatiōes siue accētia. **¶** Circa p̄tē ḡ nō q̄ signa si dicāt̄ post apparētia vel simul apparētia hic ly. post z ty. simul refer̄ ad morbū vt gal. dicit̄. **¶** Ad 2° q̄ talia siue sint post apparētia siue nō dicūt̄ tū q̄n accētia q̄nqz signa diuersis t̄n rōnib⁹ verbiq̄. in febre tertianavrina citrina: p̄ q̄sto. n. seq̄ calita- tē febrilē d̄r accētis: qz exiēs mutato s̄z p̄ q̄sto p̄cipi- tur visu facit nos itelligere hoiez febre tertiana febre dicit̄ signū v̄l significatio large. **¶** Que t̄n. po- nit̄ distinctionē signoz post apparētū dices q̄ hec signa qz sūt cū morbo aut sequunt̄ morbū iō v̄siti- guunt̄ in quatuor ḡia q̄dā. n. eoz significāt̄ crisis futurā alta v̄o significāt̄ coctionē vel digōnez q̄dā v̄o ablationē digōnis. i. coctiōis. **¶** Alia significant̄ mortē z possēt̄ suppleri q̄ alia significāt̄ salutē: s̄z hoc q̄ntū mēbrū tacuit̄: qz signa digōnis maxime vident̄ talia: z qz illa potius debēt dici signa sani- tatis q̄ morbi sub illa rōiōe. **¶** Ad p̄ signoz post apparētū aliqua apparere ab ipso morbi initio nec ista repugnāt̄ aliq̄ eē signū post apparenz: z t̄n ipsū simul apparere in p̄cipio morbi respectu cuius dicit̄ post apparēs ēt qualrcūqz s̄nat̄ inituz vt statū videbit̄. **¶** Ad 2° q̄ ablatio coctionis ē du- plex q̄dā. n. ē pura negatio coctionis siue digōnis cui n̄ p̄iūgit̄ dispō alia positue repugnās digestio- ni vt putredo vel p̄bustio: z talis dicitur cruditas. **¶** Quedā at̄ ē ablatio cui p̄iungit̄ aut putredo aut adustio z de v̄traqz itelligit̄ gal. in p̄mēto. **¶** Ap- parētū ḡ **¶** Hic oñdit̄ d̄riaz inter signa apparen- tia cū morbo: z post apparētia siue sequētia: dices q̄ signa q̄ dicūt̄ simul apparētia cū morbo sp̄ inci- piūt̄ simul cū morbo vt infra dicit̄. **¶** S̄z illa q̄ dicūt̄ tur imediate sequētia morbū siue post apparētia q̄nqz incipiunt̄ simul cū morbo: aliq̄n ante morbū. **¶** Aliq̄n post aliq̄n cū neutro. i. nec apparēt̄ cū mor- bo. neqz ante neqz post. **¶** Et rō ē q̄ ista accētia q̄ d̄i- cunt̄ post apparētia si sūt accētia morbi sepabilia nec sūt sibi substācialr inherētia. i. sibi essētialr ca- dē. **¶** Circa istā ḡ p̄tē nota q̄ ex ea colligūt̄ accētia q̄ dicunt̄ simul cū morbo apparētia aut morbo s̄v- stācialiter inherere aut sibi substācialiter p̄iūgi: ecōtra at̄ signa post apparētia nō iō dicunt̄ qz p̄ initū appareāt̄ vt p̄z de cruditate: s̄z iō qz nec sūt morbo essētialia nec inseparabiliter p̄. **¶** Et iō ē q̄ tā q̄ accētialia possūt̄ ante z post. simul apparēt̄. **¶** Et ex hoc vides **¶** Aristilij expositionē nō fuisse ad mē- tē gal. cū dicit̄ hec signa dicit̄ post apparētia qz ple- runqz sequuntur morbi incitū. **¶** Sed arguitur contra sic res q̄ sunt in morbo z non sunt ibi p̄pe p̄ncipiuz non sunt nisi post p̄ncipium morbi. ḡ signoz post apparētū p̄ncipiū nō ē nisi post p̄ncipiū morbi. **¶** Alim̄ ē gal. p̄ de crisi ita dicit̄. **¶** Rerū n. eḡitudinē p̄pria p̄ncipiū z egritudis p̄ncipiū

Nota

um ē vnū. reliquarū vero rerū q̄ sūt i egritudine oī
 nō apparēt nisi post. Hic dī q̄ p̄ncipiū talīū rerū
 appere post p̄ncipiū egritudinis pōt intelligi du
 pliciter vno mō q̄ tpe appareat post r hoc mō nō
 eēt verus textus nec ad mētē gal. Nā parū p̄ dī
 ctum locū dicit q̄ nō expuere aliqd cū tusi r de re
 bus post apparētibus in plereusi r p̄ q̄ hoc qua
 si sēper apparēt in p̄ncipio plereusis. 2° pōt dī
 ctū aliquod tale apparēt post q̄ posse indfne eque
 bene post morbi p̄ncipiū icipe sicut in morbi p̄n
 cipio s̄ res p̄prie icipiūt cū co. Hec accntia. Quā
 dit signis p̄prehēsis sub quatuor mēbris p̄pōsite
 dionis puenire illā rōne signoz post apparētū. s.
 q̄ aliqñ sūt cū morbo: qñz post instū qñz nec āte
 nec post r hec p̄ quatuor p̄pōnes p̄ ē ista accntia
 significātia crīsim l̄z nō sūt in certo initio morbi.
 i. i. instūti iniciatio morbi sūt tñ qñz fm scōaz r ter
 tiā significatiōē vt postea oñdet r aliū hec signa
 crīsis apparēt in augmēto aut in statu. 2° p̄pō est
 q̄ signa coctiōis .i. digōis nō apparent ēt in certis
 initiis morboz. s. in p̄o instūti s̄ apparēt in scōa v̄
 tertia p̄sideratiōe. nā in p̄ncipio v̄li apparēt saltē
 signa occulte digōis in tribus primis diebus ap
 paret alī p̄pleta mātatio r iste sūt scōa r tertia si
 gnificatiō p̄ncipij vt statī dicit. 3° p̄pō ē q̄ signa
 ablate coctiōis aliqñ apparēt cū morbo i sui initio
 aliqñ vero post. 4° p̄pō ē q̄ signa mori sūt signa
 post apparētia q̄ tñ qñz apparēt in p̄ncipio vt dī
 cit se explanasse in lib. de crīsi. Circa primā harū
 no. q̄ l̄z crīsis p̄fecta nō possit nisi digesta mā acci
 dere tñ crīsis illaudabilis qñz accidit i p̄ncipio
 morbi nā multū stimulata. Et ideo possūt ei⁹ signa
 apparere in p̄ncipio plerūq̄ tñ apparēt in augmē
 to aut statu Circa scōaz no. q̄ l̄z in p̄ncipio mor
 bi certo nō possit apparere digestio mē faciēt mor
 buz merito actiōis facte in morbo tñ p̄tingit hoc
 apparere merito actiōis prius facte vt p̄z de mor
 bo incobāte a mā digesta. r p̄o vult gal. hec signa
 nō posse apparere in certo initio. Circa tertiā p̄
 pōnez no. q̄ q̄ dupliciter p̄tingit mām eē digōis
 ablate vt supra dixi. iō saltē vno mō vt plurimū est
 in morbi p̄ncipio vel s̄ltē eius signa vt nihil spuei
 cū tusi i pleuresi. Circa quartā p̄pōnez ēt no. q̄
 l̄z mors in p̄ncipio morbi p̄tingēs plurimū fiat p̄ vi
 am suffocatiōis tamen ēt multotiēs malignitate
 materie sit istud sicut apparēt in pestilētiālibus.
 Et iō in initio possūt signa mori apparere. Dicit
 n. morbi. Facit q̄ dixi r p̄mū ē q̄ p̄ncipiū morbi
 dī tribus mōis q̄ in littera patēt. dicit 2° q̄ in lib.
 de crīsi narrauit virtutē oīuz accntiū q̄ hic dicunt
 r inseruit multa p̄pō^o r alia q̄ q̄ vult pleni⁹ habe
 re ad p̄dictū librū se trāsuoluat. Cū apparētia
 nūc docet quō p̄ signa digōis vel oppositi signi
 ficamus supra morbi p̄sistētā. Et diuidit ps ista i
 quatuor. p̄o introducēdo illā p̄tē affōi quē admōz
 in pleureticiis r c. ēt verificat r p̄ exēplū anxii d̄cla
 rat. 2° docet i pleuresi notare diuersos gradus di
 gōis. 3° docet generalit̄ p̄ signa digōis significare
 sup lōgitudinē r breuitatē egritudinis. 4° ponit q̄

sūt signa digōis vel oppositi in pleuresi. scōa p̄
 incipit ibi: q̄ sic in apāte. tertia ibi: Quā si sputū
 4° ibi: sicut. n. sputo. De pte p̄ma dicit tria p̄mū
 ē q̄ cū y. dixerat q̄ post appentia significare supra
 morbi essētā introduxit ad hoc opandū p̄ silitudi
 nē pleuresi r in hñtibz textū trāspōsitū. hic d̄z
 subiūgi sicut in pleureticiis r dixit sicut in pleureti
 cis sputū subrubēsi s̄. cōtinuo. i. si p̄mis tribus die
 bus appuerit significat morb⁹ breuis s̄ si tarda
 tur morbus plōgat. 2° dicitū ē q̄ hoc plani⁹ itel
 ligit. si hic ponamus exēplū posituz ab ypo. 3° p̄ti
 cula epidimiaz r ē q̄ anxius de ciuitate alexādrice
 q̄ habitabat in vicina p̄te q̄ opponit barachie regi
 onī. i. regiōi boreali laborauit p̄tinua febre r volu
 it in dextro latere r passus fuit alienationē i 7° p̄
 flobotomiā factā de vena epaī in die octaua icēpit
 cū modico sudore spuere i. xi. r. i. 7°. screauit plus
 r alleuitata fuit febris r 2 o. sudauit r multū screa
 uit r cessauit febs. s̄ tñ screatus nō fuit plene bo
 nus r iō remāsit cū s̄i r die 27°. multū screauit r
 redijt febris. s̄ screat⁹ fuit mult⁹ r magis digest⁹
 r in vrina appuit s̄idus laudabil. In. 34. toto cor
 pore sudauit r crīsi p̄fecta liberat⁹ fuit. 3° dicitū ē
 q̄ morb⁹ hui⁹ anxij fuit pleures⁹ q̄ ille vsq̄ ad 7°.
 screare nō potuit iō morbus vsq̄ in diē. 34. p̄cella
 tus ē. q̄uis plurimū pleures⁹. i. 4°. diē nō trāseat:
 r si trāsit vsq̄ ad. 20°. Hic ḡ si screass̄ i 3° diē ve
 nisset crī in. 7°. vel in nono v̄l. xi^o. r sic nō trāsiuisset
 morbus. i. 4°. diē r sic p̄ ex^o hēt q̄ sputū subru
 belū cito appēs significat morbū breuē s̄ cū tarda
 tur significat lōgū. Circa p̄tē no. q̄ bc reas ē apt⁹
 mās in pectore coarctare. Et iō tusses r plureses
 facere q̄ euenit anxio in similit̄ regiōe habitātī.

1110 2° q̄ calefactoria q̄ sūt in pleuresi a p̄ncipio si
 eri tēptatiē. nā pauca exite mā aut v̄tōsa tollit p̄
 calefactoria dolor multa v̄o exite i corpōr mā cur
 rere p̄ta crescit dolor. 3° no. q̄ flobotomia d̄ ise
 riori pte brachij itelligit de vena epaī q̄ de tribus
 venis brachij nobilioribz ē ifima reliqua sūt clara
 si p̄sideres illō q̄d mibi ēt pluries euenit i pleureti
 cis qñ appent a febre libet qñz in die cretica seqn
 te excitat febs r dolor r sputū: q̄d euenit q̄ locus
 debil⁹ ad quē p̄sueuit nā mā dare māz illuc expelli
 patā in die cretica cū nā illā mouet eā recipit r si
 unt dicta accntia: r q̄z nondū cessauit morbus ex
 toto r p̄dēt noua accntia a pte mā q̄ fuit p̄ cē añ
 cedēt r iuuat qualitatē a pte morbi p̄cedēte ip̄ressa
 iō dī morb⁹ vn⁹. sicut flux⁹ v̄t̄ris r febres vere in
 spollate dicunt a medico morbi v̄nci. Quā sicut i
 apāte. Docet nūc distiguere gradus digestionis
 in pleuresi r dicit duo. p̄m^o q̄ sicut i apāte discopro
 a cute solet appere sudor eruginosus. i. mā fluēs
 eruginosa q̄ ē subtilis in p̄n^o. S̄z qñ incipit digeri
 sit grossior r mollior p̄oze. Ita i pleuresi screatus
 aliqs ē min⁹ digest⁹ aliqs magis. Et hoc manife
 stū ē ēt i apātib⁹ sub cute existētib⁹ r i ore r oculo
 q̄ si cut⁹ p̄foret. p̄o appet exire sudor mlt⁹. i. mā sub
 til⁹ mltā. s̄ si talia s̄ p̄foret illa mā digerit r ingros
 sat. Hic d̄z oīz itelligere i pleuresi cū sit d̄ ḡne apātē

in bene raliuz q
 vidi sepe
 t alz qz in febre
 febre no est ab
 ma 202 ḡrofer
 qu est ple. mo
 subtilitate redit
 ardena

nota Dicit scdo qd iō oz vt p̄siderent grad⁹ digōnuz
i pleuresi. Nā si oīo nihil sc̄reat mā ē cruda: et iste
ē prim⁹ gradus lōgior a digōne p̄pleta merito cru-
ditatis. Si v̄o paz̄ sc̄reat et subtiliter morbus non
ē in vltimata cruditate: s̄z facit sc̄oz gradū et si sc̄re-
atus ingrossat nō iā erit crudus. imo erit gradus
tertius i pleuresi vicinus statui. S̄z si sc̄reatus sit
finaliter et p̄plete digestus. 4us gradus ē i pleu-
resi. Et no. qd illa duo exēpla plurimū sūt v̄a licet
alī ab apāte nihil sensibile resudat et discopro: et
p̄ incisionē nō egrediat talis mā. Et qua si sputū
Nāc facit qd dictū ē dicēs qd si in pleuresi incipiat
tardius apparere indicat lōga. Sed si incipiat ap-
parere i 3.º aut 4.º die signa p̄fecte digōnis impossi-
bile erit morbū trāsire 7.º die ex qbus infert qd lō-
gitudō et breuitas morbi sūt s̄z apparentiā coctio-
nis vel oppositi supple et ita ps clara ē. Sicut. n.
sputo: Adō docet qd sunt signa digōis vel oppo-
siti in pleuresi et incidenti addit qdā signa bona et
mala et mortis et salutis et cōsistūt in nouē p̄pōnib⁹
Prima ē ista. sputū apparēs oibus diebus eq̄-
liter significat cōplementū digōnis et hoc vbi sit e-
quale et facilis exitus. 2.º abla.º sputi oīo signifi-
cat ablationē coctiois: qz cruditate. significat enīz
mām virtuti inobediētē. 3.º sputū albū puū subti-
le significat decoctionē eē parūā nō paucū victū
a nālī calore. 4.º ē qd sputū rubeū aut citrinum:
aut viscosū nō ē laudādū: qz nō significat digōnē
5.º sputū eruginosuz. qz attinens colorū eruginis
eris. s. viride luidū siue nigrūz sunt signa morta-
lia cū significēt aut vehemēs incendiū: aut mortē
innati calorū circa pectoralia. 6.º significatio coc-
tiois bona et laudabilis: qz cōpleta significat salu-
tem p̄cul dubio velociter futurā. 7.º pessima signi-
ficatio vt sputū nigrū significat infirmū velociter
p̄dēdū. Octaua signa cruditate significat morbū
lōgū nō per se mortē aut salutē. 9.º hec signa cru-
ditatis cōsiderata virtute vt potente superare qñz
significat morbū salubrē et futurā salutē. Et tu ex
hīs inferas qd diuisio posita prius signoz post ap-
parentiū nō ē tāqz in mēbra nō coincidentia: et in-
uicē realiter diuersa sed rōne. Nāz signa priuatio-
nis digōnis qñz sūt mortis et ita signa crisis. Sūt
et alia. In hac parte 3.º 3.º partū affōi ponit gal.
v̄riam inter signa crisis: et signa digōnis. Et diui-
ditur in quinqz. 1.º narrat qdaz signa critica.
sc̄do docet quō illa bonū aut malū significāt i mor-
bis. 3.º ponit v̄riam eoz a signis digōnis pp vlem
laudē eoz 4.º ponit sp̄ales laudes digōis ab ypo.
pōitas. 5.º rād̄z cuidā qōni tacite. 2.º ibi duobus
modis. 3.º ibi. Crif̄ at. 4.º ibi. Coctio hec taliter.
5.º ibi: vbi ḡ dixit. Prima pars p̄z in enumeratio-
ne et sūt. 19. q̄ quō significēt et qualē vide 2.º quar-
ti. Nā oīa significāt motū mēi velocēz ad locum
vbi erat siue extra corp⁹: siue ad aliquā corpis p̄ti-
culā. et ista p̄pria diuersis modis crisiuz vt rubor
maxillaz significat sanguis fluxū ex naribus et ri-
gor sudorē et sic de alijs. Duobus modis. hic dicit
hec signa duobus modis eē nūtia. Nā qñz sūt bo-

na qñqz mala. Si. n. apparēt post signa digōnis p̄-
plete tūc significāt futurā de p̄pe salutē et si appa-
rēt añ p̄plemētū digōis aut significāt mortē aut lō-
gitudinē eḡitudinis. Et cā p̄imi ē qz digesta mā
virtus mouet ad expellēdū debet eā cōplete sup̄-
re. cā sc̄di ē qz si mouet nā nō digesta mā ad expel-
lēdū tūc signū ē qd nā nō pōt eis stimulū tollera-
re aut p̄pter multitudinē aut malignitatez. Et iō
multoties bonū cū malo expellēs q̄ ab inuicem se
parare nō potuit ē cā mortis multoties vero p̄tem
mē expellēs relinquit multā aliā p̄pter impotentī-
am et ē cā lōgitudinis morbi. Crif̄ at. ponit v̄riaz
dictā et hāc ptē agredit̄ iohannicul⁹. Dicit ḡ gal.
qd crif̄ signa nō sūt similia oīo signis digōnis teste
ypo. in li. epidimiaz dicēte coctio velocē crisiuz por-
tēdit et fidutiā sanitatis. S̄z nō sūt cruditas maxi-
me si futura male sint p̄cessura maxime cū virtus
nō fuerit crudā mām superatura. Iohanniculus
dicit qd p̄ futura male p̄cessura itelligunt̄ de apāti-
bus. i. maxime si ex illa cruda mā sint apāta p̄ce-
dētia aut ex toto corpore aut v̄ interioribus ad ex-
teriora q̄ significāt crif̄im malā aut morbū maluz
seu lōgū aut reciduationē. Cā dicti gal. ē qz sēp
signa coctionis significāt dominū virtutis supra
mām cū digō nō fiat nisi a calido vt ē nāle qd cum
dominat̄ in alterādo et digerēdo certe i reliqs domi-
nat̄. sed si crif̄ a virtute stimulatā q̄ q̄uis mor-
ueat morbi mām: tū vbi illa nō est digesta. nō acci-
dit cōpletū dominū. Coctio hec. Nāc ponit
alīe laudes particulares posite ab ypo. de vrina et
de egestiōe et de sputo. in qbus ponunt̄ p̄ditōes si-
gnificātes in istis digestionē et sūt clarius legende
2.º p̄imi et in quarta tertij. et tu vide per te. Et ex
isto infert qd oēs significāones coctionis sūt bone
s̄z nō oīa signa crisis sūt bona. qz ista signa cū ap-
parēt tpe crisis future si crisis si sequat̄ significat
aut mortē aut criticā molestationē et hoc inuit y.
in p̄nosticis cū dicit bona signa crisis nō oz eē su-
bita qz. s. ante digestionē. illa. n. nō sūt signa bone
crisis sed digōnis signa quocūqz tpe apparēt sūt
bona et breuiter crisis ē pugna. digō ē victoria. si-
cut ḡ signa pugne nō sūt semp bona sed sic signa
victorie ita ē de illis. Vbi ḡ. r̄cmanet dubiū di-
cēs qd vbi ḡ dixit qd sputū subrubeū in pleuresi si
cōtinuo apparet abbreviat morbū nō p̄tra dixit ei
qd dixit alibi bone crisis nūcia nō oz eē subita. qz
sp̄ signa digōnis sūt bona qñz appareāt s̄z signa
crisis si sint subita ante. s. digōnez nō sūt bone cri-
sis imo male et ista sufficiāt hic pp breuitatē. S̄z
qz superius. Ista ē quarta pars principalis sc̄be
partis in qua docet quō significāt signa cū mor-
bo apparentia vel saltē exemplariter oñdit quedā
eē signa. cū morbo apparentia. Et p̄tinet pars ista
tres partes. Primo gal. hoc facit. sc̄do iohanni-
culus igredit̄. 3.º gal. oñdit alios scripsisse v̄ signis
post apparentibus. primo dicit superius posuisse
vnā distinctionē semiplenā. i. pro vno tantū mem-
bro declaratā et voluit illaz eē explanādā. iō oz ex-
planare qd sunt signa cū morbo apparentia q̄ huc
v̄sqz

vsq; nō sunt exēplariter explanata. Et subdit q; ta-
lia i pleuresi sunt febris acuta ⁊ angustia spūs. i.
hanelitus difficultas ⁊ dolor lateris pūgitiu⁹ quia
ista signa sūt pleuresi substantia. i. pleuresi nece-
sario ⁊ inseparabiliter psequētia nisi fiat pacēis ipe-
dimētū vt p stupefaciētia posset dolor ipe-
ascensus doloris vsq; ad supiorē furcululā aut de-
scēsus vsq; ad inferiora ista sunt post appetitā quia
accētalia. Iohāniculus dicit qd ista duo signa
significāt pleuresi factā. ⁊ etiā si i firm⁹ leuius ia-
ceat i latere i firmo q̄ i sano tūc enī significat apo-
stema nō vētositas eē. dicit 2°. Gal. q; pitarogoras
epitagesis fecit libru de signis post appetitib⁹ que
signa dicit significare ypo. Si post appetat ⁊ disre-
tā. i. termiatiōis male ⁊ eucratā. i. bone termiatio-
nis aut lōgū aut breuē morbu. Itaq; solū. Hec
ē gnta ⁊ vltima ps i qua dicit qd vrina ⁊ sudor ⁊
egestio significāt sicut sputū. Itā p quāto signifi-
cāt digestiōne ⁊ oppositū si cito appetit digestiue
significāt morbu breuē. Si tarde significāt longū
⁊ sic ē finis hui⁹ pmetū.

Abitat circa istud pmetū vtrū in princi-
pio morbi materialis possit appere signa
mortis vel crisis vel pplete digestiōis vel
oppositū. De mortalibus pmo arguitur q; sit q; in
principio ptingit mori egrū q̄ tūc mortis possunt
appere signa. assumptū ē gal. 3° de crisi ⁊ incōmē-
to isto. Cōfirmat q; in principio potissimi ptingit
mori ergo a pari in principio vli. pfirmat. 2°. ⁊ sit
for. robust⁹ icipiēs pati febrē mortale: ⁊ sit nūc in
pncipio. Et arguo ille morbus ē aliquāte malicie
q̄ tā debilis posset eē virt⁹ q; huic malicie succūbe-
ponam⁹ q̄ forte debilitari ex alia cā vt flobotomia
vel abstīnētia morbo nō maiorato ⁊ debilitet tāntū
q; huic malicie succūbat. Et sequit⁹ q; fortes morie-
tur in pncipio morbi etiā quo ad morbi maliciā.

Cōfirmat sic ad mortē cāndā in corpe certe vir-
tutis regriū certa morbi malicia ⁊ in corpe mino-
ris vigoris regriū malicia minor vt cōstat. Cum q̄
i finite modice virtutis possit eē corpus viuēs. Se-
quit⁹ q; ab infinite remissa malicia morbi pōt cārī
mors. S; cuiuslibz morbi mālīs pncipiū est certe
malicie q̄ a cuiuslibz morbi mālīs pncipio quo ad
ei⁹ maliciā pōt causari mors. 2°. arguit⁹ q; signa
crisis possunt appere in pncipio primo ex Gal. in
cōmēto. Cōfirmat q; crisis mortalis q̄q; acci-
dit in pncipio nā multū stimulata a mā. Cōfirma-
tur q; stat in pncipio vli māz eē sūme digestā sed
q̄ncūq; mā ē sūme digesta pstate virtute pōt fieri
crisis cōpleta ⁊ laudabilis q̄ in pncipio pōt appē
signū cōplete ⁊ laudabilis crisis. Et assumptū p-
batū ē supra in qōne de tpbz morbi. Et arguit⁹
statim. 3°. pncipalr arguit⁹ q; in pncipio morbi māf
possūt appere signa cōplete digestiōis vel oppo-
siti q; stat morbu inchoare a mā complete digesta
aut sūme putrida vt si mā pmo putruisset in loco
a corde remoto: vel ibi digesta fuisset. ita q; p tunc
malos fumos nō cōicaret cordi s; postea moneat
ita qd cordi cōicet ⁊ faciat febrē: ⁊ p; talē febrē

eē morbu mālē icipiētē a mā sūme digesta: aut sū-
me idigesta. In oppoitū videt⁹ cōis fama medi-
coy. Et q; mā morbu faciēs aq̄ faciet mortē at
stimulet ad crisi⁹ oz q; leserit modicū. deinde ma-
gis ⁊ cū iterficat maxime ergo tūc nō erit pncipiū
faltē quo ad accētia imo stat⁹. Et sic nec mors nec
crisis poterūt in pncipio quo ad accētia appere.
S; cōpleta indigestio cū sit ppleta mē i malignū
pversio ⁊ ppleta digestio. cōuersio ad benignum.
Lū aut aliquo istoz mōz ē mā disposita ē stat⁹ vt
colligi pōt pma q̄rti ca^o. 3° vt supra dictū ē iō ista
nō appet nisi i statu. In ista qōne pmo ponēt⁹
nōnda. 2°. p̄clones de questio. Quātū ad primū
nōndū q; titulus restrigit⁹ ad morbos māles. Itā
de istis ē maxime itētio i affozismo. Itō. 2°. du-
plicē eē tēpoz vliuz distīctionē quo ad morbi ma-
gnitudinē ⁊ quo ad mē trāsmutationē. Itō. 3°.
q; morboz qdā icipiūt a mā cruda nō pus putref-
facta vel digesta. qdā a mā pus cōplete aut s; pte
digesta aut putrefacta pus. Cōstat enī q; mā fe-
bris tertiane q̄ aū crisi⁹ nō faciebat capitis dolorē
⁊ in crisi⁹ tpe facit illū nouā malā cōplonē iducit
i caput sui p̄ntia q̄ nō ē febris. ⁊ cuius iniciū ē cuz
mā ē digesta cōplete. ⁊ ita d̄ opilationibus ⁊ reple-
nibus q̄ i tali motu fiunt ⁊ sūt morbi: manifestum
ē q; sunt morbi māles icipiētes a mā sūme digesta

Ex quo p; vt supra dicit⁹ aliquē eē morbu mā-
lē nō hntē pncipiū vel augmētū quo ad mē altera-
tionē. Itā hic nō pōt dici vt ymaginat⁹ gētū p^o.
quartū ca^o. 3° q; mā i tpe hui⁹ morbi aliquātū dige-
rat. ⁊ cū ē nō nōbilis digestio respectu totalis acq;
rede in morbo sit pncipiū: q̄ nōbilis ⁊ incōpleta
augmētū ⁊ q̄ cōplet sit stat⁹. Itā hic non fit aliq;
talīs trāsmutatio. Itō. 4°. morboz icipiētium a
materia cruda quidam incipiunt a materia cruda
corrigibili tantum quidam incorrigibili vt supra
dicit⁹ itelligēdo p corrigibilē reducibilem ad beni-
gnū. Nōndū q̄nto illud debet dici stat⁹ quo ad
accētia: ⁊ morbi eētā i quo accētia sunt sūma in
malicia respectu oīuz accētū eisdē morbi. Lū vō
post sūmā maliciā accētū psequētū morbu ⁊ co-
natū virtutis fiunt remissiora tunc eē declinatōne
mō sup̄ specificato i qōne de tpbz morbi. 6°.
nō q; supponit⁹ fm cōmunē moduz loquēdi medi-
coy totū vite pfectionē posse p̄tibili dep̄di. Ex q;
vite p̄cio accētalis de qua loquimur vsq; ad nō gra-
duz termiat⁹ q; sub quātūmz remissio gradu p̄ti-
git eē vitā. Ex hoc seq̄ q; ē possibile forte p̄tinue
minorato morbo quo ad accētia magis ⁊ magis
ppiquare mortē ⁊ nō gradu p̄fectiōis vite ⁊ mor-
bo exite i declinatōne quo ad accētia morbi nec se-
quit⁹ opationes fortis sunt magis lese opationib⁹
platonis. q̄ morbo fortis magis ledit operationes.
Itā capio forte senē mortē nālī ita vicinuz q; per
millesimā pte p̄fectionis vite distet a nō gradu ⁊
platonē i summo gradu p̄fectiōis vite. ⁊ sit mor-
b⁹ platonis sufficiens p quartā pte opationes ei⁹
ip̄ficere morbo autē fortis soluz p millesimā ptem
totū p̄fectionis. Et seq̄ q; fortes p morboz suum

totaliter ablate ledit i opationibus r plato dimi-
nute. ita q opationes for. erut magis lese r tamen
morbo ei no erit sufficiens tantu ledere quat ledit
morbo platonis ei opationes. Non ultimo q cu
pncipiū sumat p istati iniciatiuo: r p tpe triū die/
rū icipiētū a dicto instati r p principio vt ē vnū d
4°. morbi tpbus hic sumit modo. Quātū ad
2^m. articulū hec ē pma pclo possibile ē signa mor/
tis appere i pncipio morbi q̄uis mors nō eēt futu-
ra i pncipio quo ad mē alterationē. p̄ quia erudi-
tas pōt appere i pncipio r talis ē signū mōtis vir-
tute exīte debili sicut ē mltotiē s signū salutis for-
ti exīte virtute ḡ r c. Assumptū ex cōmēto colligif

2°. pclo nō semp quelibet mors accidit in statu
morbi quo ad accidētia vi cui⁹ moris eger p̄batur
possibile ē morbi p̄tinue min⁹ r min⁹ ledere opa-
tiones r tñ tādē mori ifirmū vt supra dicif. Pre-
terea p̄ vbi i sorte etatiue ad mortē tēdēte morbo
p̄tinue diminuat quousq; moriat r posset casus i
terminis poni s̄ tñ vide r p te fac. Ex hoc seq̄
hanc p̄iaz nō valere nūc p hūc morbū ifirm⁹ mo-
ri. r prius nō moriebat ḡ nūc ē maior quo ad aci-
cidētia vel ḡ. nūc accētia ist⁹ morbi sunt seuiora q̄
ante p̄z enī q̄ ablatio alicui⁹ oīum opationū vt se-
nis p̄ millesimā p̄tē toti⁹ latitudinis p̄fectionis vi-
te appinquātis mortē ē minor lesio q̄ diminutio
vsq; ad gradū mediū i corpore alias sanissimo cū
hoc nō sit lesio nisi millesime p̄tis i nō qngēte cu-
pla ad istā: q̄ medietatis toti⁹.

3°. pclo possibile
ē egrū mori i pncipio quo ad mē trāsmutationez
vt i pleuresi i pncipio morbi licet ipossibile sit i p̄n-
cipio mori quo ad accētia q̄ min⁹ ledit q̄ interfi-
ciat. Et q̄ tūc iā tota malicia morbi p̄cessit: ḡ ē vel
p̄cessit stat⁹. Et p̄ma ps patz q̄ pōt suffocari. r ex
malicia iterfici. 4°. pclo possibile ē signa crisis
p̄fecte apparē i pncipio morbi mālīs quo ad accēt-
tia p̄z de dolore capitis accēte tpe crisis q̄ signifi-
cat suā crīsim p̄fectā vel saltē crīsim male p̄ponis
a qua depēdet r ita de multis morbis q̄ sunt a mā
hora qua mouet cretice crīsi laudabilī r cōpleta.

Quita p̄clusio ipossibile ē i pncipio quo ad mē
digestionē appere signa crīsis laudabilis r cōple-
te eiusdē morbi: p̄z ex Hal. i cōmēto qa i tali p̄nci-
pio mā nō ē digesta r signa tūc cretica q̄ appent
sūt mala. Et itelligif p̄clo de morbo pēdēte a mā
p̄ cui⁹ expulsionē debz eē crīsis dicta. Sexta cō-
clusio licet nō possint appere signa p̄ntis p̄fecte di-
gestionis mē morbi mālīs a mā cruda icorrigibilī
icipiētis i pncipio quo mē digestionē illa tñ possūt
appere i pncipio accētū alicui⁹ morbi mālīs patz
p̄ma ps q̄ illud iplicaret. r 2°. i morbo icipiēte a
mā sūme digesta. Septima p̄clo licet signa cō-
plete idigestionis possint appere i pncipio morbi
quo ad mē alterationē nō tñ ē possibile i tali p̄nci-
pio morbi a mā pure cruda sine alia malicia posi-
tiua qualitatiua icipiēte signa p̄ntis cōplete putre-
factionis mē eiusdē morbi apere. p̄ma ps patz qa
cruditas ē p̄pleta idigestio r ei⁹ signa apparēt in
pncipio. Et. 2° ps p̄z q̄ oppositū iplicat p̄ rōnē

pncipij. Octaua p̄clo. signa p̄plete putrefactio-
nis possunt appere i pncipio morbi ei⁹ quo ad ac-
cidētia: p̄z i vno argumēto facto an̄ oppositū vbi
morbo a tali mā icipiet sūme putrida. Cōtra sei-
cūdā p̄clonē sic arguif moriat nunc for. vi morbi
quicūq; morie eger vi morbi vltimāf accētia s̄ q̄
accētia vltimatur ē stat⁹ ḡ nūc cū moris ē stat⁹ quo
ad accētia. Cōfirmat quicūq; virt⁹ p̄plete succū-
bit morbo r obtinet ad accētib⁹. tūc accētia sunt i
statu s̄ cū moris virt⁹ p̄plete succūbit ḡ. 3°. sic
tūc sūt cause maxime lesionis opationis ḡ tūc sūt
vltimāda accētia cū accētia non aliud sunt q̄ lese
opationes. Ad hoc rūdet ad p̄mū. nego assum-
ptū vt supra patuit. Ad. 2^m. negat etiā maior vt
patuit supra. Stat enī virtutē ex ctate obilitari ita
vt ex minorib⁹ accētib⁹ moriat q̄ prius egrotabat

Ad. 3^m. negat q̄ quicūq; eger moriat magis
ledit opationes q̄ ante. Stat enī opationes re-
mitti sine lesione p̄ etatiuū p̄cessū r minorē valde
eē lesionē que ē ablatio oīuz q̄ pus icerto tpe fue-
rat diminutio data. Ad argumēta ante opposi-
tū facta. Ad primuz negat q̄ i pncipio vniuer-
sali morbi alicui⁹ quo ad accētia contingat mori
egz sicut supra negauī posse sanari. Et itelligatur
i sensu cōposito. r rō qz q̄n eger morie iā morbus
desinit eē. Et iō iā p̄terijt tota malicia sua. in illa
ḡ aliqua fuit maxima vel talis q̄ nō fuit aliqua in
morbo maior. Et iō iā stat⁹ accētū p̄cessit. r iō nō
moris in pncipio qz post statū nō ē eiusdē morbi
pncipiū. Non ḡ nego qz semp accidat mors i statu
accētū s̄ alio capite. Ad Ha. dicif q̄ loqtur d̄ p̄n-
cipio quo ad mē alterationē. Ad p̄firmationez
p̄mā nego p̄ntiā. Nā q̄nq; i pncipio p̄ticulari po-
tissimi ē stat⁹ accētū. nūq; autē i pncipio vli mor-
bi r cā dicta ē supra. Ad 2^m. admitto casuz r q̄
fortes moriat nō maiorata malicia morbi. S̄z di-
co q̄ si moris hoc nō est pncipiū morbi imo cōpre-
hēdit i se pncipiū augmentū r statū saltē vt supra
dici i q̄one de tpb⁹. Aliqua ē ps morbi que eēt p̄n-
cipiū vni⁹ magni morbi si p̄tinuaret r ipedimēta
p̄tinuatiōe illa nō ē pncipiū s̄ morbo totalis i quo
ē pncipiū suū augmentū r stat⁹. Ad p̄firmatio-
nē aliā p̄cedo q̄ a q̄tūlibz remisse malicie morbo
p̄tingit mori egrū. Et nego q̄ aliqua ē determina-
ta malicia cōrns pncipio quo ad accētia sup̄ nō
gradū morbi imo quacūq; malicia morbi data mi-
norē illa p̄tingit eē maliciā stat⁹. Ad 3^m. p̄cedif
q̄ signa crīsis possunt appere i pncipio nec hoc
repugnat p̄clusionib⁹ loquēdo de pncipio quo
ad accētia s̄z nō arguunt de pncipio quo ad mē
dispositionē. Nā tales morbi sūme a mā digesta
icipiētes nō hnt isto mō pncipiuz r ita icipiētes
a mā sūme putrefacta. Ad 3^m. argumētū p̄z q̄
p̄bat i pncipio quo ad accētia appere signa cō-
plete digōnis vel putrefactionis qd nō negat.

Ad argumēta alteri⁹ p̄tis dico q̄ nō opz mām
multū lesisse p̄ oēm morbū cui⁹ sit crīsis q̄n stimu-
lat ad crīsim. Sufficit enī q̄ alio mō lesit. r iō stat
eē morbū vnū cui⁹ sit crīsis i pncipio quo ad accē-

dentia de morte alit pz qd pcedit nō ptingere in principio de digestionē vō r digestionē pz r veter minatione quid dicēdū

Enes facillime r. positis modis dietadi fm exigētiā morbi r virtutis pnter docet modū dietadi idicatione sūpta ab etate r pplone in isto asiformo. r diuidit i qnqz ptes. fz qnqz pclones. 2.º ibi. 2.º pñstētes. 3.º ibi. min.º uō. 4.º ibi hoz oiuz vō 5.º ibi. hoz vō. Cōclo prima ē ista primi senes facillime ferūt ieiuniū pbat. pmi senes tardi.º incur rūt famē r min.º ledūtur ex abstinētia cibi qz alij g r. tenz pñtia assūptū pz i notatis. Circa ptē pmo nō q etas a medicis diuidit i. 4.º. i etatē adoleſcētie r stat.º r senectutis r senij seu decrepiti r d scriptiones istaz sunt infra in qōne. Hic p senes itelligim.º primos senes quoz etas icipit cōmuniter. 35. r. 45. r terminat ad. 55. aut ad. 60. aut ad. 65. annū fm varietatē cōplonū r aliaruz corpis dispōnū. Hic. 2.º q p ieiuniū tria solēt intelligi vno mō itelligit oīs subtractio cibi r pot.º respctū pñtū aut debiti. itaqz illū aut medietatis cibi sibi pñtū r debiti sūmēt i die dicerem.º ieiunare. 2.º sūmēt ieiuniū p cibi abstinētia oīmōda siue sit cum stomachi vacuitate siue nō. 3.º. mō sūmēt p abstinētia cibi cū vacuitate stomachi. Et ieiuniū pōt hic intelligi quolibz istoz triū modoz sz maxime. 2.º mō sūmēt. hic ita q ē sensus. senes facillime possunt stare sine assumptione cibi siue hoc fuerit post cōmestione siue nō. 3.º. nō trib.º modis dicit aliq.º facilliter respectu alteri.º tollerare ieiuniū aut qz tardi.º famē icurrit aut min.º ledit aut qz. facill.º a suo no cūmēto releuat. 4.º. nō q cause facilitatis tollerantie sunt remissio aliqualis caloris grossities humidū multiplicatio crudoz hūoz mō qz i pñtis ista sunt pñcta satis multo sanguini. iō facillime tollerāt. Sz ad vlex intellectū eoz que sunt hic necessaria queritur vtrum r.

Trū senes ferāt ieiuniū facilliter. Negatiue arguit sic plus ledit senex ex equali ieiunio qz iuuenis g difficil.º tolerat ieiuniū pñtia tenz. assūptū arguit ex resolutione facta calido nālī citius cadit senex i resolutionē icorrigibilē ab eo qz iuuenis g r. Assūptū pbat qz minorem pportione hz vtutis restauratiua senis ad suā dissolutionē cū i sene dissolutiue sue ad restauratiuam sit pportio maioris inequalitatis. Sēp enim in eo minus restaurat eo q ē dissolutū cū fiat continua minoratio corpis. In iuuenē alit ē pportio equalitatis restauratiue ad dissolutionē cū pñstet r tm restituet qz dū dissoluit g defectū ptingētē ex resolutione facta a calido nālī i equali tpe citius r facillius recōpēſabit semp iuuenis qz senex g ad irrecupabilē ab ipso citi.º deueniret senex. Cōfirmatur sic sortes nūc senex pmo pueniēter cibatus in pueniētissima sua dispositione plato autem iuuenis nūc pmo pueniēter cibatus. r pz q i platone meli.º recōpēſabit dissolutio i eodē facta tpe stante regimine debito tātū restaurabit. sortes aut min.

r siue p vnā cibationē siue p plures stāte regimie debito manifestū ē. 2.º. pncipalr decrepiti difficil.º tollerāt ieiuniū qz pmi senes g pmi senes difficil.º qz iuuenes pñtia tenz qz tā in gradu caloris qz i virtute sic se habet iuuenis ad pmi senē. Sicut pmi senex ad se aliqñ decrepiti. Silt. etiā i humidū radicalis defectu r pz assūptū pmo afforismoz com mēto. 13. Senes. Cōfirmat sic. Cicero tēpatus pñstēs i sine cōsistētie plato vō senex pmi.º i sine senectutis pme tēpatus. Sortes aut decrepiti.º valde ppe pncipiū decrepiti etatis ita q cicero i maiori pportione plus habeat fortiorē digestiua r attractiua. Platone qz sit pportio qz habet digestiua platonis ad digestiua.º fortis r ita in maiori pportione plus habeat de humido cicero platone qz sit pportio humidū platonis ad humidū fortis r sint oēs debite recti r tēpati nūc pmo cibati cōueniēt. Tūc arguit sic sortes citius cadet i famē qz plato g plato citius cadet i famē qz cicero sz plato est pmi.º senex g pmi.º senex citius cadit i famē qz cōsistēs alijs pibus pñtia tenz p hoc q si sor. citi.º cadit i famē qz pla. nō pōt dici hoc eē. iō qz i sorte fiat velocior resolutio ergo vel erit qz pp debilitatē digestiue sue minus vō sūmēt de cibo qz plato r cibū digestibiliorē q i minor tpe trāsmutat qz cibus sumptus i platone. Et tūc seqē q piter plato deberet sūmēt pauciorē r digestibiliorē cibū qz cicero qz in maiori pportio ē debilitor eo qz sortes platone vt ponit casus. vel 2.º dicit iō sorte citius cadē i famē qz plato qz virtus attractiua eius r digestiua sūt debiles. iō ex cibo assūpto nō digeret nisi modicū subtile r illud attrahit cito r residuū tāqz i cōueniēs expellit. Et tūc silt. dicit de platone respectu ciceronis. Hic. 3.º. dicit qz humidū radicale in sor. ē modicū iō minor resolutio eius ē valde sē sibilis r iō ex modica mēbroz resolutione isurgit ad appetēdū qz cū i maiori pportione sit minus humidū platonis qz humidū ciceronis ex eadem cā facill.º r citius icurrit famē plato qz cicero. r p cōsequēs pmi.º senex qz cōsistēs qd fuit pbatuz. 3.º. sic fortior sit resolutio in sene aliquo pmo qz in dato puero alijs pibus. ergo assūptū pbat quia maior ē pportio calidi ad humidum in sene qz in puero cū plus pportionaliter minoratū sit humidū qz calidū i sene qd si dicat q resistit humidum senis magis qz humidū pueri pp densitatē vel siccitatē pz hoc nō esse verū. pmo qz dēſitas nō ē aliqd pternāz q nō resistit r siccitas nō resistit subtili.º r resolutiōi quātū hūiditas cū nālīter stet siccitas i igne cū maiori subtilitate qz hūiditas in aliquo corpe. minus g resistit subtiliationi qz hūiditati. 4.º. ad idē ē autē. p. 4.º. ca.º. d. cibatiōe febricitatiū r senes qdē r debiles r ifantes sūt ex hīs q nō tollerāt ieiuniū. Quāto cōplo sicca difficil.º tollerāt ieiuniū sz cōplo senis ē sicca respectu pueri ergo tenz cōsequētia assūptū colligit. 8.º. terapeutic. Sexto stomachus senis est frigidus ergo alijs pibus citius icurrit famē cū stomachus frigidus sit bonus appetē 2.º tegni. In oppositū est

Ypo. 3. affozismo. In qone pmo ponetur qda ad ei declaratione necessaria. 2. respodet de qsi to. Quatu ad pmi nondu q p senes aliqn itelligetur t. decrepiti q pmi senes r sut oes i qb? merito habitudinis caloris nalis ad huidu radicale corp? quo ad spmatica mebra diminuit necessario quqz itelligunt solu pmi senes q sut illi i quib? merito habitudinis caloris nalis ad huidu radicale fit mebroꝝ spmaticoꝝ diminutio sine manifesta vtutis debilitatione ad modu loquedi medicoꝝ r sumit hec distinctio i cometo ga. Nondu. 2. apd medicos tota etate hols distingui i. 4. etates p riales vt sumit pma pmi ca? de coplonib? etatu r sexuu quaz pma notur adolescencia r dicit abolendo vel crescendo no qz necessario corp? in illa etate augeat. Na ex egritudine vel defectu cibi vl a ca extrinseca ipediēte ptinge pot i illa etate diminutio sz io dicit crescēdi etas qz merito habitudinis caloris nalis ad radicale humidu posset fieri i corpore veru augmētū siue cū extrinseco iuamento siue nō. Na puer decē annoꝝ pot p flobotomia r egritudine ita obilitari vt calor nalis sine iuamento exteriori nō sufficiat facere augmētū adueniēte tū exteriori adiutorio potēs reduci ad sanitatē nō debet dici nisi adolescēs cū aliqn erit adolescēs r tū nō sufficit calor nalis merito pportionis quam habet ad humidu radicale facere veru augmētū sine extrinseco iuamento. 2. etas dicit etas p sistenti vel pulcritudinis dicit etas p sistenti nō qz necessario corpus pmaneat i eadē quātitate quo ad spmatica mebra. Na i hac etiā etate pot fieri etiā vera diminutio sz io dicit p sistenti qz merito habitudinis caloris nalis ad huidu possent pseruari spmatica mebra i quātitate eadē sine possibilitate faciēdi veru augmētū quo ad illa mebra. r 3. est etas pme senectutis supius descripta in pmo notato hui? questionis. Et. 4. est etas seniu i qua necessario fit manifesta virtutis debilitas cū corpis diminutione. Et signāter dixi de augmēto spmaticoꝝ qz nullū dubiū q i sene crescūt carni formia valde respectu sui iuuenis ita vt fiat carnosiores r pinguiōres manifeste qz ante erāt. Ex qb? p3 hāc cōsequētiā nō valere in sorte merito bitudinis caloris nalis ad huidu fit maior restauratio qz resolu? gē adolescēs vel q nō ē sene. p3 enim plerōqz senes eē vere pualescētes i qb? fit maior restauratio qz dissolutio sz de hoc magis ifra. Nondū. 3. qz differētia ē iter ieiuniū r famē. nā ieiuniū ē vacuitas stomachi a cibo vel chilo vl abstinētia a cibo cū stomachi vacuitate famēs vō ē appetit? cibi. Nō 4. qz facultas tollerādi ieiuniū fm gal. i p mēto in duob? maxime attēdit. vnu ē tardi? alijs pib? icurrere famē. Aliud ē min? ledi ex equali: tollerantia ieiunij. r de ambob? istis modis itelligit ititulo qōnis. Sz moderni addiderūt. 3. r ē facultas releuādi a nocuentis ieiunij. Nō qnto qz ad famē nālē quqz motus cōcurrūt vt sumit a Gal. 4. de accidenti r morbo. Primus motus ē mebroꝝ inanitio. 2. ē attractio mebroꝝ a venis. 3. attractio

venaz a stomacho. 4. ē tristis sensatio pns istā attractionē q ē i ore stomachi qntus ē aiātū desiderium. Ex quo appet q licet inanitio mebroꝝ fiat i vno corpore fortior vel etiā i minori tpe tū stat ex alia cā. Nō tā cito corpus icurrere famē vt si mebra sint debilis attractiue virtutū vel si vene sint etiā debil virtutis attractiue vel si i stō sit hūiditas phibēs tristē fieri sensationē vel sit os stomachi ex. coplone vel defectu spirituū vel ex alia cā iuolpositū ad sētiedū r sic de alijs. Nō enī ē inanitio mebroꝝ adequata cā famis sz alioꝝ pitate supposita. in quibus fortior sit inanitio i eis famēs citius isurgit. Nō tādū. 6. qz nocumēta pma q psequūtur ieiunij sūt mebroꝝ r hūidū radical? resolutio r exiccatio. Tristitia ex fame hūoꝝ spūū r mebroꝝ supcalefactio r eoz resolutio r tādē ifrigidatio sūt etiā alia vt hūiditātū malaz ad stomachū attractio r similia. Inter oia tū cōia nocumēta ieiunij resolutio substatifici hūidū ē maius cū p ipsaz depdat p se ps o eētia corpis. Nōndū vltimo qz in qone cōpan do senes ad alios itelligit posita pitate alioꝝ exceptis necessario psequētib? ad dispōnes cōpatas vt qd cōpēt senex tēpatus iuueni tēperato sanguineus sanguineo r sic de alijs. Na nō ē dubium qz batus senex colericus minus tollerāt ieiunium dato p sistente flegmatico. Quātū ad. 2. sit ista pma conclō rōne facilitatis icursus in famem pmi senes facilius tollerāt ieiunij qz aliq in etatib? pōrib? p sistenti. Ista cōclō pbat sic i istis tardius isurgūt cause ad nālē famē necessitates. qz tenz pna r assūprū p3 discurredo cū tardius fiat mebroꝝ resolutio pp hūidū esse grossius r magis resistēs r calorē eē remissiorē. Tardior etiā ē venarū r mebroꝝ attractio pp caloris defectū. Sēsus etiā stomachi ē ebes respectu pcedētū etatū neqz tū tāta ē i eis debilitas vt nō possint i vice vna digere satis magnā cibi quātitatē r totius corporis quātitati pportionatā: sz tardius digerāt qz iuuenes. 2. cōclō ē ista quol3 decrepito aliq pmi senex facili? tollerāt ieiunij merito velocitatē icursus in famē pbat pclō quibz decrepitus aliquo pmi mo sene debite recto ē sepi? cibādus vt videt gal. i cometo inuere sz nō ē citius cibādus qz famē nālē icurrat saltē decrepitus tēperatus vt sumit. 3. tegni g sepius famē nālē icurrit stāte debito regimine i tpe eodē ergo citius icurrit famē post debita cibationē. 3. cōclō quol3 cōsistēte aliq decrepitus alijs pibus facilius tollerāt ieiunij. Ad hāc cōclōne pbadā supponit pmo qz qz pmi senex alijs pibus facilius tollerāt ieiunium qz alijs cōsistēs vt videt sonare cōclō pma r ga. in comento velle. 2. supponit qz nō dat pmi istās senectutē q suppositio sic arguit nō dat pmi istās i quo calor ē etatiue remissior qz ante. sz i quol3 sene calor ē etatiue remissior quā an vt sumit pma pmi ca? de coplonibus etatū. vbi ad litterā dicit qz corpora senū r decrepitoꝝ sunt frīgida g nec valet motū marsilij ad oppositū pbadū cū arguit resolutū eē dat pmi istās sz senectus sequitur resolutū eē cum

no/0

in quolibet sene sit humidus plusquam in iuvene resolutus ergo datur primum istas senectutis. Sed bene sequitur quod cuiuslibet gradus senectutis datur primum istas sed modo nullus est primus gradus prime senectutis. ut probatum est cum nullus sit minimus per caliditatem etatius recessus a calore iuuentis. Supponitur. 3. quod quemadmodum prime senectutis non datur primum ad bonum sensum ita non datur primum in quo aliquis est decrepitu. sed ultimum in quo est primus senex. hec supponitur per similitudinem. Sequitur 4. supponitur quod in transitu de prima senectute ad senium non fiat saltus in difficultate tollerantie ieiunij. Supponitur ultimum quod persistens in extremo persistente versus senectutem facilius tollerat ieiunium quam alius persistens alijs partibus ut patet ex merito. quibus suppositis capio sortem temperatum in ultimo istati persistente et platonem primum senem in ultimo istati prime senectutis quod patet esse possibile ex suppositionibus et sint cetera paria. Tunc ex prima suppositione plato facilius tollerat ieiunium quam sortes cum sit primus senex et sortes persistens in aliqua proportionem facilius tollerat. Sit ergo quod in duplo et sequitur quod in medietate post hoc plato facilius tollerabit ieiunium quam nunc sortes. quod ex processu etatiuo non subito obpedit certam latitudinem facilitatis tollerantie cum si fiat saltus ut supponitur. sed immediate post hoc in aliqua proportionem facilius tollerabit ieiunium quam nunc sortes. Et in medietate hoc post hoc erit decrepitu cum nunc sit in ultimo istati prime senectutis sed decrepitu persistente in extremo persistente versus senectutem alijs partibus facilius tollerat ieiunium sed iste persistens quolibet alio persistente facilius tollerat ieiunium quam alius decrepitu quolibet persistente alijs partibus facilius tollerat ieiunium quod fuit probatum. 4. pro alio decrepitu aliquo primo sene merito facilitatis icursus in fame facilius tollerat ieiunium alijs partibus. Probatur in casu enim procedentis conclusionis plato decrepitu facilius tollerat ieiunium quam sortes in istati ultimo persistente persistit. sed in aliqua proportionem facilius tollerat. Sit ergo sexgaltera: et arguitur sic plato in sexgaltera proportionem facilius tollerat ieiunium quam sortes. sed sortes non in medietate post hoc in sexgaltera proportionem facilius tollerabit quam ipsemet nunc tollerat sed immediate post hoc plato facilius tollerabit ieiunium sorte sed immediate post hoc sortes erit primus senex et plato decrepitu alijs partibus ut ponit casus cum sortes nunc sit in ultimo istati persistente ergo immediate post hoc erit senex primus. 5. pro merito velocitatis icursus in fame a principio natiuitatis usque ad finem prime senectutis alijs seruatis partibus continue procedit ad maiorem facilitatem tollerantie ieiunij. patet ergo pro alio ex ga. i. commento. et quod istas minus tollerant iter pueros et pueri minus quam persistentes. Ultima pro in processu per totam primam senectutem neque continue iterum datur facilitas tollerantie neque continue remittitur. patet quod per aliquam tempus intenditur a principio prime senectutis. Nam cum non detur primum instans senectutis prime non datur primus gradus tollerantie in ea opere ergo per aliquam tempus iterum datur et quod quolibet decrepitu alius primus senex facilius tollerat patet quod in processu ad decrepita etatem prope finem prime senectutis remittitur facilitas tollerantie. Et si arguitur contra istam conclusionem quod per totum hunc processum et calor et virtus procedunt remittendo et humidum continue sit resistens sed nulla causa ad sanam faciendam sit fortior quod neque membrorum initio neque attractio tam membrorum quam venarum et de sic alijs ut patet discurrendo. imo potest sic argui quolibet causa de accitibus fame nunc debilitat in processu senectutis ergo corpus continue difficilius et tardius cadit in fame. Hic dicitur a quibusdam quod aliorum posita pitate argumetu concludit veritatem quod quolibet decrepitu tardius icurret fame quam primus senex quod autem dicitur decrepitu facilius famescere est quod aliorum non ponit pitas quod de crepito datur minus de cibo quam primo seni et ille datur magis digestibilis et ideo stomachus eius citius cavaeat sed seruata pitate tardius in fame nunc icurret Sed non est dubium quod est impossibile omnem esse pitate iter obcrepitu et primam senem. Nam si ponis pitate in virtute digestia ut est possibile non erit pitas vel in proportione naturali vel in compositione. Et si sit pitas in corruptione cibationis puta quod uterque obite cibet non erit pitas in quantitate et qualitate ciborum. Et si sit pitas in quantitate et qualitate ciborum non erit pitas in agrauatione virtutis et proportionem ad virtutem digestiaz non ergo intelligimus cum dicimus aliorum pitate posita quod intelligat quod quolibet rursus in quibus iter decrepitu et primam senem potest iueniri equalitas sicut equalitas. hoc enim impossibile est simpliciter quod si aliquorum equalitas potest sequitur in alijs inequalitytas ergo sensus est quod sint reliqua secundum denotationem sibi invicem corrodenda verbigra. decrepitu temperatus proparet seni temperato in corrupti gradu temperamenti et uenietur cibet uenietur cibato seni et sic ultra. hoc enim modo bene possibile est cetera esse pia sed quem modum patet conclusionem secundam superpositam procedere et sicut ultimum et tunc ad argumetu cause per se factie famis continue in tali processu debilitatur ergo tardius icurrit in fame negat argumetu sicuti non valet potentia motiua continue crescit ergo motus velocitatis et causa est quod etiam cause impeditiue citi icursus in fame debilitant et per certum tempus illi processus per virtutem forte debilitationem magis proportionaliter maiora quam tardius resolutio plus quam minorare cibum quam tardius membrorum resolutio et ipsius fieri in qualitate facilius digestibile et sic minori tempore potest prohibere icursus in fame. In principio autem prime senectutis plus tardebat proportionaliter resolutio quam virtus minorare ideo in una vice poterat cibum digerere sufficienter per maiori tempore quam prius et ideo tardebat icursus in fame et hic est proprius modus. Et hec est causa quare decrepitu se pessime famescat. Nam in vice una non sufficienter digerere cibum nisi per modicum tempore sufficienter et quod membra continue sunt ianita ianitione sufficienter ad hoc ut attrahant statim famescunt. Neque valet marsilij responsio si consideras negat enim quod tardius resolutio et intelligit tardius proportionaliter. Cuius enim est proprie remotio cause prohibetis ut puta cibi et chylis partia in stomacho et multi sanguinis in venis. Huius habitus venio ad conclusionem de facilitate tollerantie merito puitatis non cum et sequentis ieiunij. Et sit ista prima pro merito nocumetorum quod sequitur ieiunium tollerantiam primam senes facilius tollerant ieiunium quam alii in precedentibus

conclusionem quod per totum hunc processum et calor et virtus procedunt remittendo et humidum continue sit resistens sed nulla causa ad sanam faciendam sit fortior quod neque membrorum initio neque attractio tam membrorum quam venarum et de sic alijs ut patet discurrendo. imo potest sic argui quolibet causa de accitibus fame nunc debilitat in processu senectutis ergo corpus continue difficilius et tardius cadit in fame. Hic dicitur a quibusdam quod aliorum posita pitate argumetu concludit veritatem quod quolibet decrepitu tardius icurret fame quam primus senex quod autem dicitur decrepitu facilius famescere est quod aliorum non ponit pitas quod de crepito datur minus de cibo quam primo seni et ille datur magis digestibilis et ideo stomachus eius citius cavaeat sed seruata pitate tardius in fame nunc icurret Sed non est dubium quod est impossibile omnem esse pitate iter obcrepitu et primam senem. Nam si ponis pitate in virtute digestia ut est possibile non erit pitas vel in proportione naturali vel in compositione. Et si sit pitas in corruptione cibationis puta quod uterque obite cibet non erit pitas in quantitate et qualitate ciborum. Et si sit pitas in quantitate et qualitate ciborum non erit pitas in agrauatione virtutis et proportionem ad virtutem digestiaz non ergo intelligimus cum dicimus aliorum pitate posita quod intelligat quod quolibet rursus in quibus iter decrepitu et primam senem potest iueniri equalitas sicut equalitas. hoc enim impossibile est simpliciter quod si aliquorum equalitas potest sequitur in alijs inequalitytas ergo sensus est quod sint reliqua secundum denotationem sibi invicem corrodenda verbigra. decrepitu temperatus proparet seni temperato in corrupti gradu temperamenti et uenietur cibet uenietur cibato seni et sic ultra. hoc enim modo bene possibile est cetera esse pia sed quem modum patet conclusionem secundam superpositam procedere et sicut ultimum et tunc ad argumetu cause per se factie famis continue in tali processu debilitatur ergo tardius icurrit in fame negat argumetu sicuti non valet potentia motiua continue crescit ergo motus velocitatis et causa est quod etiam cause impeditiue citi icursus in fame debilitant et per certum tempus illi processus per virtutem forte debilitationem magis proportionaliter maiora quam tardius resolutio plus quam minorare cibum quam tardius membrorum resolutio et ipsius fieri in qualitate facilius digestibile et sic minori tempore potest prohibere icursus in fame. In principio autem prime senectutis plus tardebat proportionaliter resolutio quam virtus minorare ideo in una vice poterat cibum digerere sufficienter per maiori tempore quam prius et ideo tardebat icursus in fame et hic est proprius modus. Et hec est causa quare decrepitu se pessime famescat. Nam in vice una non sufficienter digerere cibum nisi per modicum tempore sufficienter et quod membra continue sunt ianita ianitione sufficienter ad hoc ut attrahant statim famescunt. Neque valet marsilij responsio si consideras negat enim quod tardius resolutio et intelligit tardius proportionaliter. Cuius enim est proprie remotio cause prohibetis ut puta cibi et chylis partia in stomacho et multi sanguinis in venis. Huius habitus venio ad conclusionem de facilitate tollerantie merito puitatis non cum et sequentis ieiunij. Et sit ista prima pro merito nocumetorum quod sequitur ieiunium tollerantiam primam senes facilius tollerant ieiunium quam alii in precedentibus

etatis p̄stituti p̄z qz minor sit i eis resolutio minor
 i fame tristitia minor sp̄suz r hūoz calefactio r p̄
 sūptio minor etiā malaz mēz ad stomachū attractio
 ex equali ieiunij tollerātia. p̄z etiā ex gal. i p̄mēto.
 2.º p̄clo i etatib⁹ p̄ozib⁹ p̄ma senectute p̄stituti il
 li q̄ sūt a senectute distātores alijs p̄ib⁹ difficilīus
 tollerāt ieiunij. p̄z qz oib⁹ p̄satis pl⁹ nocerentur
 ex ieiunio equali tpe tollerato vt exp̄ctia docet qz
 pueri magis q̄ iuuenes ledunt r citi⁹ pereūt r p̄
 cipue ifantes r cū oluz nocumētoz mai⁹ videt eē
 resolutio sp̄suz r mēbroz. r hoc nocumētū absqz
 dubio magis icurrūt cū pp subtilitatē r hūiditatē
 sint m̄to magis resolubiles q̄ iuuenes plusqz sit
 iuuenū calitas qz est acutior magis dissolutiua q̄
 pueroz. 3.º p̄clo aliq̄ decrepitū oib⁹ p̄mis senib⁹
 ceteris p̄ib⁹ rōne nocumēti etiā difficilī⁹ tollerant
 ieiunium. Conclō p̄z qz aliq̄ tales sūt paratī ex oi
 modica resolutione q̄ cadē i cal di extinctionem r
 mortē aliq̄ ergo tales multo citi⁹ morient⁹ ex ieiu
 nio q̄ p̄mi senes. 4.º p̄clo pbabilr ponit aliqui
 decrepitū merito nocumētoz sequētis ieiunij tolle
 rātia ceteris p̄mis senib⁹ facili⁹ tollerāt ieiunium
 r etiā p̄sistētib⁹. Probat vt. 4.º p̄clo p̄ncipal r ter
 tia. Hūc sequūtur p̄clones de releuatione a nocu
 mēto. Et sit ista p̄ma p̄clo ab equali nocumēto sei
 quēte ieiunij tollerātia vlr meli⁹ r facili⁹ releuant
 q̄ min⁹ i etate p̄cesserūt p̄z qz releuatio sit a virtute
 nālī q̄ i eis ē fortior. virtutes enī nāles i pueris
 sūt fortissime vt sexto de regimie sanitatis ad p̄nci
 piū. 2.º p̄clo a nocumētis q̄busdā sequentibus
 equalē ieiunij tollerātia peius releuat puer iuue
 ne r iuuenis p̄mo sene. p̄z qz p̄ equalē ieiunij tolle
 rātia citi⁹ cadit i defectū icorrigibilē r mōtē puer
 iuue r iuuenis sene p̄mo. 3.º p̄clo aliq̄s decre
 pit⁹ aliquo p̄mo sene r etiā aliquo consistēte alijs
 p̄ib⁹ a nocumētis sequētib⁹ equalē ieiunij tollerā
 tia i eis facili⁹ releuat. p̄z qz aliq̄s talis merito no
 cumētoz etiā facili⁹ tollerāt istis ieiunij. 4.º cō
 clo cuiusdā doctoris solo calore nālī p̄cedēti resol
 uēdo i sene p̄mo r i iuue deucta resolutione q̄
 sit pp istāmatōnē a nocumēto resolutionis sequē
 te equalē ieiunij tollerātia facili⁹ releuat iuuenis
 p̄mo sene. p̄bat p̄clo citi⁹ restaurat resolutū i iue
 ne q̄ resolutū in equali tpe i p̄mo sene q̄ r. Hūc
 p̄tū p̄bat qz restauratiua iuuenis habet maiorē p̄
 portionē sup suā dissolutiua q̄ restauratiua senis s̄
 suā cū i iuue restaurat semp et equalē q̄ deper
 dit r i sene min⁹. Hūc tñ p̄clonē nō credo vlr eē
 verā r dicif qz lz sene r iuue stātib⁹ i nālī dispō
 ne maior sit p̄portio restauratiue iuuenis ad suā dis
 solutiua q̄ restauratiue senis ad suā dissolutiua tñ
 pōt ita minorari virt⁹ iuuenis qz i sine habebit mino
 rē p̄portionē ad dissolutiua pl⁹ enī valde debilita
 bis p̄portionabilr virt⁹ iuuenis q̄ senis in resolu
 tiōe q̄ sit i tpe equali. Utrū aut ab aliquo nocu
 mēto sequēte equalē ieiunij tollerātia dissolutiōe
 facta tñ a calore nālī vlr magis ambiguū lz pōt vl
 ci qz pus icipit virt⁹ debilitari i iuue q̄ i sene Et

iō qm̄ senex icipiet recipere nocumētū ex ieiunio. i
 nite mai⁹ icipit eē nocumētū ieiunij iuuenis q̄ se
 nis cū icipit ifinitū puū eē nocumētū senis iuue
 nis. iā ē certe magnū q̄ lz multo eēt fortior virtus
 restauratiua i sene tñ qz i maiori p̄portione nocu
 mētū ē mai⁹ nocumēto q̄ restauratiua maior alia
 iō difficilī⁹ a tali nocumēto releuabit iuuenis.
 Ad argumēta p̄ncipalia rñdet. Ad p̄mū ne
 get qz citi⁹ cadit i resolutionē icorrigibilē r. Et
 ad p̄bationē maiorē habet p̄portionē restauratiua
 iuuenis ad suā dissolutiua q̄ restauratiua in sene
 ad dissolutiua suā. Locedif alijs p̄ib⁹ i nālī dispo
 sitione lz p̄cedēte ieiunio i vtroqz minorat virt⁹ iu
 uenis multo plus q̄ virt⁹ senis. ita qz i sine minor
 ē virtus iuuenis restauratiua ad restaurādū q̄ vir
 tus senis. Et ad p̄firmationē p̄cedif qz meli⁹ alī
 q̄ tale nocumētū recōpēsabit lz nō legif qz crescē
 te nocumēto ita faceret qz virt⁹ plus p̄portionabi
 liter debilitaret. Ad. 2.º argumētū r p̄firmatio
 nē ei⁹ p̄z qz negāda ē p̄na. In p̄mo enī sene dato n̄
 est tāta virtus debilitas qn̄ in vice vna sufficiat di
 gerere cibū sufficiētē p̄ recōpensatiōe resolutionis
 magni t̄pis lz tarde digerat illū resp̄cū iuuenis lz
 i decrepito ita debilitata ē virtus qz hoc nō pōt fa
 cere neqz i puo neqz in magno. est ergo optimū ip
 sū modicū sumere p̄ vice r digestibili⁹. Aliq̄ tñ
 p̄cedūt qz p̄mi senes sunt sepi⁹ cibādī i vero regī
 mine q̄ iuuenes vt aut. vlr inuere. 3.º p̄mi cap⁹ de
 cōmestione senis. Et ras. 4.º almāsonis de regimie
 senū. hoc tñ nō puto p̄uenire menti ga. Ad. 3.º
 p̄ncipale negat assūptū qz i sene sit dissolutia calli
 ad resistētiā p̄prij hūidi maior p̄portio q̄ i puero
 vel iuue. r dī qz forma terre amplioris quātitatē
 i sene ē q̄ resistit ampli⁹ dissolutioni. vl 2.º dī qz sic
 citas terre plus resistit vt vlr ga. uelle p̄mento. 4.º
 p̄me pticule qz hūidū facili⁹ resoluit sicco sicut aq̄
 oleo. Ad. 4.º cōit dī qz aut. Itelligit p̄ senes se
 niores. i. decrepitos. Ad. 5.º negat similitudo d̄ p̄
 plone etate sicca r nālī tali qz etatia ē terrestrior
 nccio n̄ sic at nālī. Ad. 6.º negat qz stōac⁹ frigi
 d⁹ sēp citi⁹ cadat i famē nec illō sonat auctas lz qz
 itēst⁹ famescit ex p̄portōali cā l' alī vt cōit dī qz sto
 mac⁹ frigid⁹ bñ appetit r sp̄cū sue dige qz min⁹ re
 cedit a boni⁹ appetitus optimi q̄ a bonitate opti
 me digestionis. Alias tamen dixi in ista questione
 itēstionē eē pp. gñalr qz senes tā p̄ qz vl 1.º facili
 tollerāt ieiunij. i. modico cibo s̄ p̄tēu p̄pa. ad p̄prij
 corpis q̄ntitatē. Hūc cū i affo sequēti iux⁹ Iniaz galī
 reddat cāz coz q̄ dicif i. i 3.º. ibi at dicit eos qz cre
 scūt pli⁹ idigē nutri⁹ r senes pauco pp calorē ina
 ti mltitu⁹ r paucitatē. iō i illo affo p̄ facile tolle
 rare ieiunij itelligit modicū cibū eis sufficē r hunc
 sēiū i sic exp̄sit ga. lz d̄ cito icursu i famē tūc dicit
 qz si vlr senes p̄ tardi⁹ icurrūt famē cū sepi⁹ itē cibā
 di vt 3.º p̄. c. d̄ p̄mestioe senū nec possem⁹ dīcē qz
 ibi A. solū loq̄ de decrepitū cū i sine cap. vtroqz no
 uēt r rubrica sit gñal. d̄ tollerā vō famis cū pau
 co nocu. r dī qz si oēs p̄mi senes cū pauciori nocu